

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, feléve 6 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladvány szűkítő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerint.

A magyarországi tótok.

Amikor a háború kitört, az ántánt hatalmas abban bizakodtak, hogy az a nemzetiségi konglomerátum, mely Magyarországot és Ausztriát alkotja, egyszerre fel fog bomlani és azok a viszályokdások, amelyek béke idején az országot nyugtalanítják, a háború alatt is érezetlni fogják hatásukat. Az ántánt lapok e bizakodását a háború eddigi része már megcáfolta és e cáfolatban különösen értékes az az elem, mely a monarchia szláv fajú lakosságának törhetetlen hazaszeretetét bizonyítja. Különösen a magyarországi tótság hősiess harcait azok, melyek az elismerés minden szavát megérdemlik. A tótok a magyarság minden szabadságharcában mellettünk állottak: Rákócziának a legvitézesebb katonái belőlük kerültek ki s a mai világháborúban is követték a régi tradíciókat. E hőség, mely egyik legkelésitobb motívuma a mai időknek, a német Reichspost foglalkozik és hosszabb cikkben a következőket írja:

A tótság az óriási háború és a nemzetek küzdelmének idején fényesen tanuszkodik ősi, kiváló erejéről.

Felső-Magyarország tótoktól lakott me-

gyei tudvalevőleg a harctér közvetlen közelébe esnek és az ottan való események éppen ezért erősen éreztetik velük hatásukat. Időről-időre előásztják az oroszok és lakóikat a háború borzalmainak szolgálatják ki. A kárpáti csapatok sebesüljének nagy részét a felsőmagyarországi nagyszámú, magánáldozatkészségből létesített kórházakba szállítják

Itt nyilvánul meg a tótoknak a népnek jószívűsége kötelességérzése. Minden hegyi faluból önként jöttek a szegény tót asszonyok és fáradhatatlanul cipelték hátukon a sok szeretetadományt. A lelkesek és tanítók, ugyszólván egyetlen intelligens elemét ennek a világ háta mögött való szöglének, vidéki gyűjőkocsikat szerveztek és kitűnő szolgálatokat teljesítettek ezzel a gyűjtéssel. Felső-Magyarország kicsi városaiban mindenütt jöteknységgyűlések foglalkoznak a társadalmi dolgveival. A tót nemzetiségiek csak úgy, mint a született magyarok, a jóvágyás, hazafiság mezején baráti kezet nyujtott mindenki egymásnak. Mikor ezer és ezer galíciai menekült özönlötte el a felsőmagyarországi vidékeket, azokat is szeretettel fogadták. Liptószentmiklós, ez a kis négyezer lakosú városka, egy napon tízezerrel több

éhezött látott el élelemmel és részben elhelyezte őket.

A harctéren se maradtak utolsóknak a tótok. A pozsonyi 72-ös házezred, amely leginkább tótokból áll, nagy hősiességet vitt véghez Rudniknál Wossala ezredes vezénylete alatt. Nem kevesebb, mint 117 vitézségi érmet szerzett már ez az ezred. Az ötödik hadtest minden csapata, amelyek a nyugati tótokból kerültek ki, nagyobbrészt kitűnőnek bizonyult. És amit Borovics a kassai 8. hadtest északi tótszájaival véghezvitt, lángoló betűkkel íródik fel a világtörténelem annaleiseiben. De mint honvédek is, a 15. (trenoseni) és a 13. (pozsonyi) honvédezred, a losonci házezred (amelyiket már negyven vitézségi érémrel tüntettek ki) — vitézségükkel és bátorságukkal kiváltak a tótok. Hogy Przemysl védőinek egy része is tót népfelkelőkből állt, mindenki előtt ismeretes. A nagyobbara földmives elemlő kikérő rohamra a magyarok lendületével, de bátorsága, szigorú fegyelmeltségsége és tisztesség-tudása által válogatott csapattá lett, mely nemcsak az offenzívára, de nemzeti karaktere következtében defenzívára is kitűnően alkalmas.

Április 20.

Írta: NAGY GYÖZÖ.

Melegen tűz le a tavaszi nap...
En itt pihenek a fenyves alatt,
És fejemet tenyeremre hajtva
Rágondolok a tegnapi napra.

Hol ma madarak dicsérik az Istent:
Óh milyen ádáz tusa folyt le itt fent!
Mig nézte, — a nap is belefáradt,
A hogyan az ő kézezik ellen
Rohanva a mi ezerünk támadt...

Ők jöttek megpihent erőikkel,
Mi fáradt, éhes szenvedőkkel.
De a míg őket kancsuka verte,
Valánk mi a nemzet-önerzel
Dicsőségvágtyól tűzellt regemenje.

Óh, véresen szép vala e nagy nap.
Hőskölteménye a szurony-rohamnak;

Ez volt a harcok véres harca! — —
Ennél nagyobb, szebb, csak egy jöhet még:
Ha felvirradunk a békenapra!...

(Kárpáti.)

Rongyos Tóth.

1.

Elt egyszer, jobban mondva, a múlt század ötvenes éveiben, Tóth nevű szüzigazgató, ki abban lelte minden örömet gyönyörűségét és humánus lelkének nagy diadalát, hogy a társulatához került minden rongyos szünezst tótblól talpig felruházott. Ugy, ahogy ezt az akkori polgári divat megkövetelte.

Ezért nevezték el minden logika ellenére Rongyos Tóthnak.

Egyebekben alig különbözött valamit akkori szüzigazgató társától. A végső tablóhoz a hatás okéért ő is meggyújtotta az orrfasorú görögötűzet bengáli fény elnevezéssel és a deficités időjárásban ő sem állította a szinlapokra kinyomatni, hogy minden élő embernek hazafis kötelessége a színházat pártolni.

Az ezeregyeszedtővenharmadik esztendőnek a

gyik nyári reggelén szokatlanul jól öltözött férfi jelent meg Rongyos Tóth igazgatójánál.

— Emigráns vagyok mondotta a jól öltözködött férfi — beteg nővérem érdekében néhány hetet titokban itthon kell töltenem... Ha ön a társulatánál menedéket adna...

— Természetes, magától értetődik — sietett az igazgató kijelenteni.

— De figyelemzetlenül kell az igazgató urat, hogy a dolog nincs veszedelem híján.

— Annál inkább!...

— Nem lehetetlen, hogy a hatóság már is kutac utánam.

— Majd tesszünk róla, hogy meg ne találja — mondotta az igazgató, figyelmesen nézve az emigráns elegáns szabású, finom, sztrike gyapjúnöltözét.

Aztán halkán folytatta:

— A sügölyukba tesszünk... az a legbiztosabb rejtek... Ki keresse ott egy hadvérőt? Hónom van egy kis bökkenő...

— Mi ez?

— Az ön ruhája... Ez nem sügölyukba való... Ilyen öltözetben mi angol lordokat játszanánk, ha volna ilyen öltözetünk... Ez szemet szurna a

H I R E K.

U z o n o t.

Küldöm valakinek, de más is olvashatja.

Testvér! ti bús tűzvirágok,
Az Ég megföldön titeket!
Kenyétek most szent olajokkal
Harcokra hívott lelketek!

Hús dómotok tükös homályán,
Harcos zsoltárt daloljatok!
Ha titeket is hív az óra,
Vig énekekkel induljatok!

Itt az északi részekben már
Kürt riog, ágyúk dörognék...
Kárpátokba piros a színe
A hóvak s fekete rögnek.

Cellámat én is odahagytam,
... Kápisztrán lelke erre jár,
Elindulok tüzes szavára,
Ahol arat a nagy Halál.....

— — Testvér, gondoljatok néha rámu!
S imádkozzatok odaát!....
Én most megyek, a tiúk várnak,
Pál! ádvölöz egy hú barát.

Osányi László.

színeszöveg... On át fog öltözni... van egy kopott
görc, melyet egy átutazó színesz viselt...

Az új sugó habozás nélkül bujt bele az előbe
adtott rongyos öltözébe, mely azonfölül több helyen
szűk is volt. De még így sem deformálódott
termetékének dalisága. A színeszek nem is állottak
meg szó nélkül.

— Nem értem az igazgatót — mondotta a
komika — egy Adoniszit temet a sugólyukba.

A bujdosó emigráns kitűnően vált be sugónak;
értelmesen, szinte erőtlen csengéssel adta föl a
végszavakat. A színeszek elragadtatással, beszétek
becsületreméltó képességeiről s szemrehányan szölik
oda az előbbi sugónak, ki a szabadult rab csapongó
örömeivel hagyta ott a sugólyukat, melyet bátran
nevezhetnek a „hálatlanúság öregé”-nek.

— Így kell sugói barátom, melegen és hangosan!
— mondották.

Csak Ernyői Erzsike, a kejszemű naiva, nézte
különböző szomorúsággal az intelligensek látszó,
javarészt férfi teprongyosai a sugólyukba húzódnak.
Hogy kerül ez oda? Mi zavarhatta meg élete
folyását, törekvéseit, hogy fiatalon az utolsó rezigná-
ció kietlen állomását, a sugólyukot választotta?

Egy este, előadás után, mikor a naiva családja
nem jött idejében a színházhoz, hogy a ruhakosarat
hazavigye, az ott ódólgó sugó udvariasan folajánlotta,
hogy hazavigzi.

— És ön nem röstelné ezt a szolgálatait való
munkáit? — kérdezte a naiva fürkésző tekintettel.
— Legközelebb — hangzott a könnyű válasz,

A füsttelen nap.

Ragyogó, nyári nap. Mindent aranyos fényvel
ront be a (tündöklő nap s a jótékony cselekedete.
Komoly, fájdalom az szomorúsággal volt hivata
eltűni ez a nap megindult jótékonyágával. Feled-
tetni a mindannyiunk boldogságáért rokkantú lett
hősök szenvedését, s feledtetni a jótét biztosításával
a kapott sebek nyomorát, a csonka tagok fájdalmas
birtoklását Gyönyörű eszme, nemes hazafias csele-
kedés s különösen azok részéről, akik itthon marad-
tak, nyugodtan élnek akikért, akiknek boldogságáért
a harcok hősök, a derék, hibátlan emberek nyomor-
rökökké s önmagukkal tehetetlenekké lettek. De önző
az emberiség nagy része. Csak önmagáért gondolt.
S mert így van, szögödi kézzel mérni kötelességszerű
jótékonyágának fillereit. Ezer kifogás hangzik, hogy
ő ezért, meg azért nem ad. De én úgy tartom, hogy
ez mind csak lukarágóság takarója. Mert az Írás sza-
vai szerint — a jökdévdő adakozó nem néz az eshe-
tőségére, csak azt tekinti, hogy adnia kell s adhat.
De hát az ilyen önkéntes adakozásnál kelli annyit
ad, amennyire saját magát becsüli és értékeli. —
Egyiknek csak 10 fillért ér saját öpsége, míg a
másik néhány koronára értékeli a rokkantakkal szem-
ben az ő tartozását, hogy ő ép kez-láb ember ma-
radt a jelen-ítvaros napjában. Hogy ez a tény-
állás, azt lelkemben egy régi eset megerősíti.

Régiben történt már. Egy nagy államférfi
kritikus helyzetbe jutott bizonyos törvényjavaslát
miatt. A büntetők elől csak pillanat műve volt, hogy
megtudott menekülni egy két fogatos bérkocsin.
Amint a kocsihoz kiszállt az akkori pénz számítási
szerint 1 lrt 50 krt adott a kocsisnak.

— Egy forint 50 krt kaptam! Mondta lethar-
gikusan a fiakeros. — Ennyit adott a kegyelmes ur,
hogy a büntetők közül kimentettem... De mindenki
tegyetesen tudja, hogy mennyit ér az élete!

— még akkor sem, ha az ország első gavaléria
lennék.

Azzal fölkapta a kosarat és szépen odavitte a
naiva háza küszöbéig. És ezt megismételte minden
este vagy két héten keresztül, anélkül, hogy a leg-
kisebb bizalmaskodást is megengedte volna ma-
gának.

Egy délelőtti, mikor a próba javában állott, a
legfelénecebb ember, a kerületi biztos és írónka
lépett a színpadra. Kénn, a színház udvarában lovas
zsusdárók állottak háptákbán. A kerületi biztos az
igazgatóhoz fordult és hangosan kérdezte:

— Nincs önök között egy Antalfy báró nevű
emigráns?

— Ilyen nevű embert nem ismerök — mon-
dotta az igazgató a leghatározottabb hangon.

Ebben a pillanatban már mindenki tudta, hogy
ki az Antalfy báró. A kerületi biztos sorra igazoltatta
a színeszeket. Volt közöttük olyan is, ki csak komáromi
termékek-levelet tudott fölmutatni. Az igazgató eljárás
menetében negatív-eredményű mutatott s az írónk
távózsóló előtt a sugókalap alá mutatott.

— Hát az kiesoda?

— A fiam — szólott Rongyos Tóth oly őszinte
egyszerűséggel, hogy az írónknak hirtelen fölukkant
gyanuja teljesen elszlott.

A színeszek a művészet meggyőző erejével
jártatták meg polgári út-üknek ezt a nagy jelenetet.
Aki látta egykedvű, közömbös a kifejezéseket, az
nem sejtette volna, hogy ez a nyugalon erőltetett,
hogy lelküket halálös szorongás fogja el.

Ez az eset a napokban sokszor eszembe jut.
S tegnap nem egyszer ismétlődött meg lelkemben.
De hagyjuk. Törjünk a krónikára

Dobrovics Milán volt a tegnap napnak is életét
lelke. Az ő őzletlen munkássága s a társaiul
hozzászegődött nemes lelkek teremtetők meg az
„élrt sikert. Dolgoztak és sokat fáradtak. Megérdem-
lik az emlegetést a dicséretet. Immitt-amott talán
erősen is támadtak a kis kéregzők! De nem erő-
szakosabb támadásban volt a részük a csata hevében
rokkant hős-inkek? ! A nap főeseménye s talán
legjobb lökéje Tripammer Gyula eredményes mun-
kájának helye a Sótátör volt délután Reugeleg em-
ber, tengernyi sokaság volt együtt s gyönyörködött
a hangversenyben, a melyet a 48-asok zenekara s egy
cigányzenekar rendezett. Általános volt a gyönyörködés
a bánatot feledtető zene hangjaiban. De különösen
a katonazenekar sikerét említnék ki. A koronával
díszített aranyérmekeszes karmester gyönyörű
dolgozat reprodukált. De majd erről máskor s bő-
vebben!

Az anyagiakat, a nap gyűjtésének eredményét
még nem ismerjük. De reméljük, hogy busásan jut
belőle Dobrovics Milán szándékának kiviteltére. Telt
perselyek kerülnek elszámolás alá, mert hála az
Égnek, még nem felede el hofuítársaink nagy része,
hogy adóssága van a haza vőlvővel szemben! —
Mennyit hozott a füsttelen nap, majd a jövő szá-
munkban említnék fel.

Verus.

— Venczel igazgató meghalt. A jelen
percében már csaknem lapzártakor értesülünk a
nagykanizsai tantesztület szászáról, a mely pedagógiai
körnek Venczel Bező halálával állt. A megbol-
dogult egy hosszú emberöltőn át érte elemi iskolai
oktatásunk élén s a jeles pedagógust az oktatás ter-
éről esakis szembajja szorította le. A nemes férfi

Mikor a nyomozó urak távoztak, a rendező
olyan hangon, hogy a távozók is hallják, kiáltott rá
az emigránásra:

— Tessék tovább sugni!

De hiába, a színeszeket a nagy jelenet teljesen
kimerítette. Mintha a lámpaláz ottan nehezett-
t volna mellükre, oly igazgatottan léhettek. A próba
összezavarodott, a színeszek nem ismerték rá szere-
pükre. Az egyik színész közsímet szerepmentő,
életében először és valószínűleg utolszór leintette
a sugót:

— Nem oly hangosan, kérem!

... Azon az estén utóljára vitte haza a sugó
a naiva kosarat.

— De báró ur, Istenért! — lútkozott a szép
színesz — csak nem vízi megint?

A báró mosolygott.

— Ön bárónak nevez? Helyes. Annál inkább
kötelező rám a lovagi szolgálat

Egy fölkapta a nagy, kerék kosarat... Az ut
egy Kőröshidén vezetett keresztül, a színesz me-
gállt a hid közepén s a csillagfényes éjszaka reszkető
homályában a megindulásig küzdője így szólt:

— Ugyebar ma utóljára kísér haza?

Az emigráns válasz helyett megismételte a
kérdést:

— Utóljára?

(Vége köv)

nagy zenész is volt a városunk zenei életének irányításában és fejlesztésében is hosszú időn át tevékeny részt vett. T-metsései — amely szerdán délután lesz — koporsóját nemcsak a tanügy munkái, hanem társadalmunk nagy része is körülállja, mert Venczel Bező városunk nagy részének igaz nevelője volt. Venczel Bezőt 71 éves korában érte a halál

A második szakasz nyolc embere.

A hatvannyolcadik — jászkun — gyalogezred két altisztját, Bíró Ádám őrmesterét és Bíró Elek szakaszvezetőt, és Arany vitószéki őrmérettel tüntették ki. A ritka kitüntetésre, — mint értesülünk — olyan magatartással szolgált rá a két altiszt mely megérdemelt, hogy a háború történetének legszebb eseményei közé sorozzák. Akkoriban történt, a mikor Sabácot ostromoltuk, a mult év novemberének első napjaiban. A szerbek Sabác déli oldalán voltak erősen eláncolt állásokban és a miénk parancsot kaptak, hogy védett helyéről űzzék el az ellenséget. Az est beálltával az ezred ötödik százada kezdte meg az előnyomulást. A szerbek észrevették a csapat mozgólását és előlről és oldalról rettenetes tüzet fogadták az előnyomuló bakákat úgy, hogy ezek kénytelenek voltak megállni és beásni magukat. Az oldalról irányában, a század jobb szárnyán, a második szakasz foglalt állást Bíró Ádám őrmester parancsnokságával. Ez a szakasz már az előnyomulás alkalmával is a legtöbbet vesztette és maga Bíró őrmester is két sebből vérzett. Az őrmester lektüdve sajtó tájféltal, embertől-emberehez ment, buzdította őket az újabb előretörésre és a kitarásra. Mentek is előre a bakák. A lövések ársások körül még egyuttal a maga sírját is megásta, a többi azonban vedit tovább is reudtelhetlenül a jobb szárnyunkat az ellenség oldalától. Egy válságos pillanában Bíró őrmester vérző két sebével egyedül előrement, hogy az ellenséges állásokat kikénelje. Harmadszor is megsebesült — de megtudta meg mi terveztek a szerbek. Visszavászorgott a miénkhez és miután a századparancsnoknak megtette a jelentést, átadta a századparancsnokságot Kuznetz szerkesztőnek, a ki teljesen melet utódja lett az őrmesternek. A szakasz tovább harcolt Böven aratot közöttül a halál és bár ellen-szoman meg harminc órájs tüzben voltak, a második szakasz hősi kitarása nem lankás. Harcoltak virradtig, a mikor már csak nyolc ember volt ellen az erred-tileg negyven emberből álló szakaszból. Végre meg-róstités érkezett és fölviatták Kuznetz Elek szakasz-vezetőt és nyolc embert, a kik elesett társaik holtas teinek közepette másfél napig megállították helyüket azzal az elszánással, hogy kitarítsanak az utolsó emberig.

Nők a közigazgatásban.

Megnyitják felöltött a jegyzői iródkat.

A háborus állapotok a közigazgatási hivatalnokok nagy részét a harctérre szállították. Ennek az a következménye lett, hogy a közigazgatási munkálatok elvégzése csak nehezen történhetett, mert a megszorított munkával csökkent létszám áll szemben. Különösen a falvakban állt be nagy munkatorlódás. A helygminiszter intézkedésére a községi jegyzőket megvágyták ugyan iródszűk mellett, de a segédjegyzőknél, jegyzői iródkoknál és a gyakornokoknál el kellett menniök a harctérre.

A beállott helyzet arra kényszerítte a községeket, hogy a háború alatt felhalmozódott munkanyag feloldozásához útkel használjanak fel. Az egyik dunántúli község elöljáróság a miap katonai szolgálatra bevonalt segédjegyző helyettesítésére annak feleségét bízza meg. A fővárossal szomszédos

Erzsébetfalva község közigazgatása már 2 hónap óta foglalkoztat 20 hivatalnokot, akik kitűnően beváltak. Most a községi jegyzők között megindult a hivatalos mozgalom, hogy ezt a kényszerű helyzetet, mely a nők alkalmazását előlödte, törvényessé tegyék és a jegyzői iródkban nek alkalmazását hivatalosan is elismerjék. A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete legközelebbi ülésén foglalkozni fog a női tisztviselőknél jegyzői iródkban való alkalmazásával.

A mi rendőrbiztosunk.

A ki meggyőződésből szokott beszélni, a ki a város-salaktj a annak rafinált tendencióit figyelemmel kíséri, a ki a piaci műzirikát látja s azoknak nyomozott hatását érzi, — valóban megkönyösült lélekkel látja, hogy van egy erőlyes rendőrtisztünk, aki a visszéléseket vasmarokkal torolja meg és előlödte.

Ő nem az akta gyártás labirintusában, nem a négy fal között, nem szentelt vízzel, kéz simogatással, a befolyások s besugók tozósására, — a nagyközönség óhaja szerint végzi a jelenben valósággal terhes kötelességét.

Őt találtjuk öt minden kényes ponton, ott látjuk mindig nemcsak a piac téren, de mindenütt, ahol erőlyes közlelőésre van szükség s ha tán néha brachiummal is, de minden előreszámitott garzardálások megtekészésénél s ahol megjelenik, ott holmi Dávidovics László stb. alakok nem órnék csak rosvolnók utós nyulni.

A mi selyem kofánk természetesen nem úgy szemmel nézik, epugy nem toztsik a rész-bahajlat megmozkott alakjainknak sem, de akik figyelemmel kísérik működését s látják munkáját azok szivesen s örömmel cenevadlják, hogy vasmarika, ha a tizenkettedik órában is, de ott van s rendet csinál.

Persze, hogy a felteletek azt mondják, hogy egy kissé brutális. Kéneli ezt még tozódik is; — de a ki ismerik azt a salakot, melyet ő állandóan erőlyes kezével fékez s akik nem elfogultságból vagy bizonyos ellenszenvöl-zóvettekek, azok sanctionálják az ő némielykor tán brutális eljárását is, mert vannak a mi társadalmunknak olyan elkenyveztetet és elkeresedett lét-kö alakjai is, akikkel szemben az alázatos szemlunyorogás vagy a vallatogató szerez-teljesnek látszó barátság-gyfigyelemtelés egyáltalán nem, hanem csak az erőlyes, komoly, stó sokszor csak a brutális eljárás vezet eredményre.

A napokban a piac népe egy fellépése alkalmával felháborodott ugyan, de akik fellépése indokoltáig ismerik, velnök gondolkoznak s velnök éreznek, kik értékes munkáját állandóan figyelemmel kísérik.

— Hét métermázsna fémot adott a király.

Bécsben — írja tudósítók — ma kezdtek meg azoknak a fém tárgyakkal az összehordását, melyeket hazafias célra ad a közönség. Az első adomány ő felségő volt, melyert tegnap mentek el a gyűjők és magukkal vitték havi; ünnepi ruhába öltözött, kokárdával díszített iskolásfú. A király hártársításból hétézer kilogrammy rézgygy került ki a hadvezére és a rézüstöknek, mozsaraknak ezt a tömeget három társzékér szállította el a főgyűjőhelyre. A kocsinak előtte és utána mentek az iskolás fiúk, a kik ropantale búszkák voltak rá, hogy a királyi konyha rézstajere kell vigyázniuk.

— Az aratási és cseplési munkálatok megkönyvítése. A kereskedelmi miniszter a folyó évi aratási és cseplési munkálatok lebonyolításának megkönyvítése és e célból megfelelő gépészeti szak-erők képzése érdekében a főhatósága alá tartozó

kassai és szegedi felső ipariskolákban, a győri, kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyvártadi és temesvári fém- és fémipari szakiskolákban, a pécsi és pozsonyi fémipari szakiskolákban elrendelte, hogy a felsőbb évfolyamok komolyab gondolkozással, értelmesebb tanulóttal az egyszerű gabona arató, marokkár arató és kéve-között arató gépek működésével, szerelésével és kezelésével elméletileg és gyakorlatilag ismeressék meg és őket ezen a gépeken előfordulható hibák kijavításában gyakorlatilag be, a budapesti állami felső ipariskolán; pedig ezzel a tárgykörrrel két párhuzamos tanfolyamot engedélyezett, a melyekre az iskola kötelekben kívül álló ipari mezőgazdasági munkások is felvétetnek.

Ezenkívül intézkedett a miniszter az iránt is, hogy a nevezett iparoktatási intézeteket, valamint a debreceni és miskolci fémipari szakiskolákban és a brassyói állami fémipari szakiskolában külön gőzkazánfűtőt és lokomobil megkönyvítő tanfolyamok szervezésének és ezekre az érdekelt gazdaközönség figyelmé is felhívassék.

Egyébként a cseplési munkák megkönyvítését előzoza a cseplőgépek hasznátsra szolgáló lokomobilok önálló kezelésére szükséges gőzgépközölők és gőzkazánfűtők alkalmazása tárgyában a földmivélségyi miniszterrel együtt 1914. máj 28. augusztus 4-én 59651. szám alatt kiadott rendelet is mely a kivételésszüzetre való tekintettel képestéssel nem bíró gőzgépközölők és gőzkazánfűtők alkalmazását is lehetővé teszi.

— A Hadsegélyből. Egy egyszerű leány-zóról írunk. Erdemes Ispányi Erzsébet nevet megemlíteni, mert ő uróienék Heimler József német talot példáját követve több ezer cigarettát töltött már a Had-segély számszára. Örömmel szögezzük ezt a tényt le, hogy a nép sorából ilyen önfeloldó munkásság eredményét reálitlatjuk. Bár követséreltalna s jó példát még azok sorában, akik munkájukkal eddig még nem munkálkodtak a Hadsegély-zóban.

— Filharmonikus hangverseny. A 48. ezred katonazenekarának ká mestere Wirtnizer György vezette munkása a Hadsegélyzék. Több ezerte mony összegot hozott már össze rendezett hangversenyekkel. A március 2-án rendezett filharmonikus hangversenynek folytatása lesz május közepé táján a második filharmonikus hangverseny, amelyre már most erőben folynak a próbák. A hangversenyben részt vesznek városunk zeneései is.

— Az új népfelkölök novemberben kerülhetnek a frontra. Hazai Samu báró honvédelmi miniszter tegnap délelőt tíz óra körül a folyosón több képviselő előtt a nyilvánosság számára kijelentette, hogy az ellenzék magatartása az új katonai javaslatok körül helyes és rokonszenves volt, miután több olyan kérdés és szempont felvetésével provokálta, ami különben esetleg háttérbe szorult volna. Kijelentette továbbá a miniszter, hogy a tizennyolc éves, valamint a 42—50 kösti népfelkölök legkorábban augusztus 15-én fogják elkezni és legkorábban novemberben kerülhetnek a frontra. Ez a tény remélhetőleg meg fogja nyugtatni a közvéleményt.

„BERLIN“ nagymozg színházban keddi és szerdai műsora rendkívül érdekes felvételéklből van összeállítva melyek egyuttal aktualitásuk révén nagyobb jelentőségűek. A remek műsorból kiemelendő egy érdekfeszítő dráma mely az eddig látott drámákat is felülmúlja. Ezt leírni nem lehet, ezt látni kell. A „Berlin“ mozgó költő műsora alkalmazkodott a közönség hangulatához és megtalálja benne mindenki azt, amit látni óhajt és szeret. — Szombat és vasárnap elsőrendű műsor.

Elsőrendű rézgálic

aszonali szállításra kapható Simon Károly fűszerkereskedőnél Kaposvár. Gyapjút veszek minden mennyiségben, kérek ajánlatokat.

Képes Ujság

címmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmaring néni”; „Ludas Matyi” és egyéb nagyszerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legelőkeltebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és emélfogva képei minden fotografianál szebbek, és festményszerűen valósággal keretbe kívánkoznak. Háborús képei a világháború egész területéről meg az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem ötletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bankodó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrövidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérért kapható.

A **Képes Ujság** előfizetési ára negyedévre 250 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A **Képes Ujság** szerkesztősége és kiadóhivatala V. Vilmos oszár-ut 78. szám alatt van.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkeszti Tutesk Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. — E kiadónban szerkesztett képes hetilapot mindenkinek melegen ajánljuk.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápláló izletes és edestésztákat, kápjának vacsorára. K-vés fíradtsággal, oleón, kiúúú edestésztákat készíthetnek dr. Oetker-féle pudding porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna citrom és esokoldé izekben kaphatók a kisinyek által unjogó fogadatlásban részesülnek Egy 15 filléres pudding-por csomagból 1/3 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kiúúú vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcszettel, tejföly nélkül készíthjük, ezen szerek fokozzák a jóiát valamint a tápértéket. II.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szező Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felúúú- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítö és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni verseny társainkat. Az élelmisség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenik minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLADÉ

Suchard

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félvre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:

Bánokovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beut-lér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában ezersint.

Kiviteli esélyeink a háboru után.

A világháboru nemcsak a politikai, hanem a nemzetközi gazdasági viszonylatokban is óriási eltolódásokat és változásokat okoz. A nemzetközi forgalom, amely a világ gazdaságának legfőbb alkateleme és jellemzője, a háboru alatt jórészt megszűnt és a hadviselő oszlopok közül Anglia nagy tengeri hatalma folytán csakis az entente képe a tengerentúlról való behozatalt fenntartani, sőt az ententeon belül Oroszország is csaknem teljesen el van vágva a nemzetközi forgalomtól.

Ausztria-Magyarország és a Német birodalom a maguk erejére és termelésére vannak utalva és eltekintve a kontinens somleges országaival folytatott gyér és akadozó külkereskedelmüktől, ki vannak kapcsolva a világ gazdasági viszonylatból. Már az a tény, hogy a háboru hosszabbra nyult időszakán keresztül a centrális hatalmak gazdasági területe megszűnt aktív tényező lenni a világforgalomban, azt eredményezi, hogy régi üzleti kapcsolatok megszűnnek, hogy egyes fogyasztási területek veszendőbe mennek és a multban ápolit eddigi összeköttetések megszakadnak. Az előbbeni állapot helyreállítása

tehát újabb gazdasági hódító munkát fog igényelni és a változott nemzetközi konsteláció sok részben új helyzet elé fogja állítani még azt a német termelést is, amelynek nagy expanziója és hódító ereje miatt visel Anglia háborút legfeljebb mérsékelt gazdasági vetélytársával.

*

A háboru után tehát Németország igen el lesz foglalva egyrészt a maga tengerentúli és gyarmati összeköttetéseinek a helyreállításával, másrészt pedig a háboru által okozott mindenféle károk és pusztítások pótlásával, úgy hogy előreláthatólag annyira igénybe fogja venni saját iparát a regenerálás munkája, hogy a háborut követő első időszakban export-képessége és a kivitel szükségessége is a termelési felesleg esekélyességénél fogva esökkenni fog. Ugyanez a helyzet várható Ausztriában is. Galiciát igen nagy munkával és költséggel helyre kell majd állítani, a hadsereg felszerelésében beállott fogyatkozást pótolni kell, úgy hogy az osztrák ipar saját területén igen nagy mértékben el lesz foglalva és egyrészt nem lesz ráutalva az eddigi mértékben a kivitelre, másrészt pedig produktióképességének az első időben bizonyára érezhetőbbé váló

alábbhagyása export-képességét is csökkenteni fogja.

Ezt az időszakot kell majd nekünk alaposan kihasználnunk. A német és az osztrák ipar kiviteli képességének ez az első időben várható megfogyatkozása iparunknak és exportunknak nagyszerű konjunkturát nyit meg. Elsősorban iparunk egész teljesítő-képességének kihasználásával azon kell majd lendülnünk, hogy a nálunk is jelentkező nagy beruházó szükségletet lehetőleg a magunk erejéből tudjuk fedezni. De a magyar kivitel is lényegesen élesíteni és gyarapítani lehet majd főleg a Balkán-államok felé, amelyeknek a földrajzi fekvésnél fogva Magyarország a legtermészetesebb beszerzési forrása. A törökkel való politikai barátság és háborus szövetség lehetőleg a magunk erejéből részünkre az ottomán birodalomban, amelyhez a dunai ut olcsó és előnyös kiviteli módokat nyújt. Kétségtelen, hogy Törökországban az angol és a francia gazdasági kapcsolatok erősen lazulni fognak és nagy eltolódás fog beállni az ottani gazdasági viszonylatokban, amelyeket kiaknázni elsőrendű feladata a kivitelünkben érdekelő gazdasági tényezőinknek. De, nemcsak Törökország, hanem Románia és Bulgária is, szövetség

A honszereltem lángja.

— Jelenet a harctéren —

I.

Fenn a hófedte tetőkön,
S alatta a sük meszkőn,
Emberirás folyik nagyban,
Mindeney: sárban, vízben, fagyban —
Oda fenn az ágyuk tüze,
Itt lenn a karok ereje
Intézik a sikereket — —
Pusztítják a százezreket — —
Akit golyó, bomba talál,
Karbája ölti a halál,
S viszi oda, hol a csendet
Nem zavarják ágyu s puska dörr-nései.

II.

... A tér sábesülte tele,
Mindnek vért harmatoz seba,
Gyalogfegyő havas bokra,
Dét hullat a homlokokra — —
Caitilgatja a lázt egyre — —
Jól usik a vérző sebre,
Megfagyaszta, megdermeszti — —
Jégburokkal behegeszti:

Alom uehenti a szemre,
S dőlnek szerte, ki a merre — — —
A fatélon varju, falka,
Bucszutatót énekel rá:
„Kár! Kár!” — mondja.

III.

Kgy utszélen két sebesült; szambe ülnek,
Mind a ketten látogó nagy sebet kötnek,
Egyik magyos, másik muszka ellenségek,
S im a közös bajban szépen összeférnek
— „Mond csak bajárs”, szól a magyar bunsőségel
Mi az oka, hogy az isten nem áldott meg titeket
[a vitázésséggel,

Sokan vagytok s csak férfiak ti is, mint mi.
S még sem birtok a harctéren boldogulni.
Nagyot sóhajt rá a muszka s kis vartatva,
Fájdalmasan ilyen szókra nyílik ajka:
„Látod bajtárs, a te honod, a szabadság szép hazája,
Népeivel együtt érez, sir és örül a királya,
Tiszteessége korlátok közt független ott minden polgár,
Szabadon tesz, szabadon megy, szabadon jár.
Ott a haza a tiétek, őseitek hagyják rátok,
Itt minálunk úgy öröklék minden cárok,
Az a föld is, melyet turunk addig mienk, amíg
[hagyják,
S ha kegyelmük jónak látja, hogyha meg unt, más-
[nak adják,

Mit védjük hát azt a földet, hol mienk csak a
[temető?
Ostorcsapás, rabszolgaság nem buzdít, nem lelkesít,
Akár nyertünk, akár veszünk helyzetünkön nem
[segíthet,
Ezért biztos fölöttünk a győzelmelek a vertek minket.
Ti nálatok honszereltem a mi lángot ad a szívnek,
Minket horeba kancsika és Szibéria fészke visznek.
Szava elhalt, — s most a magyar kezet fogott a
[muskával,
S aztán sirját benintotta hóvirággal.

Zombory Gyula.

Rongyos Tóth.

II.

— Ugy van — bőlított a színész nő végtelenül szomoruan. — Önnek menekülni kell... És jobb is...

— Miért?

A naiva erőltetett vidámsággal válaszolt:

— Mert még bele találnék szeretni...

— És? — hangzott biztatóan.

— És az nagyon szomorú — mondotta a

folytán igen jó export-területül kínálkozik, amikor a távoli Németország és Ausztria magukkal lesznek elfoglalva és éppen ezért nem ápolhatják majd annyira a balkáni kivitelüket.

Ezek a megfontolások kötelességévé tezik egy kormányunknak, mint magunknak az ipari és kereskedelmi érdekelteknek, hogy már idejében minden megtegyenek Balkán-exportunk megalapozása és emelése érdekében nehogy ez a kedvező időszak eredmény nélkül elmuljon. Exportérdekeinket a háború utáni legközelebbi időre már most szerveznünk kell, a hódító munkához már a háború alatt hozzá kell látnunk, mert sok valószínűség van abban, hogy a versenytársak közt az fogja a legjobb eredményt elérni, amelyik legkorábban siet a terített asztalhoz.

HIREK.

Elhalasztják a 42--50 évesek bevonulását.

Hivatalos értesítés szerint Ausztriában új sorozásokat fognak elrendelni, mely a népfelkelőket ismét a sorozóbizottság elé állítja. Az 1878—1890. 1892. 1893. és 1894. évfolyamhoz tartozó népfelkelésre kötelezettek szemléje oly eredményekkel járt, melyek arra mutatnak, hogy az alkalmasság megítélésénél most miután alkalmazzák egyenlő mértéket. Oly állentétek merültek fel, melyek sürögösen szük ségessé tették az igazságos kiegyenlítést. A katonai intézőség ezért a fentabbi évfolyamok népfelkelésre kötelezettjeinek újabb sorozását rendelte el, melyben a jelentkezésükre elalkalmatlannak talál, vagy időlegesen szabadságot népfelkelők is előállni tartoznak.

naiva komolyan — ha egy szegény szünetzőn egy furba szerelmes.

— Lehet, de számításba kell venni a kivételeket. Lehetnek esetek...

— Esetek?

A báró letette a kosarat a pallóra és egy értékes szafir gyűrűt húzott le az ujjáról.

— Ide ügyeljen Erzsike, — szólott megtartva az eddigi ingerkedő hangot — ezt a gyűrűt boldogult anyám viselte. Formája szerint nem joggyszerű, de ha óhajja, annak tekintheti s úgy huzhatja ujjára.

— Mintha nem jól érteném, báró ur... Ön azt akarja mondani?

— Világosan fogom mondani. édesem: ha van akarata, bátorsága, szívelli hajlandósága követni a bizonytalanságba egy száműzöttet, egy bujdosót.

— Barnhavá szivesen!

Kézét nyújtotta, a báró megcsókolta azt. Majd gyöngéden magához vonta a naiva, ki hasonló jelenetét mindig bravúrosan játszotta meg a színpadon, mec. kissé felszög huzódással, szerelmesen így szólott:

— Nézzé kérem, nem azért mondom, de azért mégis... mielőtt megcsókolnám mint völgyemet, szeretném tudni keresztnevét...

— Gyula.

— Köszönöm, édes Gyulám!

És odanyújtotta korall ajkát.

A sorozások május 25-től június 13-ig fognak tartani, s ezen sorozás következtében a népfelkelési törvénynek csak kevéssel ezelőtt történt változásai által alkotott új népfelkelési kategóriák (43—50 évesek) behívása el fog halasztatni.

A hivatalos értesítések egyelőre csak Ausztriára vonatkozólag közlik az új sorozások elrendelését, de nem lehet vitás, hogy a parallelizmus kizárótlósága érdekében Magyarországon is hasonló intézkedések fognak történni.

Hogyan hátorítják az orosz katonákat?

— Jézus Krisztus levele. —

A kárpáti harcokban elfogott orosz foglyok között volt Guesabkij André, 58. gyalogezredbeli katona, akinél a pocsajevi orosz kolostorban írással másolt következő szent levelet találtak, melyet az orosz hadvezetőség a katonák lelkesítésére osztogat. A levél így hangzik magyarul:

„Szent levél az orosz katonához! Ezen írás Pocsajevben, a kolostor templomában, a sztyanya kőpétek háta mögött találtott. A levelet maga a sztyanya fia, Krisztus írta és aki elolvassa, annak szerenését hoz a háborúban, szereusét hoz az Átyuskán minden ostromok oltárának, hogy ellenségeivel elbánhasson.

Orosz katona! Én Jézus Krisztus megparancsolom neked, hogy ezen levelemet, ha elolvastad, add oda a bajtársadnak. A mi urunk és parancsoló, a nagy és hatalmas cár bamba jutott úpével együtt Ellenség támadta meg országát, pedig nekie az egész világra ki kell terjesztenie hatalmát, az ő földnek jóságát és áldását minden élő lénynek, ki e katonán van, éreznie kell. A nagy és hatalmas cár fegyvert fogott, hogy velet-k, orosz katonák, atyáink örökségét megsekkorsorozza. Kilindult veletek egy győzedelmes háborúba. Nektek kötelességetek a cárról vértet és outani és életeketek feláldozni. Duló es-

És ló, hogy a természet gyászosan következetes rendje szerint a derek Rongyos Tóth elöregedett, kidől a szuizagatók sorából és — nomen est omen — le is rongyosodott. Ő aki anyji kóbor színét öltöztetett vadonlati ruhába, most kopottan, fakult színű rongyokkal védekezett a meztelenség ellen. Csak épen egy szürke gyapjú ruha állott makacsul ellen a postórtonó viharának. Az az öltözék, melyet több mint tizenöt év előtt a sügfedei alá bujtatott emigráns hagyott hátra. Ezt viselte a leviharzott veterán önépavonon s büszke volt, ha tetszést aratott vele.

— Bizony, ez még a jobb időkből való...

Talán el is felejtette eredetét.

Egyébként kegyelemkínálaton élt egy süket, mogorva és rettetuesen fukar kalapos sógoránál. A haz, amelyben lakott, egy kutyaszorító utcának búsó része volt. Az utcára nyúló tornácok nll naphosszat és olvassgatta. Jób könyvét hangosan, helyenkint pátkitukon.

És szíve fiatalosan reménykedett, hogy rá még szob napok virradnak, hogy mint az uzorországi Jób, ő is megéri egykori jómódjának apoteozisát.

Ugy képzelte, hogy azokból a rongyos színészekből, akiket ő nagylelkűen fölruházott, valamelyik megzavagodott s eszébe jut az egykori igazgató és hitvány hajlat végig a jegyene fasoron a tornác elé, hogy magával vigye valami Eldorádóba.

És az öreg Rongyos Tóth reménykedése egy napon valóságra vált. Híntó állott meg a tornác

tákon veletek van a sztyanya áldása, az kísér beunteket az igazak útján. Az ellenség gonosz és Oroszországnak kárt okoz. Gondolatok otthon maradt családokra, feleségekre és gyermekeikre. Ha ti a cár országát meg nem védelmezték, győzelmet nem arított, nem érdemltek meg a lovagot, hogy magatokba szívjátok, nem a föld természet, nem a cár kgyét, mely feletek sugározza a boldogságot. Vigyázzatok. Az, aki az ellenség kezébe került, halálának halálával hal meg. Elkárbozik, elveszti lelki-mező üdvét, családja hetedizigle fog megbűnhődni és érezni fogja a cár süjtő haragját.

Harcoljatok a sztyanya és a cár nevében, mert ők miután jelen vannak!

— Venczel Rezső a helybeli népiskolák volt érdemes igazgatója immár a múlté, az emlékezés, mint anyni sok érdemes kártársa, kik ezután már korábban megelözték.

Rendszerető, jószágos s egyenes lelke elkötözött közlünk immár nélkül, hogy a kifogástalan kötelességtudás, a tanítói fővises pályán végzett lelkiismeretes tevékenykedés után, a nyugalom jól megérdemelt zavartalan s boldog perccé élvezhette volna. A megfeszített, mogeröltetett munka idogzetét, szervezetét időelőtt tönkretette, ugyanarra, hogy a halál, mely most utóerre s megszabadtotta az élő halottat hosszas szenvedéseitől, szinte jótékony megváltás volt reá s környezetére.

Elhangzottak az utolsó accordok is, melyel derek giunasztáink mint izentűk egykori ének és zenetanárát megkisztelették s ő leszállott jövendő szállására, az örök nyugalomra, hol nincs többé fájdalom, nincs torzalkodás, irigység, hol a jajszó s minden bnaat elesedesenik, hol az osztó igazság mindnyájunknak egyformán mér, mindnyájunknak egyformán süjt a jutalmaz, kivétel nélkül egyaránt.

Nyugodjék immár békében, legyen síri álma esendes. Leleikisimeret, igazságkerető lelke odasóó fázadosásmár nyerje el ott fent a legáltalmasabb Ur számolyánál a legszebb égi jutalmat.

előtt, a hiptóbból egy elegáns ur szállott ki és jött hozzá.

— Jó napot, direktor uram! Hát ismer-e? —
— Hogyne! Persze... azt... hiszem... ámbár...

Az öreg nem ismert rá az érkezőre, az egykori daliás emigránsra, de rástelte bevallani.

— Nagyon örvendek — mondotta nem kis zavarral küzdve — csak azt sajnálom, hogy nem láthatom szivesen ebédre, de hát úgy áll a dolog.

És ömlött bőveve fölartóztatathatatlannal a panasz az ajkáról... Még Jób könyvét is segítségül vette hozzá:

— Bizony jó uram — mondotta másképp volt ez nálam valamikor... Nem mondom, hogy, miként Jóbnak, háromzer tővém lott volna, de volt olyan magyar ruhátomra, hogy nyolc ládába is csak gyömöszölve fért el. Még így is kizsartol néhány darab ment. És nem dicsőkszem oktalannul, hogy ötszáz önbény számarom legelt volna a gyepen, mint hajdan Jóbnak, de volt olyan könyvtáram és voltak olyan kortársim, hogy a színészek álmálkodva nézegették. Ugy biz az jó uram! És nem volt az én társulatomnál egy rongyos színész sem. Három szabót is fíztemem elykor, hogy rendszeren járjanak öltözve... És most drága uram, ez az egy öltözetem van, amit rajtam lát, a tabbi kolduscsat... Jó, hogy ez az egy kitart Igaz hogy főnem kelme, de meg is volt az ára... Tudja, hogy mit fíztemem én ezért a ruháért?

Kiváncsian nézett a jövővényre... s valószínűen az eszmotársulási reflektorius orajával egy-

— **Vidos János** városunk egyik ideális lelkű tisztviselője, ki a déli és északi harcoknál is győztesen harcolt, az ott dühöngő ragályos tifusz hősök karjai közé került s az ungvári kórházban kiléhelte ifjú lelkét.

Az ideálisan gondolkozó ifjú a háború kitörése előtt csak két hétig élvezte a házasság örömeit s most ifjú neje s 75 éves édes anyja, kinek egyedüli támasza volt, siratják tisztelővel együtt korai elhunytát.

— **A bíróság vakációja.** A bírósági szabadság az idei újrán nem lesznek olyan terjedelműek, mint más esztendőkre szoktak lenni, a mennyiben a törvényszékek több tisztviselőjét, főleg a jegyzőket olyan városokba helyezik át, ahol rögtönlél bíróságok működnek. Ez utóbbiak számát a szükséges képest szaporították és e végből új szervezethez tisztviselői karra, illetőleg a meglévő tisztikar kiegészítésére van szükség.

— **Mit jóseol a „Meteor” május haváról?** Május változatos napjai: 6. enyhe, 9. szeles, esetleg viharos, vagy zivataros, 11. meleg, derűs, szelcs. 14. részben espadékos, hűvös, 15. meleg, száraz derűlél, 17. hűvös, esetleg hideg, szelcs. 22. enyhe, 28. espadékos hűvös.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter a nagykanizsai törvényszék területére vizsgálatbíróul Sághy János törvényszéki bíróé rendelte ki.

— **A kormány újabb listrendelete.** A kormány a buzáliszinek tengeriliszittel való keverésére rendeletet adott ki, mely szerint a vármegyey és városi törvényhatóság elő tisztviselője a kereskedelmi miniszterrel egyetértéssel kiadott fölhatalmazásával

korai gazdjára, az emigránsra Zavart mosolylyal folytatta:

— Semmit sem fizettem, báró uram, semmit... Hehe, mert ez a ruha az önöké volt s tulajdonképen... restellem, hogy...

— Ej ej — stólat meg a báró — családtagok között az ilyesmi miniszteri dolog.

— Családtagok? Nem tudnám, báró ur, ám-bár...

— Ugy van, családtag. Ön engem tizen év előtt, nagyon kritikus körökben, fiának nyilvánított... Tudja, mikor halálra kerestek a színpadon... Nos, álom, a fia vagyok... Jöjjön apám uram hozzám, a feleségem alig várja...

— De csak nem mehetek ilyen borostásan a báróné ömséltósága elé.

— Megsugom, hogy a feleségem nem tulajdonosan könyös náma. Egyébként ismeri... Ön nál játszott utójára tizen év előtt Grizeldisz Veszprémben.

— Az ernyő Erzsike?

— Az.

... Mikor egy hét múlva a vacsoránál együtt ültek, hoszbát elmerengés után olyan sejtélmény hangon szólalt meg Bongyos Tóth uram, mintha valami különös látomásról adna számot:

— Száz és száz émbert öltöztettem föl valamikor és azok mind megfödtek rólam... Csak egy embert vetődtöttem le és viseltem ganyuját... Az az ember karjára volt és megsegített.

Órálul játszott a határos anitörisek és így fejezte be:

— De — mint Jób könyvében áll — Isten mindennek nem lel gáncsol...

elrendelheti, hogy a malomvállalatok köztisztviselőinek és köztisztviselőinek kenyérelőállításával foglalkozó vállalat részére, olyan helyeken pedig, ahol a liszt- illetve kenyérgyártási rendszer be van vezetve, a malomvállalatok és a liszt-férfusitók bérki részére kenyérgyártást keverés nélkül hozzák forgalomba és a megszabott keveréshez szükséges tengeriliszti mennyiségre a keverés céljára egyidejűleg külön szolgáltassák ki.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntekesti istentisztelet f. hó 7-től kezdve további hatétkedéig d. u. 7 órakor fog kezdődni.

— **A renitens flakkerosok** Vasárnap történt, hogy sűrűsöngyben vidékre kellett volna utaznom s egy finckerra lett volna szükségem. Az állomáson letzlel s folyton újból érkező flakkerosokat egymásután kérdeztem, kértem, de mind azzal válaszolt: „El vagyok foglalva.” Pedig dehogyan. Őrázám ott lebzelték s nemcsak nekem, de a sarkon álló Markótna rendőrnök sem voltak hajlandók engedni, ki a hatósági orvos számára óhajtott kocsit keríteni, hogy Kiskanizsára a himlőoltáshoz kijutasson, de minden igyekevése hasztalan volt.

Nem hiszük, hogy ilyesmit a standard rendelt flakkerosnak szabad legyen elkövetniük s éppen akkor, amikor rozant gébek és minőstőlten piszkos bárkák mellett még takazameledést is folyamodnak megtorlás nélkül szolgálataikat sűrűsöngy és könyes esetekben bárkítő is megtagadhasák.

Egy városi polgár.

— **Mikor lesz vége a háborúnak?** — Milliók török ezen a keserves rébuszon a fejüket. Pedig lapunk egyik külső-belső munkatársa szerint a dolog megkezdése egészen egyszerű szántani művelélen alapszik

— **Tehát mikor lesz vége a háborúnak?** — A dolog egészen egyszerű. Hány nagy ellenségnök van nekünk? Ugy-e három: orosz, francia, angol.

— Hány ellenségnök van az autátnak?

— Három: német, magyar, török.

— Ugy van.

— Tessék e hármat elosztani hárommal —

— Hányszor találhatik?

— Egyszer.

— No lám! maga kis okos! már meg is fejtette, pedig még nem is egészen kopasz A válszban benne van a felelet.

— **Tehát mikor lesz vége a háborúnak?**

— Egyszer.

— **Kivasalt pantalló.** Egy sobesült zászlós meséli a Kossuth Lajos-utcában harctéri kalandjait.

— **Tudjátok fiúk — mondja —** a harc, a veszedelem, a fáradság nem bántott engem egy percere sem, csak az a nyomorult állapot, hogy borotválatlannal és gyűrött ruhában kellett járnom. Egyszer agyongyű ötten kesergettem, amikor láttam, hogy a pionirok a kövekkel beszórt azt hungereöl masinával simítgatják egyenesre. Hirtelen öltöttem levélköttem és vártam, hogy a gép hozzánk érjen. A társaim azt hitték, hogy napfürdőt akarok venni, de még inkább azt, hogy megbolondultam. Én azon ban nem törődtem velük, hanem kizsáldtam az utra, gondosan letergettem a ruhámat s vártam a hengert. Nagy idővel gördült keresztül a ruhadarabok s amikor tul volt rajtuk, diadalkiáltással kapkodtam magamra. Az öltöt fönyesen bevált. Olyan kivásaltan álltam bámuló társaim előtt, mint most itt a Kossuth Lajos-utcában

— **Ne kapkodj a fejedet.** Tábori postai levelezőlapon írják ezt a harctéri tréfát:

Sűrű golyózáporban megyünk előre. Egy öreg rezervista és egy fiatal rekrua rohannak mellettém. Az újonc nagyon kapkodja a fejét hol, ide hol oda. Megsokálta ezt az öreg tartalékos, aki majdnem az apja lehetne a fiának. Odaszól neki foghegyről:

— **Ocsém, ne akkor kapkodj a fejedet,** mikor a golyó már elfogyott a fődél mellett, hanem akkor, amikor, a muszka elrúgja a ravaszt.

— **A borvásárló és a hegy.** A Kisalföldről jött le hozzánk egy borvásárló. Ifjú volt az ember és még tudatlan. Most volt először a Balaton mellett. De hát akadt vezetője is és a szeuzál urat kimentek másnal ruggel Badacsonyra. Mikor leszálltak a vonatnál és meglátta a kisalföldi vendégélus ur a hegyet, a következő párbeszéd hangzott el ő és kísérője között:

— **Nehéz erre a magas hegyre feljutni?**

— **Fel még megjárja, de lejönni nehéz.**

— **Hogy lehet az?**

— **Tetszik tudni, mi oda, ahhoz a pirosotejú pincéhez megyünk, érdemes fölmenni, odafönn nagy-szerű bor van — és hunyorított a szemével.**

Irodalom.

— **A „Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyvedévre öt korona, „Világ-kronika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, a logolósabb új-ág a magyar nép számára, létevére 2 korona 40 fillér.

— **Az „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilapja (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzásmat kész-séggel küld a kiadóhival.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik szeretet halottunk **Venczel, Benzsó** nyugalmazott áll. isk. igazgató végtisztességén megjelentek s azzal is fájdalmunkat enyhíteni kegyesek voltak, ezuton fogadják hálás köszönetünket.

Nagykanizsa, 1915. május hó 6.

A gyászaló család.

Elsőrendű rézgálic

azonnali szállításra kapható **Simon Károly** fűszerkereskedőnél **Kaposvár**. Gy a p j u t veszek minden mennyiségben, kérek ajánlatokat.

Szombathely r. t. város polgármesteri hivatalától.

8291. sz.
1915.**Verseny tárgyalási hirdetmény.**

Szombathely r. t. város tanácsa a Perintvashid pallózatának megújításához szükséges tölgyfaanyag beszerzését versenytárgyalási ajánlat alapján kívánja biztosítani. Szükséges 10,3 (tíz egész 3 (10) köbméter 15 (tizenöt) centiméter vastag tölgyfapalló 2,35 (kettő 35 (100) m. hosszú és 22—28 cm széles darabokban.

A pallóknak fűrészelve vagy teljesen simára kifaragva, szabályos és teljes négyszögletű keresztmetszettel kidolgozva kell lenniük. Az egységár Szombathelyre szállítva adandó meg. Az átvétel Szombathelyen történik. A tölgyfaanyagnak tökéletesen egészségesnek, kifogástalannak kell lennie, kéregfának nem szabad rajta lennie és minden darab pallónak a törzsek belső kemény részéből kell vágva lennie.

Szállítási határidő a megrendeléstől számítva négy hét. Ha ez nem lenne be tartható, az ajánlatban közlendő. Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5%-a mint biztosíték óvadékképes értékpapírban mellékelendő. Az ajánlatok lepecsételt levélben e felírással: „AJÁNLAT HIDPALLÓK SZÁLLÍTÁSÁRA”

folyó évi május hó 20-án déli 12 óráig
a polgármesteri hivatalhoz küldendők.

Szombathely, 1915 évi május hó 3-án.

KISKOSS,
polgármester.**NYILTTÉR.*)**

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézet
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem:

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vagyuk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lenzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
Suchard KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

I. F. WAJDITS JÓZSEF
KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokbán és névjegyekben Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.	Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára. Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.
--	---

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő:

Banekovich János

Szerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

A mi városunk vezetősége.

Az izzó tűz válasza ki a szinaranyait, a nagy idők szülik a nagy embereket, fejlődnek az energiát s tüntetik fel a rátermettséget, a viszonyokkal megküzdeni képes tehetségeket.

A jelen háborús viszonyokat megelőző napokban bizonyos elfoglaltságból származó javjeszékésült ült ki a lelkekből, sóvárgás a múlt után s elkeseredés a jövőbe nézés mellett, — mintha éppen a mi városunk lenne az ország legelhajlottabb, leggyámoltalább, legmostohább viszonyok között élő terreneuma, melynek sem vezetősége, sem életképessége nem áll azon a nivón, melyre szerencsés fekvésénél fogva s határszéli hivatása folytán érdemes volna.

Változtak a viszonyok, — megnehezült az idők járása s a súlyos viszonyok a máskor közömbös egyéneket is besodorták a tevékenység, az erőpróba mezéjére.

Új erők, ismeretlen készségek váltak ki új tehetségek tüntek fel s a bizalmatlanság, mely a lelkekben a vezetőség iránt táplálódott, mint jégkéreg a naphevének hatása alatt, felolvadt.

Abbáziai rege.

Az osztrák tengerpart legszebb furdőhelyén, Abbáziaiban, ha az ember a tengerpart hosszabb távra teszi, egy kies öböl mellett, benn a tengerben, sziklák között lát a tengerből kinyúlni egy Szűz Mária-szobrot A „Stella maris” szelid arcával, két kinyújtott karjával uralkodik a tenger felett Áldás, vigasztalás a hajósokra nézve. A jámbor vállalásos olasz, ha sajkájával a sik tengerre megy, először egy imát rebeg a szobor előtt. Szélesében a szobor kíséri védő karjával az ezer veszedelemmel küzdő hajóst, szélviharban pedig a mellén levő örök mécses ad neki s hajójának biztos irányt.

Az abbáziai furdővendégek minden nap láttak egy ősbahajlót, görnyedt, fekete ruhába öltözött úriembert, aki szolgálja kíséretében lassan, ingatag lépésekkel ment a tengerpart egy bizonyos része felé s se jobbra se balra nézve, megállt egy helyen s merőn a tengerre nézve, siró, vad, kétségbeesett hangon kérte tőle vissza két kinevet a világon, nejét és leánykáját. Nem hallotta a furdővendégek tisztelőteljes, hódoló beszédeit, akik egymásnak sugdosták:

A kicsinyeskedők egyenként elmúltak, a nagyhangúak, kik oly jól értik a distinkválást, odukba vonultak vagy beálltak farkcsóválóknak s a báborus viszonyok között városunk vezetőségének kifejtett tevékenységé mindenkit meggyőzött arról, hogy a legfontosabb, legelőbívőbb ügyének intézése oly kezekben van, a hol féltetni való nem lehet semmi.

Boldog vagyok, hogy apró gimnázista koromban volt jelles tanárom, Ormandy Miklósnak egy figyelmeztető mondané kijegző-dött lelkemben, mely így szólt: „Fiuk, ha egymást szeretni akarjátok s felnőve egymást megbecsülni óhajtatok, soha se keressétek a hibákat, hanem azt néztek, mi van egymásban a megbecsülni való.”

Ezt a mondatát talizmanként őriztem s ez irányított az emberekkel való érintkezésben éltém eddigi folyamán mindenkorom.

Vessék le tehát a kákán ocsinót kereső, pessimizmussal telt, kadékoskodók is a mindent feketén látó okulariumot, tegyék fel az optimizmus tisztán látó szemüvegét, — nézzenek körül a közelmúlt alkotásain, városunk örvedetes fejlődésén s a nehéz háborús viszonyok között is kedvező életviszo-

nyain, lehetetlen, hogy el ne kelljen ismer-niök, miszerint városunk vezetősége, nemkülönbön furdővénységén is, oly nivón áll, amelynél különbet az ország bármely hasonló provinciáiban alig találhatunk.

A nagy Németország jelles Osaszára, a neves Hindenburg, Hötzendörfi Konrád s a világ legelismertebb stratégái és hadvezéreknek terve, is csak papírmunka marad, ha nem, áll melléje egy támogató vezérkar, egy áldozatkész nemzet s egy vezetőség tervei követő vitézen harcoló katonaság.

Álljon elő a vezérkar, hallgasson el a mindent pessimizmussal kíséző folytonos elégedetlenkedés, — adja közre mindenki tapasztalhatból szerzett hasznos tudását, támogassa minden közérdekű ügyben vezetőségünket, mely mint látjuk immár a legjobb úton jár; akkor a mi szép fejlődésnek indult városunk mihamar felfogja magát küzdeni arra a nivóra, melyre szerencsés fekvésénél s határszéli hivatásánál fogva predestinálva van s amely után mindannyian állandóan sóvárgunk.

ch.

„Ez Otarino Francesco, a híres tudós”, nem látta a nők hódító arckifejezéseit, csak állt merőn és szállt perbe a vízzel.

Majd lelke kifáradt s a pálmák alá helyezett karosszékébe ült A tenger halk csobogása, a messziről ideszálló narancsok illata, a pálmák levelei közt zizegő szellő, a messi San Lorenzó barang halk, csendes hangja, s a nájdők és nőreidk bájos éneke, kedves szonagássá változott. Lelke mindinkább elszállt a jelenből s elaludt Álmodott régi — régi boldogságról és mostani nagy szomorúságról. Álma oly szomorú s mégis oly megnyugtató volt. Álmodott...

II.

Otarino Francesco híres tudós híreben állott Velencében. Egész nap és éjtel könyvei felett búvárkodott s kutagatta az élet valódi célját és értékét. Ismerte Kopernicus, Galilói, Haecel s a többi tudósok műveit és belőlük akart egy egész életre szóló célt kituzni maga elé. Ismerte a dualizmust, a pozitivizmust, a materializmust s nem tudta eldönteni, melyik a valódi. De tanulni vágyó lelke nem tudott megnyugodni s örökös bizonytalanságban élt. Ha könyveit megszábadult és otthonába térvé, érezte feleségének egyedül érte lánzó szeretetét, hallotta kis leánykájának, csajoságát, kedves nevetését, akkor

érezte, hogy az élet egyedül eőfia csak az lehet, hogy egyedül a munkának és eszaládjának éljen. Ilyenkor töprengő lelke megtalálta az egyedül kivézető utat, a megennyhült lelke a nagy kínzó kérdésektől.

Igy éltek, amikor egy nyári nap Francesco azt a badar tervet ajánlotta feleségének, hogy jó volna, ha a következő vasárnap, ha szép idő lesz, átrándulnának egy hajón Abbáziaiba. Felossága s különösen kis leánykája harsogó örömmel fogadták el a tervet.

Eljött az a végzetes vasárnap is. Ragyogó, szép nyári nap volt, mikor a hajó kifutott a sik tengerre. A mérhetetlen víz színét egy kis szellő sem zavarta fel, a víz színén pakos delfinek játszódoztak és sntköztek. Az ég tiszta kék volt, csak nyugaton, az ég alján látszott egy kis fekete folt.

Boldogan vidáman üldögéltek a hajón s elmerengve néztek a lagunák városára vissza. Messze-messe hátk, mögött fekete foltként látszott Triest. Oly boldogan ültek ott s néztek a tenger csendes vizébe, amely kék posztódarabként szegte be a látóhatárt. Néha-néha egy-egy sirály röpétt fel s sivilő hangjával talán parját kereste. Majd lebukott a víz színére s egy-egy kis halat kapva fel, ismét felröppent.

Sokáig éltek és a vidám madár halászatát s

HIREK.

Tanévzárás a helybeli kath. főgimnáziumban. A vallás- és közoktatási Miniszterium rendeltetéseként az előadások f. hó 11-én végeződnek, az osztályvizsgálatok május hó 14—21-ig tartanak meg, 22-én reggel 1/9 órakor [Te Deum és utána az egyes osztályokban kihirdetetik az érvényes osztályozás. Az értekezési szóbeli vizsgálatok június 7., 8., 9. és 10. napján tartanak. Az érvényes iskolai Értesítő június második felében fog megjelenni.

Lajpczig Antalné.

Tegnap megtették el a pénteken délután halt meg hirtelen, váratlanul. Halála nemcsak a gyászba borult családot érintette fájdalmasan, de városunk intelligens körét is jótékony egyesítőit is, mert Lajpczig Antalné a ker. jótékony nevelési vezetéseben a munkás életében tevékeny és áldozatos részt vett. Városunk tehát szegényebb lett egy ideális lelki orrasszonnyal, s így vesztő-égnék jelentékeny. Szinte hihetetlenül hangzott az első hír. De csakhamar szomorúan győződött meg, hogy a jótékony és igazságvér munkása, a jóénekes, a művészeknek Lajpczigné valóban elhalt. Kik sirályát elköltözték, — közödmös. Még szüksége lett volna az apró, óda-gyerekeknek az édes anyai szív melegére, nevelésre — de a kérelhetetlen halál nem nézte, hová lépett be a Lajpczig Antal bíró családjára nagy gyász hozott. Temetése a város részlete mellett történt és a jó anya koporsóját virággal borította. Beszédese emlékei voltak ezek annak a szeretetnek, amely Lajpczig Antalné iránt anyai szívvel tiszteltel

és szeretettel töltött el. De jellepe is volt. Lajpczig Antalné nemcsak szívét szimbolizálta, mely örökös virággya volt a jótékony, az ideális lelkesedés folytonos virágzásának. S mikor a dúló háború elesett hőseiről számot adunk, a jótékony egyik hőseinek korai elsterléről adunk akkor számot, amikor Lajpczig Antalné haláláról szomorú hírünket jelenleg leadjuk.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Lajpczig Antal kir. járásbíró, egy a maga, mint gyermekei Lolly, Alósé, Edith, Annus, Ilus, továbbá a szülők és testvérek s a kiterjedt nagy rokonság nevében a pótolhatatlan veszteség fölött érzett, mélyeségű fájdalomtól meglőtt szívvel jelenti, hogy hön szeretettel áldott jelleme felesége, az ideális jó édes anyja, gyermeke és testvér Lajpczig Antalné szül. Antalné Mariska f. ávi május hó 7-én délután 7 órakor életének 41-ik, boldog házasságának 22-ik évében rövid szenvedés után hirtelen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait folyó ávi május hó 9-én, délután 5 órakor fogjuk a Királyi Pál utca 3. számú gyászházában az ág. ev. hitvallás szerinti szerint megáldani és a helybeli róm. kath. temetőbe örök nyugalom helyére kísérni. Nagykanizsa, 1915. május 7. Emléke örökké élni fog szereteti körében!

A győzelem felé.

Megyük... megyük előre feltartóztatathatatlannul! Amerre-a csaták, fektőznek, mindenhol az előretörő magyar, osztrák és német csapatok diadal-kifirása zendül és az orosz hangor, mely a Duna-Tisza vidékén keresztül Gornánját akarta porba fektetni visszafelé görögölve maga alá temeti az orosz őriást. Pétervár felé halad északon Hindenburg, Lem-

vég élet szenvedésének minden egyes fázisát és úgy érte lelké fájdalmát, mint akkor. Majd felállt s elnézett a messze vidékre. Citromfák illata szállt hozzá, a szemei előtt eltérő tenger mintha fájdalomnak végtelenségig szimbolizálta volna. A messziről hangzó harangszó békét varázsol szívbe s érezte, hogy a szép, szelíd, nyugodt természet enyhíti szenvedését.

Meregszélű harásny kiabálása zavarta fel. Egy kis lány közelített hozzá egy asszony kíséretében s kiabálta: „Osztrigát vegyenek! Osztrigát vegyenek!” Haragosan fordult hátra már durva szavakkal akarta a kis lányt elkergetni, de csodálkozva hátrált meg, amikor a kis lány arca és aranyoska hajára tekintett. Elhalt feleségének volt ily szép, szelíd barátságos arca s az ő fejét körítette ily finom aranyhaj. Egyszerre szivdobogása támadt. Hátha ez az ő leánykaja, akit annyiszor, oly keservesen megsírást, akiért még az éggel is perbe szállt. Hátha... hátha...?! Arcs kipirosult a majd indulni akaró asszonyhoz lépett s izgatottan, alig pihege nagy izgalomban kérdezte:

„A maga lánya ez, jó asszony?”

„Nem, uram” — válaszolt az asszony — nem ismerlek, nem is tudok, ki a szelíd. Oly váratlanul került hozzám. Négy éve történt, — úgy emlékszem, mintha ma történt volna. — az uram egy hétélt úpon kiment salkájával a sik tengerre. Amint már benn a tengerben járt, a parton a sziklák között, mintha pirosságot veti volna észre. Az uram is, mint minden olasz, kíváncsi ember. Arra fel irányította a békét salkáját, hogy megtudja a pirosság okát Amint közel ért hozzá látta, hogy egy kis piros ruhás nő a sziklák fuánakat. Kiszabadította a ruhát, felomlto és nézte uram, ezt a kis lányt huzta ki onnan, csónakjára vatta s rögtön laza hozta. Még volt benne egy kis élet Sokat verszódunk vele,

berg felé a galiciai hadseregnek és mint a szikla által visszavert hullám, óriási gyűrűkben terjeszkedik a szövetséges hadsereg áradata, elborítja az ellenesség mezőket. Megkezdődött a döntő leszármolás, a halálos csapás most leudul ki a szövetségesek kezéből, hogy nyomán kifakadjon a béke és a lefogye-rezés szűle nyugalom.

Sokáig kételkedett a szívünk magunkra hagyatva mindenekről és belőszorulva ellenesség államok polip-ölésébe, azt hittük, hogy nem fogunk tudni ellen-állani. Azt hittük, rövidebb, vagy hosszabb ellenállás után lá leszünk kénszerítve a békére, s csak az reméltük, hogy kegyereink ezzel a békével nem lesznek egy megalázva, hogy Európa népei előtt szégyenkezniük kelljen.

Ma tudjuk már, hogy a győzelmet senki és semmi a kezünkől ki nem csavarhatja. Galiciának egy részét elvesztettük, Przemysl tetadtuk. Szerbiából ki kellett vonulnunk: oly haditények ezek, amelyek után csak az a hadsereg tudhat még ellent-állani, amelyben a végős siker iránt való lántörtetlan bizalom tűze lóg. A háború első felének letelte után abban reménykedtünk, hogy ez a hadsereg a defenzívára még elképesztetetlenül hosszú ideig képes lesz és ezalatt az idő alatt az ellenesség erje a sikertelen támadások özönében feloldódik. És ez a hadsereg ma a háború kilencedik hónapján, amikor egy téli hadjárat minden nyomorúságát végig szenvedte, egyszerre offenzívába kezd oly erővel, amelyhez hasonlót akkor sem fejtett ki, amikor a háború kezdetén állottunk. Offenzívába kezd a bator-szág az elszántság és a bizalommal azszal a rajongással lelkesedésével, melyet ellenségeinknél hiába keresünk és amelynek eredménye már az első mozdulatok megtörténte után az ellenesség front-át-törése és a foglyok és hadiszerek megszámlálhatatlan tömegének szákmányul ejtése. Ily haditényre oly

mag élre tudtak hozni. Még akkor is betekik élet-halál közti lögöt. Én, csak reggel minden nap, a templomban, Szt. Mária szobra előtt imádkoztam s kértam őt, hogy őrizze meg s ne engedje meghalni.

Kérem tehát megellett és a kis beteg feléppit. Hogy volt örömom, amikor a kis beteget először vittem ki ölemben a szabad levegőre, akkor sirtam sokat hosszan, örömben.

„S mikor találta ezt a kis lányt?”, kérdezte Francesco.

„Négy évvel ezelőtt egy szép nyári hétélti napon, csak reggel”, válaszolt az asszony.

„S milyen ruha volt rajta?”

„Kis piros parkálruháska, fehér szalmakalap, göröcs kezében pedig egy kis piros napernyőt szorongatott.”

„Nem tudja szülei nevé megmondani?” — kérdezte tovább fokozódó izgalommal.

„Nem, csak annyit tudott mondani, hogy ha jön jött, nagy vihar volt s többet nem.”

„Hiz akkor ez az én leánykám”, szölt Francesco s mikor ölebe kapva lányát az átkarolta őt, sírva fakadt s ajkán, először hangzott el a Szt. Mária-riád dicsőítő ima.

Két hónap múlva, a sziklák helyén ott állt a Szt. Mária szobra s minden áldott nap, még télen is, tele volt szép virággal Minden nap kijárt oda Francesco fel-talált leánykájával s imádkozott hosszan, boldogan s úgy érezte, hogy ilyen boldog még nem volt életében.

nem is vették észre, hogy a meleg kezd tárhetatlenné válni s az a kis fekete folt kezd az egész látóhatár beözögni sötét felhővel.

Már meglátszott Pola is és már be is futottak a quarneroi öbölbe, amikor a táj mind sötétebb és sötétebb lett és a fekete, gomolygó felhő már az egész eget beborította.

„Vihar lesz — mondta a kormányos. — Itt csak az Isten segíthet.”

Kezdett már a hideg szél is fújni s néhány percre rá megkezdődött az isletelőtel. Az őrg kormányos kihuzta a vitorlákat, de a vitorlákat a heves szél ledöntötte s úgy ide-oda forgatta a hajót, mint a téli vihar a kis löpölyheket. Francesco leánykaja és felesége ajultán hevenek a hajó kabinjában, ő pedig mellén a mentőövvel várta a hajó süllyedését. Végre is egy heves szélroham oldalára döntötte a hajót s a fedélzeten levők mindnyaján a tengerbe estek.

Francesco is érezte, hogy a viszen van. Kör-lenezett, de hajónak s embernek a nyomát sem látta. Úszott tovább, míg végre keze egy gerendát ért. Mint a faldokló s szalmazsábla, úgy kapott a gerenda után. Sokáig, két napig vitte a viz a gerendát, míg végre a harmadik napon abházai hajósok akadnak rá, magukkal vitték. de gyermekeit és feleségét többé vissza nem adhaták neki. Nejeuk csak a holttestét adta vissza a gyilkos tenger, de leánykájának egészen nyoma veszett. Fájdalma rendkívül volt s nem onyhította semmi.

Nem is vált meg többé atól a helytől, mindig is ott maradt és naponta kimenta partra és folytonosan kérte vissza a tengertől elrablott zsákmányát.

III.

Felébredt mély, nyugtalan álomból. Álmaiban

hadserg nem képes, melyben a győzelem hité és akarása nem él, amely pedig azzal a hittel rendelkezik, annak számára a győzelem mindaddig biztosítva van, amíg egy ember és egy puskája megmarad.

Ma már tudjuk, hogy az a győzelem, melyet a hivatalos jelentések tudunkra adtak, a végleges győzelem bevezetése. Hiszik, hogy a végső kifojlésekre most már nem kell sokáig várniuk. Most már nyíltan ki merjük írni, hogy várjuk a békét. Várjuk minden melegségünkkel, minden vágyakozásunkkal, minden idegizálunkkal, mert tudjuk, hogy a béke a diadalmas harcok békéje, melynek nyomán a nagyság és a felvirágzás évi járunk.

— **Halálzás.** Egy nyílt virág, egy ifjú élet, egy sokat igénylő, kedves pedagógus hunyt el Szabó Mária személyében.

Aggályi nemes lelke, simulékony, kedves modora mindenki előtt kedvelté tette, tautiandó ügyessége s rátermettsége pedig egy valóban hívatott nevelőre vallott.

Hosszas, kiúts betegsége után immár megvalósította nemes lelkét a porhárványtól a jövőre halál. Ő már ott nyugszik, a hol minden gyarló porhárvány az enyészet martaléka lesz, lelke pedig visszatért oda, honnét elindult vala.

Nyugodjék immár meggyőzött teste ott lenni a néhez hantok alatt; nemes, áldott s ártatlan lelke pedig örüljön ott fent a magaságban a boldogok között, hol nincs többé fájdalom, keserűség s ahol a panasz és jászó örökre elcsendesedik.

Bár Ő immár elköltözött, de emléke itt maradt s voltunk őrizni fogja kesergő családja s lesújtott völgénye Sárdi Géza.

— **Vármegyei gyűlés.** Alig volt a közelmúltban meggyűlés, mely olyan széleskörű s nagy érdeklődést keltett volna, mint éppen a mai.

A tárgyszorokat leglényesebb s érdeklődést keltő fontos pontja a katonabeszámítási díjak kérdése, melynek miként történő eldöntése a mi büntetésre nézve is nagy bordenvel bír.

— **Mekkora volt az elsüllyedt Lusitania?** Nagykiszai méretek szerint a Lusitania hossza akkora volt, mint a városkától a felsőtemplomig a fűtő hossza. Szélessége megfelelt a Főút szélességének a Korona szálló s Belus gyógyszerár között. Magassága nagyobb volt, mint a felső templom tornya.

— **Nem lesz filharmonikus hangverseny.** Amilyen örömmel töltött el bennünket Wirtnitzer karmester törvéské, éppen olyan levedőleg hat ránk az a hír, hogy a jövő szombatra tervezett filharmonikus hangverseny — amelynek próbái már javában folytak — elmarad. Elmarad pedig azért, mert a 48. gyalogezredet egyik háziészredünk Pilsenbe helyesít át. Helyükbe csak ezredet kapunk, amint hírlik.

— **Beszárlnak az iskolák.** Nehéz, súlyos idők járnak, terhes gondok szállottak a szülőkre, szükség van mind-n munkák köze, még az iskolák gyermekekre is, hogy a jövő megélhetési viszonyokat némiképpen megállapozzuk.

A zaji elcsendesedik s az elemi, de a gimnázium kaja is beszárulnak s a névendékesek otthonába tér, hogy segítsen gondterhes szülőiknek a munkában.

Zajos, hezagos tanév zárul szel be, melyhez hasonlóan ne küldjés az Úr.

Szülők, gyermekek pedig szívlejjük meg hogy

a bizonytalan idők nyúlható szünidőben a házimunka mellett a lélek művelésére, az ismeretek bővítésére is jusson idő, ha elcsendesedik a harci zaj, a munka zavartalanul folyhasson tovább, előkészítendő egy szebb, egy boldogabb időt.

— **Somogyos népekedése.** Somogy megyében 1914-ben a születések száma 10,942, a halálosok száma 7738. A f. év első negyedében született 2787 csecsemő s elhalt 3380 egyén. Az alábbi jelentés kiemeli, hogy a hatóságok az egyszerű rendszer megállításra ügyben eljárnak, kevesebbet s kuruszlókat szigorúan büntetik.

— **Az ittas ember borzalmas halála.** Babics Károly keszthelyi pékmester a kocsisát elküldte Balatonyörökre valami megbízással Győrökön a kocsis becsepitt s mikor a kocsi hazafelé tartott, az útszélről a lovak közé futott úgy, hogy a lábs fenekét az istállóban. A lovak megbokrosodtak s a szerencsétlen ember lábánál fogva hurcolták árkonbokron keresztül. Mikor a megvadult állatokat sikerült megfékezni, addigra a boldogtalan ember meghalt.

— **Lapunk legközelebbi száma nem csütörtökön, hanem pénteken a rendes időben jelenik meg.**

— **Mikor az őrmester fordít.** A frontról hozzánk ezt a kedves történetet: Az egyik század kapitánya nem bírja a magyar sőt, ezért felhívja a század helyke bajnosa, magyar őrmesterét, hogy azt a beszédel, amit a legénységhez akar intézni, fordítsa le rószletekben. Ugyis történt. A kapitány balján az őrmesterrel odaalt a század élé s így kezdte:

— Kiuder i Der Horizont ist schwnl. Ich glaube es wird losgehen.

Az őrmester fordította: —

— A kapitány ur asszondja, hogy esni fog az eső.

— Kiuder i! — folytatta a kapitány. — Ich hoffe, ihr werdet euch mit Ruhm bedecken.

Az őrmester fordította: —

— A kapitány ur asszondja, hogy jó lesz egy flaska rumot magatokkal vinni.

A kapitány folytatta: —

— Dann der seine Pflicht nicht erfüllt, den erreicht die Nemesis.

Az őrmester fordította: —

— Mert aki rossz fiat lesz a tüzre, azt Nemesis, a századok őrmester egy nyakoncsipí hogy belebódul a feje.

— **Tudakozódás eltűntek után.** A hadbavouult és a harcúren eltűnt egyének hozsárlatorzói köréből tömeges tudakozások érkeznek a bécai es. és kir. hadi-levéltár hadi statisztikai irodájához. Ez a hivatal a kért felvilágosításokat nem adhatja meg, mivel a csapatoktól beérkezett jelentések alapján csupán az eltűnés tényéről van tudomás. Az eltűnt katonai egyének neveit, az összes meglevő adatok feltüntetése mellett, a kiegészítő parancsnokságok az illetékes községi előljáróságokkal közlik. Ezenkívül még felvilágosítás adására csupán a Budapest és Wienben alakult tudakozó irodák vannak hivatal. Más hatóságokkal való tudakozások lehát oldálan.

— **Hévíz, mint katonai üdülőtelep.** A Keszthelyi szomszédságban levő világihírű fürdők, Hévíz rövidesen benépesedik, 1900 katonát küld a központi Vörös-Kereszt Egyesület Hévízre, hogy a háborúban szerzett bajaikból itt gyógyuljanak. A katonák egyik fele Háziviszentandráson kap szállást, a másik Hévízre, és benépesítve marad a két hely még háboru után is hosszabb időre. Forgách Károly

gróf, a balatoni katonai üdülőtelepek szervezésével megbízott a napokban járt a Balatoni szövetség titkárával Keszthelyen és Hévízen és tüzösen megtárgyalta a kérdést. A Vörö-Kereszt központi örömmel küldi a beteg katonákat a mi gyógyító fürdőnkre, mert tudja, hogy itt biztos és tökéletes a gyógyulás. Néhány pavilonra alkalmasított tisztek jönnek, úgy hogy a magyar fürdők között Hévíz lesz az, amelyik a legtöbb katonai gyógyításáról fog gondoskodni.

— **Az új Hány Jánosok.** A falu korcsmájában a hűtetteit meséli két sebesült baka. Egy csomó „szóit” szájátva hallgatja. — Azt mondja az egyik kaszosa: —

— Csuda dolgokat eszelekdem a harcúren, de a legnagyobb hűtetelem mégis az volt, mikor egymagam elfogtam egy egész szakasz muszkát!

— Hogy oszúndta azt, vítérs ur? — kérdeszi az egyik hallgató.

— Könnyen. Körülkerítettem őket...

Most a másikon van az elbeszélés sora.

— Az semmi, — kezdí. — De ami énvelem történt! Borzasztó verekedésünk volt. Ugy hullott a golyó, mint a záporosó. Lőtünk, lőtünk, egyszerre csak ropól ám felénk egy vasszétől nehéz, tüzös srappell, egyet pukkan és — elviszi a köpönyegemet... Aztán megint lőtünk. Egyszerre csak jón megint egy másik ormótan, mennydörgős srappell, retentetést robban, még borzasztóbbat pukkan. Hát nem visszahozta a köpönyegemet?!...

— **A „ragályos” gyógyszer.** Egy szatultészkapál mesélte: —

Nádvornál történt. Az oroszok tönkretették a patikát és elloptak minden gyógyszert.

Reggel öreg népfelkeltő jelentek meg a gyengélkedőben. Az egyik köhögött, a másiknak a melle, legtöbbször a gyomra fájt.

Az orvos, gyógyszerék híján nem tudta, hogy mitévő legyen. Gondoltam, behozom a rumos tveget és mindégylek betegnek egy-egy pohárkafát beadok. Az „orosság” kitűnően bevált, a páciensek nagyon mag voltak elégedve.

Az orvos gratulált. A százados megdicséért.

Másnap azonban majdnem a fél századunk maradtí jelenietit.

Az orvos megrömmít. A század megiltotta, hogy ezental „ragályos” gyógyszereket alkalmazzuk...

**A NÉPTAKARÉPÉNTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN**
mint hivatalos aláírási hely
elfogad előjegyzéseket az
1915. évi 8%-os és 5 1/2%-os állami
járadékkölcsönre
eredeti feltételek mellett.

Elsőrendű részgálic
azonnali szállításra kapható Simon Károly
fűszerkereskedőnél Kaposvár. Gyapjút
veszek minden mennyiségben, kérek ajánlatokat.

Szerkesztői üzenet.
— Z. Gy. Minden kívánsága színt lesz. Bokadvözet!

Szombathely r. t. város polgármesteri hivatalától.

8291. sz.
1915.**Verseny tárgyalási hirdetmény.**

Szombathely r. t. város tanácsa a Perintváshid pallózatának megújításához szükséges tölgyfaanyag beszerzését verseny tárgyalási ajánlat alapján kívánja biztosítani. Szükséges 10,3 (tíz egész 3 (10) köbméter 15 (tizenöt) centiméter vastag tölgyfapalló 2,35 (kettő 35 (100) m. hosszú és 22—28 cm széles darabokban.

A pallóknak fűrészelve vagy teljesen simára kifaragva, szabályos és teljes négyzetlétű keresztmetszettel kidolgozva kell lenniök. Az egységár Szombathelyre szállítva adandó meg. Az átvétel Szombathelyen történik. A tölgyfaanyagnak tökéletesen egészségesnek, kifogástalannak kell lennie, kéregének nem szabad rajta lennie és minden darab pallónak a törzsek belső kemény részéből kell vágva lennie.

Szállítási határidő a megrendeléstől számítva négy hét. Ha ez nem lenne betartható, az ajánlatban közlendő. Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5%-a mint biztosíték óvadékképes értékpapírban mellékelendő. Az ajánlatok lepecsételt levélben e felirással: „AJÁNLAT HIDPALLÓK SZÁLLÍTÁSÁRA”

folyó évi május hó 20-án déli 12 óráig
a polgármesteri hivatalhoz küldendők.

Szombathely, 1915 évi május hó 3-án

KISKOSS,
polgármester.

MILKA
Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NYILTTÉR. *)

Dr. Szező Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek, 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelős-
séget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

==== IFJ. WAJDITS JÓZSEF ====

KÖNYV-, PÁPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokbán
és névjegyekben
Nyomatványok idős kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerinti.

Önbizalom.

Írta: Dr. Battlay Dezső.

A lavina megindult és elsöpör mindent, amit útjában talál.

Főnt a Kárpátokban futnak az oroszok hatalmas seregeink előtt. Nagyon futnak. Lélegzetünket visszafojtva várjuk, elég gyorsak-e a mieink, hogy utólérjék a hatalmas ellenséget, a gőzhengert, amelynek megmozdulásától oly sokat vártak ellenségeink? De hiába futnak! Ha a nyugatról kergető seregtől meg is mentik őket jó lábuk s a hírhedt orosz stratégia, mely egyedül a visszavonulásban nagy, — deiről kapnak egy újabb támadást, amely előtt már nincs menekvés többé.

Egyik oldalról Mackensen, a másikkól Boroevics seregei így kergeti, nyomja, öleli halálra az egérfogóba került muszka-óriást, és amit hivatalos vezérkari jelentéseink csak a sorok között érintettek inkább, bejelentette a miniszterelnök a diadalmasoros parlamentben: „a III. orosz sereg teljesen megsemmisítettnek tekinthető.”

És a lavina rohan tovább...

Főnt északon, a Balti tenger partvidékein éppigy futnak a meglepett orosz hadak Hindenburg előtt. Franciaországban az előre nagy dobbal beigért erős támadást, mely livatva lett volna német szövetségésűnkkel egész Franciaországból kiszorítani, követte a németek fiatalos előretörése. És hátrálnak az egyesült angol-francia seregek már ez előtt a fiatal, el nem használt és el nem használható erő előtt, mely nem beszél, nem ígér, de cselekszik.

Lent Törökországban, a Dardanellák előtt is véres fejfel omolnak össze nap-nap mellett az entente beigért támadásai.

És a lavina rohan tovább...

Kilenc hónapja harcolunk, küzdünk, várunk és reménylünk. És a tizedik hónap nyitja meg számunkra azt a perspektívát, mely megnyugtató, főleg az önbizalommal eltelített tesz mindannyiunkat.

Büszkén nézhetünk előre. Nincs okunk félni a jövőtől. És ezeket a győzelmeket éppen akkor vivjük, jövő boldogulásunkba vetett ezt a szilárd reményt éppen akkor merítjük, amikor a kormány másodszor fordul az országhoz kölcsönért. A háború dicső teljes befejezése érdekében szüksége van

pénzre, hogy katonáinknak élelmet, fegyvert, ruhát, municiót adhasson. Tudjuk, hogy minden egyes nap sok millióba kerül, nem csodálkozhatók azon, ha a készlet már elfogyott.

Kölcsönöit eddig külföldről szerezte be a kormány, ha szükség volt rá. A háború alatt a külföld kapui becsukódtak, oda nem lehet fordulni. Maradt tehát az ország, a nemzet, amelyhez annál szívesebben és annál nagyobb bizalommal fordulhat a kormány, mert hiszen az ő létéről, az ő jövő boldogulásáról van szó, mert az a pénz, amely a hadikölcsönből kezelve folyik, az ország megvédésére szánja. És ha a külföld mindig szívesen adott pénzt, amikor hozzáfordultunk, miért ne adna sokkal szívesebben a hazá, mikor az ő léte van veszélyben, mikor ezzel a kölcsönrel befejezhető lesz egy diadalmas harc, melyet faink a kárpáti és észak galíciai harmezőkön a mi dicsőségünkre vívunk.

Soha kormány szerencsésebb időben nem fordult a nemzethez kölcsönért. Emlékezzünk meg rá: Németország második hadikölcsönre kibocsátása előtt hosszú időnkig álló harcot folytatott a nélkül, hogy egy lépést is tehetett volna, előre. És mégis összegyűlt

Tiszta már a földünk...*)

A muszkától másodszer is
Tiszta már a földünk;
Észvesztetlen menekülnek
Kiket meg nem ölünk.
Behunyt szemmel nem nézhetle
A jóságos Isten,
Hogy ellenségünk uralma
Tartós legyen itten.
A Kárpátok valamennyi
Égbenyuló orma
Büszkén néz a menekülő
Muszka sereg-rongyra;
Míg azalatt Petrográdban
Nagy oroszok cárja
Szegény árva Magyarország
Letiprását várja.

Egy legyőzött magyar nemzet

Kéne ugye, kéne?

Békét verni hevenyébe

Az ifjúra, vénre...

Város álmod teljesültét

Hej de mindhiába!

Bús csalódás a te sorod

Nagy oroszok cárja...

Fut az orosz amerre lát

Szép magyar hazánkból,

Miklós cárnak a haragtól

Egész lelke lángol.

Szikrákat hány, villámot szór

Sötét szemepárja — — —

Gébdj meg a haragodban

Nagy oroszok cárja!!..

Részletek a hadinaplómból.

(A sajtószállítás engedelmével.)

Galiciát harctér.

Nem volt egészen hét óra, mikor X. városkák megérkeztek. Mit csinál ilyenkor az ember legelőször? Megy szállást keresni, hogy a hideg éjszakát ne kelljen a szabadban tölteni tábornok mellett, ahol a melle megúll a nagy tüztől és a háta megfagy a hidegtől, becsuk nem változtatja meg minden tíz percében a „stellungját”, ami tekintetbe véve az éjjelt, amit az Uristen már a világ teremtésétől kezdve is a nyugalomnak rendelt semmi esetre sem kellemes.

Az utak a sok piszkától, meg a betört ablakok lábunk alatt ropogó üvegdarabjaitól eltekintve, elég tiszta és néztek ki. Valami szembetűnő rombolást, gyújtogatást nem igen rendeztek itt a menekülő ellenségeink. Ugyáltszik nagyon váratlanul érkeztünk nekik ide és így minden gyújtogatásnál fontosabb volt a saját becses bőrük épségben való megmentése.

Minden ház telve volt már katonákkal. Emeletes lakások, földszintes házak, belakozott padlóú szobák, egyszerű szobák anyaföld padlóval — teljesen mindegy

*) Mutató Nagy Lajos „Lázus napok”-ból c. kézzel írt kötetéből.

kilenc milliárd márka. Nálunk a kormány rámutathat azokra a diadalokra, amelyeket a múlt napokban arattunk fent északon. és hisszük, hogy nem hiába mutat rá.

Kilenc hónapon keresztül buzdítottuk katonáinkat a győzelemre, most a katonák kérnek tőlünk: nem jutalmat, hanem módot arra, hogy harcaikat befejezhessék a mi dícsőségünkre. Jegyezzük tehát a hadikölcösönre!

Hiszük, hogy a kormány szava most sem lesz pusztában elhangzó szó, mint nem volt az első hadikölcösön kihoasatása pillanatában; hisszük, hogy a társadalomnak minden rétege teljes erővel azon lesz, hogy a jegyzés minél fényesebben sikerüljön. Nemcsak azért, hogy ezáltal megmutassuk mi is, hogy mennyire bízunk a jövőben, mennyire bízunk erőnkben, hanem azért is, mert erre feltétlenül szükség van.

A községi tisztikar már az első hadikölcösön kibocsátásakor hazafias köteletségének tekintette, hogy a községeket és lakosait hadikölcösön jegyzésekre buzdítsa. Ennek eredménye lett azután az a megnyugtató szám, amely a jegyzéssel eléretett. Hiszük, hogy most is így lesz, hogy az a hazafias tisztikar most is kivészi nagy részét ebből a munkából hisszük, hogy katonáink megkapnak mindent, hogy nehez harcaikat a dícsőséggel befejezhessék és ebben a hitben várjuk az elkövetkező jobb jövőt.

H I R E K.

Fogyolyvonaton a Kárpátokban.

Lennhoff Jenő, a Voss. Ztg. harctéri tudósítója a következő érdekes képet fűst utjáról, melyet egy foglyokat szállító vonaton, a Kárpátokban tett:

H. kárpáti városka vasuti parancsnokától megtudtam, hogy még ma este egy sebessélttel meg-lyokat szállító vonat el fog indulni S. felé. Beszálltam a vonat egyik kocsijába. Majdnem valamennyiben orosz foglyok voltak. A mily egyformák a formarukak, a piszkos köpönyegek, éppoly különbözők a fejek. Itt szakadás arrok, közönséges, érzéketlen kifejezéssel, amott emberek, finoman vonalozott homlokkal és világos, értelmes pillantással. Mellettek zsidók vörösen csillámló csusos szakállakkal és örökké hajszolt emberek nészével az egyik kocsi-szakaszban néhány kozák, hatalmas fickók, fekete bárányvégűekkel és vastag, durva köpönyegekkel. Egy másikban szabériai vadászok karmin-vörös váll-bojtyukkal és fehér, magas kucsmájukkal; nyilvánvalóan mongol típusok kiálló pofacsontokkal és hasított mandulaalakú szemmel. Azt hallom, hogy a foglyokat valahová Stájerországba viszik. Még nem tudják, örüljenek-e vagy szomorkodjanak.

A szállítmány parancsnoka megengedi, hogy első osztályú kocsisakába lépjek, a hol már előbb egy orosz tartalékos hadnagy foglalt helyet. Az orosz tiszt nagyon levert, de utóbb még is valamivel beszél-deesebb lett. Béke idején ügyvéd Pétervárott. Páris-ban végezte tanulmányait és két hónap óta szolgált mint századparancsnok. Azelőtt egy másik századhoz volt beosztva, de ez a század az utolsó emberig el-pusztult.

— Negyven lépésről kellett kétszáz emberrel támadnom. Rettegetes dolog volt, mondja, százötven emberem egy-két másodperc alatt elesett. Ezért az ostromért a Szent György-keresztet kaptam.

E szavaknál fájdalmas pillantással kivett levél-

tárcájából egy csillogó rendjelt, a mely sárga-fekete szalagon csüngött. Azután kissé nekibölvé így foly-tatta:

— Igen, tudom, mi az ostromtámadás és kü-lönbösen azért bálumol az osztrák és magyar. de-főképpen a magyar csapatokat, a melyek mindig áll-madva rohannak előre. Mondom: különösen a ma-gyarak ebben a tekintetben mind eszara hősök és utóéletlenek. Mesés bravurral, páratlan lelkesé-déssel a mely náluk a szív dolga, nem pedig a fe-győlemé, rohannak mindig újra meg újra előre áll-lások ellen. A magyar huszárok is ebben a tekin-tetben csodálatosak és gyönyörtéek és nem hiszem, hogy még volna hozzájuk fogható katona a világon. A honvédség, mint zárt sorokban nekiroháló tömeg, olyan, mint a firtengő a melynek semmi sem tud ellenállni. A'monarkia többi csapatait kevésbé ismer-em, mert majdnem mindig magyarokkal álltam szemben.

— Egy dolog érthetetlen előttem, — vetettem közbe. — önök úgy remélték sok embert áldoznak, egyre újabb csapatokkal töltik be a házigakat, ha még oly kiállítás nélkül való is a támadásuk.

Az orosz tiszt egy pillanatra zavarával küzdött, azután ezt mondta:

— Igen, sokszor bennünk is az az érzés tá-mad, hogy vezetőink kellekett több embert áldoz-nak fel, de nálunk csak az történhetik, a mit a ugyeregek akar.

— Mi az ön véleménye a kozákokról? — kérdeztem azután. — Nálunk azt hiszik rólok, hogy össe sem lehet őket hasonlítani azokkal a lovasok-kal, a kik Napoleon hadseregét tönkreteték, vagy azokkal, a kik Gurko és Skobelev alatt az orosz-török háborúban csodákat műveltek.

— Igaza van, — felelte a fogoly tiszt. — Nem is tudom, mire valóik ebben a háborúban, hi-zen ma már csak történeti figyvert képviselnek. Sőt mi, intellektuális emberek, a kik tanultunk és tudunk valamit, gyűlöljük őket, mert mindig eszaukbe jut, hogy diákeikéinkben mindig őket és a házeste-reket zudították nyakunkra.

volt — mind tele volt faradt, pihenni készülő katonával.

Végig bolyongok a Fő-utcán, mindenfelé fel méteres szemét, megállók valami nagyobb zűhelyiség előtt, a cím tábla félig letépetve, de azért maradt egy kis német felirás: „Kaffehaus“, közvetlen mellett pedig egy másik ízet, ami békében finom csemegéket szolgáltatott a lakosságnak

— Na gondolom — ide bemegyek, — talán még hagytak valami maradékot a menekülő oroszok.

Zsufolva volt katonákkal Székék, asztalok össetörve, egymás hegyén-látán, a billiárd-asztalról a zöld posztó lehuzva — szomorúan meredt ráuk — mint egy megnyuzott ember, a nagy szép csillár, ami mások a városka helyéit és mulató fiatalagk fordító fonyárbán, leltve. dírib-darabja törve, csak egy ropogott a sok üvegcsérép a lábunk alatt. Pecsngyödörök, konyakos üvegek szétdarabolva, szalaptava, a nagy tükörben l-galább kétszáz lörés, mintha csak a céltábla szent hivatását teljesítette volna. Szomorúan, nagyon szomorúan nézett itt ki miu-len.

A kávéházból egy kis mollekajót vezetett be a szomszédos csemege-kereskedésbe, úgy látszik egy tulajdonosuk volt, és ami itt tárukt a szemünk elé, az valami fenséges volt a maga megrázó erőjében. Eknél tökéletesebbé tenni a rombolás művészetét azt hiszem lehetetlen

Ami ehető és itható volt, az mind elfőtt, amit pedig nem lehetett azonnal megenni, vagy meginni,

azok szerke-szejjel a földön — leírhatlan vegyülettűben. Lisztes, sós paprikás, különböző fűszereken, oly nyugodtan sétáljuk bokán telül, akárcsak otthon az Andrassy-uton. A lisztes zsákba beleöntve a petróleum, cipőkrem, szappan, gyertya, össemorzsolva, agyon-lapva, mintha csak a B-lizebubok lejtettek volna rajta gonosz táncot.

Az iródnán könyvek, számlák, és óriási tömegű felszólító levelek, mind szétdúlva, szétdobálva, a bórdívány kőc belseje, amin valósintűleg a tulajdonos — ugyan hol lehet most? — aludta minden delütnu jönné álmát, kifordulva, a tinta végigöntve minden könyvön — véletlenül? — mindig a tartozik oldalon lapok kitépve, sárral, szeméttel öszedobálva — akárcsi esmátta — alapos munkát végeztet.

Kere-gölek a papirosok, könyvek közt, hátha van valami érdekes olvasni való köztük.

Felszólító levél — Törley pecsgyöggyár, Buda-pest. Ezernyolczás koronát kitévő számláját, három napon belül okretlen fizesse ki, ellenkező esetben kénytelenek lennénk... stb Keresek tovább. Miuta-pince. Tokaj Nyolczás koronát kitévő számlája három usp... Coganagy, Wien. Ez-erkészszáz koronás számlája postafordulattal... Elég, nem keresek tovább, ennek nagyon jól jöhetett az orosz lovászói Galicziában.

Azokban lakások még mindig nem volt Kimentem az utcára, Györtnök, keresniük tovább. Végig mentem az utcán és — óriási szerencse! — ekkor ott állt előttem egy dombocsk, a dom'ocsksa

letején pedig egy fáház. Gyertünk, gondoltam, próbáljunk szencsenéz. Neki a dombocskának, esusztam, esusztelttem. boltoítom, de végre fent voltam. A ház lakatlan volt, butor?, az nem volt, de volt egy kályha. Találkozom két önkéntessel és nem felt bele tiz perc, csak egy patigott benne a vidám úz. Aztán szalmát mentünk keresni — végre! az is lett és akkor megjelent a szomszédunk egy jó öreg zsidó. Feléink, óvatosan nyitott be hozzánk:

— Nem éhesek?

— Micsoda kérdés ez? Katonák és nem éhesek? De mennyire!

Elment. Tiz perc múlva újra menjelent egy kosárral és egy — leánnyal. A kosárban finom ennivalók voltak, tej, turó, kitűnő vaj és — édes jó istenkém — fehér, hóféhé kenyér. Vajjon hová jehetett ezt az öreg az oroszok elől, hogy azok el nem vitték? aztán elment, de a leánnyt — nem volt osznya — otthagya.

— Ha még valami szükségünk lesz, csak szóljanak a lányuk, az majd kiszolgálja magukat.

A leány pedig hozzáított rendet csinálni. A számból kitűnő ágyat vetett — az isten tudta honnan — ágyamit r. kerített, a tüzre rakott. lámpát szerzett, egy óra múlva úgy éreztek, mintha otthon lennünk.

Kilenc óra felé a leány — kifogástalan német nyelven — kezdett mesélni.

Árva leány, sem apja, sem anyja, volt valami régi szerelme, az megcsalta, szerelme búna, ögyilkos

— Egy kis gimnazista halála Még csak gyermek volt. Alig öt éve mult, hogy Kemény Viktor a gimnáziumba került. Sok törekvéssel nézett az élet elé s iparkodott munkáját elvégezni. Törékeny teste azonban előbb mondta fel a szolgálatot, mint hittük volna. Meghalt, ugy őt léte előbb, s azóta a szenvedés iskolájából vizsgázott nagy türelemmel — az ég számára. Rövid élete zsoldját hosszú szenvedés árán fizette le, míg végre szerlén este az ifjú élet utolsó lobbanst s Kemény Viktor tiszta lelke odaköltözött, hova gyermekei lelke ideális ábrándjai ez életben is vonák — Teremtőjéhez. Életét a gondos szülői ápolás nem menthette meg s a tudomány is erőteljes állt betegsége. Halála K-mény János Károly, dr. föllelőnr családját gyászba borította. Az ifjú megboldogult temetésre ma délután ment végbe öt órakor s temetésén és sírjánál a fögömm. enekkar gyászdallal vett tőle búsuat. A sírnál az ifjúság nevében Vlassics József 8. o. t. búcsuztatta el meghaló, szép szavakkal az édes emlékü kis elhunytját.

— Egy letört rózsabimbó. Gazdag törtöl a mosolygó, a kgyetlen halál. dusan szedi áldozatait a harcúeren s itthon is egyaránt. Mig ott a golyó s az agyfárat gyilkos fegyverek sok félesége itthon már is a ragály tart gazdag aratást.

A napokban temette el egy kedves kis polgárista rózsabimbót s most, ki melléte töl szomszédja volt s ki a ragályt társától kapta az aranyos kis Kálovia Erzsike II. polg. isk. tanuló, Kálovia Lajos v. könyvelő kedves kis leánykaja fekszik kite-rítve a ravatalon. Eléért remegő édes anyja, ki hű-séges ápolója volt éjjel-nappal hasztalan erőködött, megmenteni nem tudta, de maga is a sarlacs rettenetes karma közé került s most súlyos betegon fekszik, halott gyermeke ravatala mellett.

Isten! — Elégeld meg már a gyilkolást, mé szaríást s e kedves bimbókat tődséges veszedelmé járványt akadé meg. A kőseges öszt apának nyujt vigasztalást, a szerető anyának gyógyulást, a kedves korán náhát kis virágnak pedig adj eszedes és boldog nyugrást.

akarsz leenni nem sikerült, ekkor az öreg magához vette. Most itt van nála, segít házi munkák elvégzésében, meg van elágedve a sorraért, négy polgárit vőgszt, nem törődik semmivel, csak tél az orszótl, hallotta, azok nagyon szeretik a lányokat — leginkább a szidőlényeket — de ő nem kér az ilyen szeretőből. Most is a jégverembe bujt el előlük. Különbö mindenössze tizennyolc éves.

Ime! Egy tizennyolc éves leány életrajza — dióhéjban.

— Mikor volt az a szerelmi bánat?

Mosolygott.

— Már régen — már elfelejtöttem — három évvel ezelőt.

— Hát már tizenöt éves korában? — Ilyen korán?

Osodálkozott.

— Az korán? — Nálunk már tizenöt éves korban a legtöbb leány — asszony.

Lehetőség! Ahány ház, annyi szokás.

Féltékenykor kifigyott a lámpákból a petróleum. Kezdötök aludni menni, a leány elbucsuott és kiment. Tizenegykor, mikor utólsóra a tőzre raktam, hogy ki ne háljón a fapalóánk, társaim már jőzden aludtak, pihene a nspi ártadalmakat. Azt házena negyedikénektőlkor már én is eludtam

Szigeti László.

— Boreovics hadikölcsöne. Boreovics Szvetozár hadseregszerecsenök a Magyar Általános Hitelbank kassai főlkja utján 100.000 koronát jegyzett a második hadikölcsönből. Boreovics az első hadikölcsön kibocsátása alkalmával is az első között volt a körülbéli ugyanilyen nagyságu kölcsönt jegyzett. A zsenialis hadvezér, kinek idegéről munkája mellett jut ideje ahhoz, hogy azokkal a kérdéseikkel is foglalkozzék, melyek a háboru közvetlen kérdéseint kul-menek, a hadikölcsön jogyzése által tényekkel bizonyította be, hogy szilárd és rendületlenül bizalommal várja a jövendő eseményeket és nincs két-sége aszíránt, hogy a jövő csak dicőséget hozhat a szövetségés csapatok fegyverének.

— Adományok a vak katonáknak. A nagykanizsai Állami elemi népiskolák tanítótestületi, Venczel Rezső igazgatót elhunya alkalmából koszonatpótló közleménykiben a vak katonák részére 60 koronát adományoztak, miert a nemes szívű adakozók ezton is fogadják a jöletti bizottság halás koszonatét.

— Az angolok vérebeikkel fognak harcolni. E szerint a világ legnagyobb hatalma kénytelen az állatvilágot fordulni, hogy fönttarthassa továbbra is a világhatalom látszatát. Miután már nem akadnak katonák az angol birodalomban, ezek nek a helyettesítéssé kutyákra bízzák az angolok, ezt mondja egy londoni híradás: „Az angol hadvezetőség 1500 vérebet fog küldeni a nyugati hátrétre. Ezek a vérebeok nagyszorútan ki vannak tanítva. Lövészárkokban elhelyeztet, német katonai egyenruhákba öltöztetet bábokra uszítva, szédítőleg azokat és minden eddigi kísérlet fényesen sikerült.” S az angolok még azt akarják a semleges államoktól, hogy higgynek az ő győzelmeikben.

— Az apa rémtette. Zágrábban Duke Iván harmincöt éves munkás, aki lődöbajban szenvedett, két gyermekét megfojtotta, azután elhun. Egy hátrahagyott levélben azt írta, hogy gyógyíthatatlan beteg, napjai meg vannak számlálva és fél, hogy halála után a két gyermek nyomorba jutna. Az eltűntet mindenfélő keresték. Utóbb aztán Stupoinánál az erdőben egy akasztott ember holttestét találták: Duke volt, aki minden tette után magáról is véngett. Ott temették el a helyszínen, míg a két szerencsétlen áldozatot Zágrábban hantolták el.

— Statiztika a koleráról és himlőről. Hivatalos kimutatás szerint ez év január elsejétől kezdve április harmadikáig Magyarországón 580 koleramegbetegedés és ebből kifolyólag 196 halálozás történt. Horvát-Szlavonországban 509 koleracsot fordult elő s a betegek köztl 279 halt meg. Ausztriában 184 kolerás köztl 24 fejeste be földi pályafutását. Annál erősebben pusztított az osztrák tartományokban különösen pedig Bécsben, a himlő. Ebben a betegségben az említett időtartam alatt 1227-en betegedtek meg, mi a halálozások száma 267 volt. Németországban mindössze 52 himlőcsot fordult elő. A kütéses tízfuzt. Ausztriában összesen 5519-en, Németországban pedig 198-an kapták meg.

— Az oroszok husvéti báránya. Egy huszárőhadnagy írta haza: Husvét vasárnapján gyönyörű reggel egy orosz katona közeledett felénk hatalmas kosárral, nagy fehér kendőt lobogtatva. Ajándékot hozott a muszáktól: frissen sült husvéti bárányt, szentelt kalácsot és piros tojást. A kosárhoz szives hangu levél volt csatolva, amelyben az orosz tiszt igazi ugrabcselöléssé fejezte ki és azt a hősbái fuzte hozzá, hogy bárcsak mielőbb megjönné a béke. A magyar gallériáság nem maradhatván a muszáktól mögött, hamar készen volt a széd köztön választólevél és egy nagy kosár, megrakva piáza sonkával, vörösborral és egyéb földi jókkal. Amikor

minden szépen együtt volt, a küldőne muszáknak megmagyarázták, hogy kap jutalmul ötven koronát és vigye vissza ezt a levelet meg a kosarat. A muszá szép eszedesen végighallgatta a magyarázatokat, zsebvögráta az ötvenkoronást de csak nem mozdult helyéből.

— Hát mi lesz? — nógatták.

— Azt már nem! — felelte szilárd hangon. Én nem viszek sem levelet sem kosarat, mert én — megadom magam.

És hiába volt minden kérés, rábeszélés, hiába kecsesgették, hogy még ötven koronával megtevézik az ajándékot, a muszá hajthatatlan maradt.

— Én fogoly vagyok — mondotta búzko önelégült mosolylyal és állt szilárdan egy helyben.

Mit volt mit tenni, egy magyar baka vitte el a választ és az orosz tisztnek — őszinte sajnálkozás kifejezése mellett — megirtuk ezt is, hogy nem jehetünk róla, de a követők szándéka megmésíthatatlan nem tudjuk őt visszaküldeni.

— Hogyan küzd a somogyi baka. Egy somogyi bakáról, meséli egy hatartét sebestől tiszt:

Rohanra mentek a legények. A somogyi honvéd, hatalmas szál magyar, megfordította a puskát hogy több ereje legyen. Szembe került vele egy nyápic muszá:

— Eredj innen, nyavalyás, téged még nem bánták!

Amott jött feleje egy jól megtermett tárt katonai:

— Ez jó lesz — mondja és útáre emelte a puskatját.

A muszá azonban lassan csinálja a dolgot.

— Üss már muszá, mert én ütök!

A muszá út, a honvéd fölfogja az útát és olyat vág a muszá fejére, hogy szétlöccsant az aggyreteje.

— No látod, muszá így kell verkedni!

— Víziton. A határeton vízire lejenkezik a ragruta, akit most akarunk először tőzbe vinni.

— Doktor urnak alásan jelentem, tessék engem hazaküldeni!

— Miért?

— Nem bírom tovább a szolgálatot.

— Mi a bajod?

— Bohamim voltak már civilben is.

— Mikor?

— Különbösen ha emeletre mentem fel, mindig rám jött a roham.

— Akkor csak maradj itt fiam, mi a roham mainkat mindig földesiten tartjuk...

A NÉPTAKARÉKPENZTÁR
RÉSZVÉNTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad előjegyzéseket az
1915. évi 8%-os és 5 1/2%-os állami
járadékkölcsönre
eredeti feltételek mellett.

Elsőrendű részgálic
azonnali szállításra kapható Simon Károly
fűszerkereskedőnél Kaposvár. Gya pjtut
veszek minden mennyiségben, kérek aján-
latokat.

Szombathely r. t. város polgármesteri hivatalától.

8291. sz.
1915.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Szombathely r. t. város tanácsa a Perintvashid pallózatának megújításához szükséges tölgyfaanyag beszerzését verseny tárgyalási ajánlat alapján kívánja biztosítani. Szükséges 10,3 (tíz egész 3 (10) köbméter 15 (tizenöt) centiméter vastag tölgyfupalló 2,35 (kettő 35 (100) m. hosszú és 22–28 cm széles darabokban.

A pallóknak fűrészelve vagy teljesen simára kifaragva, szabályos és teljes négyszögletű keresztmetszettel kidolgozva kell lenniök. Az egységár Szombathelyre szállítva adandó meg. Az átvétel Szombathelyen történik. A tölgyfaanyagnak tökéletesen egészségesnek, kifogástalannak kell lennie, kérégnének nem szabad rajta lennie és minden darab pallónak a törzsek belső kemény részéből kell vágva lennie.

Szállítási határidő a megrendeléstől számítva négy hét. Ha ez nem lenne be tartható, az ajánlatban közlendő. Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5%-a mint biztosíték óvadékképes értékpapirban mellékelendő. Az ajánlatok lepecsételt levélben e felirással: „AJÁNLAT HIDPALLÓK SZÁLLÍTÁSÁRA”

folyó évi május hó 20-án déli 12 óráig
a polgármesteri hivatalhoz küldendők.

Szombathely, 1915 évi május hó 3-án.

KISKOSS,
polgármester.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hízoló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
sény társainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyeből, minthogy ne késsünk egy pillana
tig sem, hanem soron kívül vagyuk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lenzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszerű 10 korona, Félre 6 korona, Negyedszere 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő:

Bánékövich János

Főszerkesztő:

Komény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 192. — Hirdetvényt díjazás szerinti.

A hadi árvák.

Még tombol az öldöklő háború, idegeink — habár kimerülten is — a változó események hullámszáját követik, de már megjelennek azok a képek, amelyek sokáig foglalkoztatnak majd bennünket.

Egyik ilyen megható kép lesz: a sok, sok árva gyermek. Már találják meg, mennyi a számuk: százezer vagy több is. Tegnap még csendes, biztos családi tűzhelyen. ma már talán egyedül, a holnap bizonytalanságával. Segíteni kell. Az itthonmaradottak kötelessége, hogy a háború utánról gondolkodjanak. Vajjon lehet-e ennél elsőbbrangu, sürgősebb tárgya az előre való gondoskodásnak?

Gyermekekről van szó, egy egész nemzedékről. Nem jótékonykodásról, hanem egyszerű, rideg nemzeti kötelességről. Százezer vagy ennél is több gyermek vár elhelyezést, nevelést. Milyen módon? Ahol az anya alkalmos a nevelésre, legjobb otthagyni s a gyermek nevelésére segítséget adni. Az anyai szeretetet pótolja azt, amit az apa személyében elvesztett a gyermek. De itt nagyon szigorú mértéket kell alkalmazni és nincs helye semmiféle érzélgőségnek. Végre is egy egészséges, jóvő nemzedékről van szó,

amelyre erős munka és nagy feladatok várnak: legalább ebben a gondolatban kell fölnevelnünk őket. A gyermeket nemzeti érték gyanánt kell az emberi gondolatvilágba állítani. Minden ember érték, sőt az ember az egyedül érték. Ő a termelő, a gondoló, az eszme megvalósítója. Az árvák fölnevelésével új lapja nyílik az embernevelésnek. Meg kell találnunk szoktatni a módokat, amelyek legközelebb visznek bennünket ennek megvalósításához.

A társadalom sem maradhat tovább tétlen. Egész sora van azoknak a gyermekeknek, akik szívesen vállalnak örökbe gyermeket, vagy fizetik egy gyermek eltartásának költségeit. A gyermektelen és jómódú családokat az állam sem hagyhatja figyelmen kívül. Aki önként nem vállal ezekből a kötelességekből, azt egyszerűen rá kell és lehet kényszeríteni. A hadi árvák részére fizetendő adó — a legigazságosabb terhek közé tartozik.

A hadi árvák elhelyezésének ezenkívül többféle módja van. Árvaházi — intézeti — elhelyezés, családi telepek létesítése.

Az intézeti nevelésnek kétségkívül nagy előnyei is vannak. Egységes szellemben, rendre, pontosságra, fegyelmre, kötelességteljesítésre neveli a gyermeket. Ezekre az

erényekre szükségünk van. A nevelésben éppen az egységesség az, amit sajnosan nélkülöztünk idáig. Az intézeti nevelés esetleges ridegségét enyhíthetjük, ha belevonjuk a társadalmat is. Nem úgy, hogy a laikusoknak helyet adjunk a nevelés, oktatás területén, hanem egy férfiakból, nőkből álló bizottság volna bekapcsolandó az intézet egész menetének elősegítésére. Hogy milyen módon lenne e bizottságnak jótékony hatása az intézet életére, arra a legzesebb példát egy német-társági kis városban láttam; vasárnap volt, a leány-árvaházat akartam megnézni, egy növendék sem volt otthon. Az intézet vezetője megmagyarázta, hogy a városka polgársága ünnepkor és vásárnapokon meghívja a gyermekeket vendégségbe. Ugy, hogy egy gyermek sem marad itthon. Az árvaháznak van egy a társadalom legjavából álló bizottsága, amely az árvák szórakozásával gondol s bevonja őket ilyen alakban a családi életbe is. Ennek semmi akadálya nem lenne nálunk sem és biztos vagyok benne, hogy a magyar társadalom is kivenné részét a munkából.

Másik módja az árvák ellátásának a családi telepek létesítése. Ilyen már van is nálunk, Szegeden. A gyermekek részére valóslagos kis falukat létesítenének s itt külön

Rákóczi dicsősege.

Zombory Gyula „Rákóczi álma” című I felvonásos apoteoziséből.

A cigányvajda dala.

Itthon van már Rákóczi,

Szólnak már a „Rákóczi”.

A hegedűn, meg a brácsán,

A nagybőgőn, a gordonkán —

Csajóri, csajóri.

Pietro vodszori,

Pietro vodszori,

Ameuches panyóri ...

Megjöttek a kurucok,

Velük a kuruczdalek.

Járja majd a verbung újra,

Hangját tároगतó fujja]

Csajóri, csajóri ... stb.

Nem féltünk már senkitől,

Nem nótáztunk németül.

A nagy kurucz megvéd minket,

Ó stimmelja hegedűnket —

Csajóri, csajóri ... stb.

Rodostói temető

Nem magyarul, tőfőké

S a nagy vajdát befogadta,

Göröngyével betakart: —

Csajóri, csajóri ... stb.

Álmait ott aludta

Két századig a vajda,

Aldd meg Isten a törököt,

Adjál neki sok örömet —

Csajóri, csajóri ... stb.

Vajda álma megstakadt

Rodostói hant alatt,

De majd itthon tovább szövi,

Siri szellő tovább viszi

Csajóri, csajóri ... stb.

S ha a nemzet megérti,

S a szívébe bevési,

Azt az álmot szabadságtól,

Egy eltiporja hegedűnket —

Csajóri, csajóri ... stb.

Megszólat az induló,

Rázog a tároगतó,

Azt sugja, hogy csak előre!

Édes hazánk védelmére. —

Csajóri, csajóri ... stb.

A nagy kurucz szelleme

All a sereg élére,

Ó viza minket be a harcba,

Ó veszt rá diadalra. —

Csajóri, csajóri ... stb.

Az lesz a végétélet,

Megverjük a németet,

Felragyog majd akkor újra,

A fényes nap a magyarra,

S boldog lesz az ország,

Lesz arany szabadság,

Csajóri, csajóri,

Pietro vodszori.

nősen a mezőgazdasági munkálatokba vezet-
ték be őket.

Mindenestre hozzá kell fogni a dolgok megszervezéséhez már most és a társadalomban lévő nagy hajlandóságot ki kell használni erre a célra addig, amíg lehet.

K.

H I R E K.

Olasz névság.

Talán csak ránk nézve tönk fel válságnak. Valójában, mintha csak siku menne odaát. Meghallgatják azt a politikust meg azt a másikat, s a vége mégis csak az, hogy Salandra marad. Olyan játékelőnök tönk fel ez az egész, amelyuk az a célja, hogy Olaszország megpróbálja magáról a fel-felösséget elháritani. S ha aztán mégis történik valami, akkor elmondhassa, hogy akaratán kívül fejlődött oda a helyzet, a hol áll.

Szegény Olaszország! Ott az entente lett az úr. Az olasz zavargó tömeg állandó statisztiként él a történelemben a fiatló hatalmasok zsoldjárt. Annak adózik hűségével, aki többet fizet. S most tudjuk, honnan hullt a bőséges milliók ősszege az igaztára. Innen a forrongás, a határozatlanság S a megfizetett had mit történik azzal, hogy Olaszország zót vettség becsülete forog kockán. Megszokták ezt már régen odaát, hogy mindenki csak a saját maga számára tartja a kezét almiszánért. Talán most is így van. De még mérsékeljük szavukat. Giolitti jellemre még sokat kinyugtelt a látogás bűnből. S ha az entente szennyes főrekrése útját nem. Állnak becsületes munkájának, talán sikertelne is neki hazája becsületét megmeneteni! Vederemo!

Wirnitzer György karmester ünneplése.

Nagyon rövid ideig volt nálunk Wirnitzer György, a 48. gyalogezred zenekarának karmestere, de azért ez az idő is elég volt ahhoz, hogy egyéni ségét mindannyiunk szívébe s lelkébe véssze. Igaz, vérbeli muzsikos, akinek minden gondolata a zene, gyönyörűsége pedig, hogy a zenei életet intenzívebbé tegye. Amint idejött, tüstént összekötötletet teremtet a városunk muzsikusi között s ez ideális tettének lett gyümölcse a márc 6-iki filharmonikus hangverseny. Ennek anyagi és erkölcsi sikere indította arra, hogy május 15-én egy második hangversenyt rendezzen amelyen Deák István gondokmányvez Dvorák gondokkahangversenyét (op. 104.) adta volna elő. Ez azonban, sajnos! az egész áthelyezés miatt elmaradt. De Wirnitzer karmestert nem lehetett csak úgy egyszerűen elbocsátani városunkból. Ő, aki minden szomlaton a Central kávéházban Hadszégelyzót számára hangversenyt rendezett s így Dobrovics Milán nemes tervének kivételére bő forrást nyitott, érdemet szerzett arra, hogy Ünneplőnk a bucsúzás pillanatában. S erre jó alkalom volt a zenekar utolsó szereplése szombat este. A város közönségének izstetele imponzáns nyilatkozott még Wirnitzer karmester zenei kiválósága és rokonszenves egyénisége iránt. A város és a Hadszégelyző egyaránt kivette részét a tisztelet és Ünneplés kifejezéséből. A város ezüstsokszorú, a Hadszégelyzóből pedig a korának érdemkeresztet, amely-el felsőleges királyiunk márciusban tette ki jeles karmesterünket — anyanyan

kapta. Ünnepi hangulat, szünni nem akáro taps, lelkes óvások köz gyújtották át Nagy Irénke s Németh Elja a megemlékezés szeretet tárgyait, míg a közönség dümpies lelkesedésében ott rezgett a város elismerésének, tiszteletének és szeretetének megnyilatkozásáira Wirnitzer személye iránt bucsuonilakol.

Deák István hangversenye.

Már jelezük, hogy a május 15-ére hirdett filharmonikus hangverseny elmaradt. A hangverseny gondnok-szólístája azonban — nem nyervén időben értesítést a hangverseny elmaradásáról — csütörtökön a próbákra pontosan megérkezett It tudta meg, hogy őt otthon várja a lekötőző levél. Deák István azonban nálunk már sokkal jobb a híre, nagyobb a neve, senhogy otthonra ne találjon. ha már Nagykauzisa jött. A miénk Blumenschein Vilmosa ismert jószive, ideális lelke aki rajong a zenéért s élete boldogsága, ha egy egy művész lélek hozzájáról. Így történt Deák Pistával is, aki tavaly oly nagy sikerrel működött közre a Magánisztitviselek hangversenyén. Blumenschein Vilmosa vendégül fogadta s három napon át alig egy két órát pihent a gondoksa s a zongora. Művészi lelkek mindketten örömmel, boldogsággal vót a játék. Blumenscheinné érveudott Deák kiváló tudásának, Deák Pista pedig Blumenscheinné pártját ritkító zongorakíséretének. Vasárnap délelőt azonban zenei életünk előmozdító is megjelentek Blumenscheinék vendégzerelek házában s erre gyönyörű Impromptu matine lett.

Deák jászott Dvoráktól, Volkmauntól, Popper-től. S néttük, esodáltuk művészetét, elmélyedtünk mely tudásában. Mert egy év óta sokat fejlett az ifjú művész. Játeka öntudatosabb, tónusa acélosabb, technikája pedig oly brilián, hogy a esodálkozás entuziaszmas minden számmal kitört a hallgatóságból. Deák Isten adta tehetség, akiben azonban a természeti kiválóságou kívül a hangszeréért való rajongás még esodás nevet fog adni a magyar zene világnak. Tenáját átdolgozza, átéri s azután a technikai tudás remek kerületben megértve, hozza az előadással. Ebben rejtek ereje Crescendoi férfias erővel teljeseek s zszad szimpompában ragyogtatják a fiatal művész máris férfias művészetét. Eunyit adnak neki most utra valóul az igaz kritika kinéss házából s utmutatól, de háltán is azért az élvezetért, amelyet nekünk szerzett itt léte utolsó percéig folyton játsza, míg csak indulna nem kellett az állomásra.

Verus

Hósi halált halt tanítók.

Kitétték a holttestet az udvarra,
Núcsen aki végig-végig sirassa

E sorokat írtam el a közeli napokban Buda József s Matka István tanítóársaink fekete koporsóinak sírba tetelénél, kik a harcteren a Kárpátok alján hósi halált haltak.

Mint országnak harcoltak, rettenetetlen bátorsággal küzdöttek ez édes háza rögióit.

Ha megkapod e levelet, add tudtul, ott lakó rokonaink s mondjatok egy búgó imát értök, kik immár ott lent álmodják a jövendő boldogságot. Ha úgy elbeszélgettek emlegessétek igaz szeretettel nevéket, hidd el megérdemlik.

Ferk Mihály récsői s Tersztyenák József langyeli tanítóársaink pedig sehoállten orosz fogságba kerültek s ott szimleuk szegények Add át társaink

nak a jobbakuak. — szivélyes üdvözlémetet. — tédpedig szeretettel öllelek

igaz barátod
Szénás Ferkó.

Igy szólnak a sorok, melyek hozzánk érkeztek s közé adjuk minden kommentár nélkül, mert ennyit megérdemelnek legalább is.

A drágaság és a régi jó idők.

IV Henrik könnyen beszélt, mikor azt akarta, hogy minden parasztnak vasárnaponként csirke-tyogiony a faszékban; könnyen beszélt, mert francia volt: Párisban élt és nem Pestmegyében, mert ha neki is közeponti városarcunk arai szerint kellett volna igazolnia, ahol mostanában három korona hatvan fillért is elkérnek a csirke párjáért, akkor a jószívű francia király is meggondolta volna: legyen e jószívű? De nemcsak a csirke drága a tojás is az; hetet adnak két hatosért. A hus is drága, a kenyér is, a lakás is. De mégis kár panaszkodni. A drágasággal ugyasiz körülbelül úgy vagyunk, mint az egyzari ember a piaci légygylet egyet, — a melyik legesztentelebb volt — agyon öltt és annak az egynek száz jött a temetésére. A mészáros fölemeli a hus árát? Nosza a házúr is fölemeli a házbert, mert drágább a megelhetés, már mint a házúr megelhetése. A pék fölemeli a kenyér árát, mert drágább lett a bér. Nem terem lucerna, mint most két éve? Fölemelik a hus árát. Eljárják a szerb határt? Fölemelik a hus árát. Kévsz buza termelt? Fölemelik a kenyér árát. Sok buza termelt, mint az idén? Ismét fölemelik a kenyér árát. És az ár úgy megy fölfele, mint borban a gyöngy s bár azt egyáltalában nem teszi jól: az az ár, a melyik egyszer már fönt van, többé le nem száll.

Hogy a hus, meg a kenyér árát fölemelik, azt meg tudják magyarázni a pékok és a mészárosok. De mit akarnak a tojástól? A tojásnak csakugyan nem ár, hogy volt-e és s termelt-e lucerna. A kakas elvégzi a maga kötelességét s a tyukot igazán nem lehet egy kalap alá fogni a magyar anyákkal, a kiskról már a haza bőssé megmondta, hogy egy esztendőben csak egyzert szünek.

De hát ki t-het róla? A tojás drágai, mint a házbert; már csak hetet adnak két hatosért. Ezekben a szomorú időkben igazán nem esoda, ha az ember visszasírja azokat a bizonyos „régí jó időkot”, amikor állítólag sokkal olcsóbban éltek az emberek és sokkal több a húst ettek. Persze, a régiek könnyen beszéltek. A vármegye közgyűlésen az 1858. évi LXXI. törvény alapján minden esztendőben megszabta az árakat és nem volt drágaság. A főváros levéltárában kesembe akad egy ilyen írtásab, a melyet 1812 december 12-én állapított meg Pest-Pilis és Solt-vármegye generális kongregációja. A vendéglői ételek árát például a következőképpen szabta meg az érdekes szabályzat LXVII. fejezete:

1. Egyes adag leves 2 kr.
2. Egy adag marlinhus hozzávalóval 6 kr.
3. Egy adag főzelék 7 kr.
4. Beszínált 10 kr.
5. Tészta 10 kr.
6. Marha- vagy vesepcsénye 6 kr.
7. Sertésbus 10 kr.
8. Csirkepecsenye 10 kr.
9. Liba-, vagy kacsa-pecsenye 10 kr.

10. Pulyka-pesenyje 15 kr.

11. Sült hal 15 kr.

(Megjegyzés Minden egyes területhez salátát is tartozik adni a vendégül.)

12. Ha több személyből álló társaság eszik, három tál étel ára 12 kr.

13. Ha a három tál étel közt pesenyje is szerepel, akkor minden személy fizet 10 kr-t.

14. Hat tál ételért, melybe a bor a kenyér nincs bele számítva, minden személy fizet 36 kr-t.

(Megjegyzés. A kenyeret, vagy szemlét a vendégülés, vagy szállodás abban az árban tartozik felszámítani a vendégnek, mely árban maga vette a péktől.)

94 esztendővel ezelőtt ilyenek voltak vendégülí áruk. — Próbáljon valaki ma hat krajcárért vesepesenyjét kérni. Hiszen ma egy kiló elsőrendű vesepesenyjét a vásáreszarnokok hivatalos árjegyzése szerint három, meg hat koruérért adnak. Pedig az Árszabás árai 1812-ben nagyon drágák lehetnek. Ugyanis ezt az Árszabást közvetlenül a devalváció után állította össze Pestvármegye, mikor a papírpenz értéke a névérték egyötödére szállott le. Egy adag becsmélt ára tehát 1812-ben sem 10 krajcár, hanem csak két „sajú” krajcár, a mi a mai pénz szerint három és fél krajcárnak felel meg, ha egy pengő krajcár 1. 75 osztrák értékű krajcárban számítunk.

A régi „olcsó világban” ké-z matematikusan kellett lennie annak, a ki a sok mindentélelő pénz között el akar igazodni. Egy öreg bécsi, mikor elbeszélte nekem, hogy milyen rossz volt a termés 1847-ben s milyen drága volt a buza, elmondta, hogy három társával a Nyírségben három szeker rosszal adott el.

— Nyertünk rajta tizezhat forintot — mondta az öreg ur — úgy, hogy mikor megosztottunk, mindegyikünkra jutott 14—14 forint.

Mikor látta, hogy rettenetesen csodálkozom a számításon, megmagyarázta:

— No tudja, abban az időben sok mindenféle pénz járta. A mi nyereségünk tizenhat pengő forint volt és mikor három részre osztottuk: tizenegy-tizenegyre sajnó forint jutott egyre-egyre. Egy pengő forintban ugyanis 60 krajcár volt, míg egy sajnó forintban csak 40. Mivel pedig egy pengő forint 1.05 óé. forint, tehát a 16 forint 1680 óé. krajcár, melyben éppen tizenegyre sajnó forint van.

Igy számoltak Pestben régen, mikor olcsó volt minden s mikor minden olcsóság illúzió volt.

Pápaszem.

— **Éljen Magyarország!** Mogható hírt közölnek Debrecenből. Az egyik katonai kórházban fektetű eszméletlenül Kovács Barnabás, a 24 hon védelyalogetrudd kőzlé. Golyó érte át a tődejét a vérért beszívta a szomjas föld s halálkölva hozták be Debrecenbe, mint annyi más bajtársát, a kik ott hadakoztak a Kárpátok között.

Hiába volt mind-ny tudomány, minden társdúság, a halál mind közelebb fért a hős honvéd szívéhez s az orosok meg az épölök minden pereben várják, hogy a kórházban kevesebb lesz egy vitézzel. Kovács Barnabás azonban megtanulta a harcot. És egy küzdött a halállal is, mint az oroszsal, szívósan.

A mikor a gorlicei diadal híre megérkezett a nagy magyar városba, Kenéz Gyula egyetlen tanár, a kórház vezető orvosra kihirdette a betegnek, a sebesültnek, hogy lassák, nem volt muddó a küzdelmük, hiába való a harcok. És esoda történt Kovács Barnabás az első szóra kinyitotta a szomét.

melyben csillogott az öröm. Ugy égett az arca, mint a tűz És a mikor Kenéz befejezte a híradást, fölkiáltott:

— Éljen Magyarország!

Ez volt az utolsó szava, a mely a lelkével együtt szállt ki belőle. Meghalt. Csendesen, nyugodtan, de boldogan mint igaz magyarhoz illik, a ki igaz harcot harcolt s küzdelmét győzelemmel áldotta meg az Ur. A hős katona gyönyört hallált meghittottan beszélt el a bajtársak s a lová csak eljutott hirt, könyvelőad minden szem. A hős honvéd utolsó sóhajtása ugy szól, mint valami szóltár, mint valami imésdég, a mely nagydökbbe esondúl meg az embersziveken...

A hős katonát nagy részvétellel temették el abba a földbe, melyet utolsó szavával éleltet.

— **Az új hadi kölcsön.** Herceg Festetics Tassilo, ugy mint az első hadi kölcsönből, az új kölcsönből is 300,000 koronát jegyzett a Keszthelyi takarékpénztárnál. — Értesülünk, hogy ezen intézetnél az új hadi kölcsön jegyzéseinek szintén igen szép eredményvel folynak és remélhetleg az első kölcsönhöz hasonló nagy sikerrel fognak zárulni.

— **Hősiességért kitüntetett tanító.** Szép kitüntetés érte Varga Károly radamosi tanitót, tartalékos honvédszázalost. Varga a háború kitörése óta katonai szolgálatot teljesít s a harcokért vitéz magartartásával és hősiés bátorságával több ízben kitünt. Hősiességért Öfelsége most az első osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. A jól megérdemelt kitüntetést a minap közölte a katonai rendeleti közlöny.

— **Fagyos szentek.** A három fagyos szent háborus hangulatban állított be a kalendáriumban. Ugyanecek lehűt eszeken a napokon a levegő. Alapok órnak volt tartani a tavaszi rémétől — a tavaszi fagytól! Azokban helys a gondviselésnek, elvonnult a veszedelem fejünk fölül. Be volt borulva a veszedelmes napokon s a szél is fújt s így hiába volt a kardesórtás s a fagyos szentek részéről. S ezért tovább is reménykedhetünk s gyönyörködhetünk a pompás tavaszi termésben. Mert a gazdák szerint nálunk is a termés nagyon szépségű ígérközik. Gyönyörűen mutatkozik a gabona, bízható a szőlő, a gyümölcs is sokat ígér.

— **Nem lesz sorozás 'Zalában.** Ausztriában tudvalóvilag újra sorozták azokat, akik a rendes sorozáson, vagy a népfelkelési szemlén nem voltak be. Amint értesülünk, Magyarországban ilyen sorozás nincs tervbe véve. Illetékes helyen még hozzáfűzték ehhez, hogy Zalamegyében semmi esetre sem lesz új sorozás, mert itt a régebbi sorozások eredménye nemcsak kielégítő, hanem megfelelően nagy volt.

— **A 42—50 évesek.** Budapestről jelentik, hogy a 42—50 éves népfelkelőket csak szeptember elején fogják behívni. Az ősseirát azonban már a jövő hetekben megkezdik, a sorozás pedig júniusban s júliusban lesz.

— **Nem jó a fegyverrel játszani.** De még a tőltenyel sem, amiről szombaton a sításteren szomorúan egyözödt meg egy suhanc, aki egy tőltenyvel játszadozott, mely felrobant s a közöly szemén keresztül száján jött ki. Sebesülése vesztélyesen súlyos s mikor e sorok napilágot látunk, talán már nem is lesz az élők sorában.

— **Útik a Csehek.** Szegény cseh katonáink meg alig mutatkoztak be városunkban s máris valósággal csehlő állnak. A magyar gyomor nem tudja őket bevenni, a veredések máris napi, rendszeresek. Pedig, hát az mégsem egészen helyén való, tartogassuk a virtust inkább a muszkára vagy a Karogaryge nyájára s ott mutogassuk be öklének s izmai hatalmas erejét.

— **Népesedési statisztika.** A csáktornyai járásban ez év első negyedében 541 születésben 360 halálózasi eset fordult elő; a parlaki járásban 421 születéssel szemben 386 halálózasi eset. A csáktornyai járás szaporodása felette magaslik a vármegye többi járásá közt.

— **A lisztárak leszállítása Németországban.** Berlinben a hadi gabonaforgalmi társaság május 15-től kezdve a rozslisztat 25 márkával, a buzalisztat 50 márkával tonnánként. Kz m.úztásunkat a rozsnál 3-4, a buzánál 6-80 K-t jelent. A buzaliszt árának leszállítása azért történik nagyobb mértékben, hogy a kevesebb tehető lakosságnak is olcsóbbá legyenek aránylag bőségesen rendelkezésre álló buzalisztak.

— **Az izgató elemek altárváltása.** Bereg vármegye alispánja igen okos módon kívánja a hatóságokat a dolgotörül, izgató elemekelt megszüaditani. A tavaszi és nyári mezőgazdasági munkálatok elvégzése tárgyában kiadott körrendeletében ugyanis utasítja a közigazgatási hatóságokat, hogy „azok a hadi szolgálatásra kötelezhető egysékek, akik akár munkátlanussággal, akár izgató magviselkedéssel a hatóságoknak a mezei munka elvégzésére irányuló törekvésében nehézségeket okoznak, összeirandók oly céllal, hogy a községből hadimunkára hálaköltalanul, szükség esetében karhatalommal is eltávolíthassanak.

— **Új adó.** A háborus költségek nagy terhet rónak a városokra. Ha meg is tértül a kiadások egy-része s ha az elmelezés hátkézeleően marad is valamelyes haszon, azért még a maga zsebéből is van fedezni való. Több város megragadta tehát az adózásnak egy újabb nemét, amelyet a városok gyűlésén vetettek fel. Ez a kártya- és év vigalm-adó. Már a szomszéd Székesfehérvártól is bevezették. Valamit nálunk is hozza a konyhára. Próbáljuk meg.

**A NEPTAKARÉPÉNTZÁR
RÉSZEKÉNTYÁRSÁSÁG NAGYKANIZSÁN**

mint hivatalos aláírási hely
elfogad előjegyzéseket az
1915. évi 8° / 10° és 5¹ / 10° -os állami
járdékkölcsönre
eredeti feltételek mellett.

„BERLIN” nagymozgó színházában ma hétfőn és holnap kedden nagy Elite előadás tartatik Löwinger Amália zongoraművészű közreműködésével, melyen előrangú képek lesznek bemutatva. — Május 19-án szórdaén országos mozi-nap lesz. E napon a színház bevétel a „Vöröskereszt egylet” és az Augustus-alap javára lesz fordítva. — Tisztelettel felkérjük Nagykanizsa város határy közönségét, hogy a jótékonyosul előadára minél tömegesebben megjelenjen szíveskedjenek.

Szombathely r. t. város polgármesteri hivatalától.

8291. sz.

1915.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

Szombathely r. t. város tanácsa a Perintvashid pallózatának megújításához szükséges tölgyfaanyag beszerzését verseny tárgyalási ajánlat alapján kívánja biztosítani. Szükséges 10,3 (tíz egész 3 (10) köbméter 15 (tizenöt) centimeter vastag tölgyfapalló 2,35 (kettő 35 (100) m. hosszu és 22—28 cm széles darabokban.

A pallóknak fűrészelve vagy teljesen simára kifaragva, szabályos és teljes négyszögletű keresztmetszettel kidolgozva kell lenniök. Az egységár Szombathelyre szállítva adandó meg. Az átvétel Szombathelyen történik. A tölgyfaanyagnak tökéletesen egészségesnek, kifogástalannak kell lennie, kőregfának nem szabad rajta lennie és minden darab pallónak a törzsek belső kemény részéből kell vágva lennie.

Szállítási határidő a megrendeléstől számítva négy hét. Ha ez nem lenne be tartható, az ajánlatban közzendő Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5%-a mint biztosíték óvadékképes értékpapirban mellékelendő Az ajánlatok lepecsételt levélben e felirással: „AJÁNLAT HIDPALLÓK SZÁLLÍTÁSÁRA”

folyó évi május hó 20-án déli 12 óráig
a polgármesteri hivatalhoz küldendők.

Szombathely, 1915 évi május hó 3-án.

KISSKÓSS,
polgármester.

MILKA
Suchard
KITŰNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán

szanatóriuma- és vízgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közlöttekort nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmeség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vagyuk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kell haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

== J.F.F. WAJDITS JÓZSEF ==

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legujabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri ára 10 korona, féléve 5. koronára, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:

Bánkeovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjazásában szerint.

SZEMLE.

Nálunk most minden szem Olaszországra irányul. Még dicőseges seregünkről is megfeledkezünk. Minden találótlán és érdeklődést Salandra s társai foglalták le. Pedig az egész országot az Adige-n csak egy özet lebonyolítás amugy olaszos tempóban: Kiad többet? Mi már beigértünk. De az entente még folytatja igéretét. S az olasz vár. Hatha még mi is gondolunk valamit. Igérik, hogy összehívják a Kamarát. Csakhamar azonban elnapolják a Kamarát. Ezt a jótéket mi olaszországi utasok jól lámejtük a különböző olasz büntügyi tárgyalásokból. Mert ott még ez is tetsel! De legmegelőbb, hogy a zavaró olaszok az ország becsületét emlegetik. Fura fogalmak ének a Gardától—Siracusáig a becsületéről. Ott tehát hátha támadni a küzdő szövetséget becsület; két oldalról fésítéltünk magukat szintén a becsülethez tartozik. S mikor ezt írom, akkor jut eszémbbe, hogy ez nem is új dolog az olasz éz alatt. Hiszen ott mindig a becsület volt az alku tárgya s ebből éltek. Eszembe jut ez is, hogy a Piazza-Ipagna előkelő üzleteiben mindig akkor eszaptak be legjobban, amikor az üzlet-tudjanság gavallér becsületre hívalkozott! S most nem ugyanez történik? — Csak nagyobb üzletben!

Herkules a bölcsőben.

Az új magyar hadikölcson jegyzése már egy napos korában is rendkívül erőről tett bizonyosságot. Megfojtotta ellenségeinknek azt

a kigyóját, amelyik azt sziszegte, hogy velünk pénzügyi téren el lehet bánni. A magunk egyéb erőihez mérten ugyan a pénzügyi a legkisebb, de még az is bőven elegendő arra, hogy igaz ügyünket dicőseges befejezésre juttassuk. Türelmetlenül várta a nemzet az aláírás megnyitását és lelkesen sietett a haza oltárához. A legelső aláíró a legelső magyar ember, a király ő felsége volt, őt millió K.-val

Van ebben valami mélyen megható, hogy szent koronánk fölött viselője elsőnek nyujt kölcson a nemzetnek. Egy egy részről azt fejezi ki, hogy nagy küzdelmünk nem dinasztikus, hanem nemzeti háború, hiszen hazánk drága földjét, magunkat, családunkat, gyermekeink és unokáink jövőjét is védjük, nemcsak az uralkodóházat az a ketős birodalmat. Mássalől gyönyörűen dokumentálják katonadalaink hódoló szeretettel övezett, Ferencz Józsefet, hogy a legalkotmányosabb király a legsúlyosabb napokban mennyire egy hőséges magyarjaival: „Fény nevére, áldás életére!”

Méltó a nemzet a nagy királyhoz. Főuraink, főpapjaink nemesen vetélkednek egymással a hozzájárulásban, dicő hadseregünk mindenekelőtt való szükségleteihez

Apponyi Albert, aki nem oly gazdag anyagi javakban, mint szellemiekben, a legelső között volt a maga százezer koronás jegyzésével. Történelmi nevű magnásaink hosszú sora volt azonnal az oldalán. És nagy vállalatunk sem késtek hazafias készségük nyilvánításával. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a multkor tizenegy, most huszonöt millió koronát jegyzett a hadikölcsonre, nagyszerű példát nyujtva a vele öszekötöttesben álló számos intézetnek. Szeged város két milliót jegyez és nem lehet felsorolni az elsőnap hatalmas eredményét, mert annak az ismeretlen, még nyilvánosságra nem jutott nevű ezrek a hősei, kisebb öszegre szóló kötvényeikkel...

A nemzet zömét derekát alkotó százerek nyultak be a ládáiába mindjárt az első napon, amely alkalmat nyujtott arra, hogy lendítsenek valamit a haza szent érdekében. Mindenki belátta, hogy becsületesebb és okosabb dologt ma nem művellet a pénzével, mint hogyha a világháborunak ráuk nézte sikeres bevezését biztosító hadikölcsonbe fekteti be. Hiszen minden értéknek az állam biztos fennállása az alapja s mit érne az eldugdosott kincs, ha a haza jövője kétségessé válnék? De nem fog azá válni, erre már

Sokan mentek...

Sokan mentek a városból,
Rosz emberek, jó emberek;
Polgárok száz éveiből
Toborzódott a hadsereg.

Miköz egy-egy jó lélek ment
A harctérre, — megsirattuk!
Szívünk úgy-úgy beleszájult,
Heleken át fájt miattuk.

De örömet menni láttuk
A házsártos semmi embert,
A ki miatt nyugodalmat
Városszerre senki sem lett.

Úgy gondoltuk: odaváló
Mindenképpen a harctérre
S ha csaláiban el nem esik,
Tán megjavul: visszalérve.

S kiket tilhon körülölelt
A becsülés, a szeretet,

Szorongva vártuk sorsukról
A megnyugtató híreket.

És a fátum vakszemével
Intézkedik nagy bolondul;
Kikre tilhon várua-várnak,
Azokat szedi a sorból.

Hazajön a cudar lelkű,
Puskagolyó se fog rajta!
S meghalnak a Fereuczyek,
Doktor Bentzik, doktor Vajda.
NAGY LAJOS.

Mozog a bokor.

... Ott, ahol a kanyargós szerpentin a D... i hágó legmeredekebb részén kiszögellő megfigyelőállásokhoz vezet, egy kis tisztás urálja a lankás hegyoldalt, letarolt, sűrű egymásba fonódó, lomb nélküli eszérjével. Gyönyörű, fenséges kép, festők eszérére való. Az apró, csenevész életű bokrok hiányzó, szégyenes lombtrubátat, az ezüstösen fénylő hópírhé helyettesítik, amelyekre, ha ráteznek a nap arany sugarai, úgy csillognak, ragyognak, mint a lodragágb

gyómant. — Az egyik honvédtisztalaj parancsnoka azt a helyet választotta, azaz jobban mondva tartotta alkalmannak arra, hogy zászlóalját itt elhelyezze. Nyomban parancsot adott a letáborozásra és elrendelte, hogy a zászlóaljat szakaszokra, a szakaszokat pedig rajokra osztva, mindenki csinálja meg a maga fődokát és, hogy az a lehető legnagyobb biztonságot nyujtsa és, minél kényelmesebbnek igérezte.

A legénység lerakva a sok cök-mókot, lázas sietséggel adott a parancs teljesítéséhez, s aránylag rövid idő alatt mindenki elkészült a fődokészítés munkájával, kivévn a füstöképu Radit, (az egész zászlóalj így tisztolt) akinek kezében még most is nagy uggyel-bajjal „szuperált” a kurtanyelű ázó, arékról pedig patakokban gyöngyözött a verejék. Hija, nem szokta a cigány a szántást! Nyomban, azon pillanában, amikor abbaahagya a további hiábavaló erőlködést, hamisítatlan cigány dialektussal beszélve, azon módon vágta oda szakaszparancsnokának, hogy ő egészen más alakban képzelte a háborút, hogy az ő finom ügyeseké nem ásonyálhoz, hanem hegedő-hurhoz vannak hozzászokva.

Óriási kacaj kísérte a „füstös” egyéni önértéket ily szilárd kijelentéseken alapuló megfigyelőközést, még a zászlóalj „kis Samu” nevén becézett önkéntese is szívből kacagott, (olhasalt szegény a tisztviszágán, s így került a „bundások” közé), a ki

az első nap is biztosítékot adott és teljesebbé Apponyi kívánsága, hogy ámulni fog Európa.

Hatalmas kezdet! És nyert ügyet jelent az, hogy ilyen. Mert eszathatlan jele a nemzet lelkeségének. Ma ninosenek Pető Pálak. Senki sem mondja, hogy tizeneggy nap i időkz van a jegyzésre, — „eh, ráérünk arra még!” Mindenki első akar lenni. Szomjuhózták az alkalmat áldozatkészégüknek tette váltására.

Aki nem lehetett első, az sem fog elmaradni. Ah, nem szalmaláng az a felpeszülés, amely az első napon nagyok sok milliót hozott össze! Egy olyan nemzetnek öntudatos, megfontolt és határtalanul szilárd erőnyilvánítása ez, amelyik feltétlenül bíz magában és hosszú jövőjében, mert akarja azt.

HIREK.

Rekvium a katonáért.

A helybeli főgimnáziumnak a most folyó harcban elesett volt tanítványaiért pénteken, május 21-én reggel 8 óraker gyászmise lesz a felsőtemplomban.

Az igazsátság.

Magyar Nők Korona-Alapja.

A honvédelmi minisztérium Hadsegélyező Hivatala a vitéz katonáink özvegyei és árvái érdekében a háború kitörése óta folytatott humanitárius munkájába aktív munkatársul kívánja bevonni a magyar női társadalmat. Az eddigi gyűjtés eredményétől teljesen külön álló alapot óhajt teremteni a Hadsegélyező

Hivatal. özvegyek és árvák életbevágóan fontos érdekeinek felkarolására Magyar Nők Korona-Alapja néven indul hódító útjára ez a nemes és szép akció mely méltó kifejezése lesz a magyar társadalom asszonyai és leányai példátlan nagylelkűségének, a nagy idők szemlétől való ihlettségének és igaz hasznosságának.

Az akció országos jellegű, nem maradhat ki abból egyetlen magyar asszony, egyetlen magyar leány sem. A Magyar Nők Korona-Alapjának tagjává valik mindenki, aki legalább egy (1) korona adományt nyúl járul az alaphoz. Legyen ez az új alap minél hatalmasabb. Imád lássa mindenki, hogy magyar nő méltó az ó pártatlanul álló jó híréhez, hadd igazolják a tények, hogy a magyar nő a jótékonyaság szolgálatában sem lehet föltulni.

Akik a Magyar Nők Korona-Alapjához egy (1) koronás adományaikkal nagylelkűen hozzájárulnak: művészi emlék-szelvényt kapnak. Hogy e nemes mozgalom minél szélesebb körben elterjedjen, a magyar női társadalom vezetői tagjai egy nagyválasztmány keretében csoportosultak. Ők veszik kezükbe ennek a gyönyörű akciónak az intézését. A nagyválasztmány Budapestben alakul meg, mintegy központi szerveként az egész magyarországi országos mozgalomnak de már a legközelebbi időben az ország minden városában és községében is hadsegélyező hölgy-bizottságok alakulnak, programjukba véve a koronás emlék-szelvények árusítását. Nincs kétség aziránt, hogy e hölgy-bizottságok a legelőkelőbb segítséget fogják kifejteni a hősök özvegyei és árvái érdekében.

Az emlékszelvény-füzetekről (A 20 korona) vagy az egyes szelvényekről (A 1 korona) a Hadsegélyező Hivatalhoz (Budapest, képviselőház épülete) kell fordulni, e szelvényfüzetek Budapestben a nagyválasztmány tagjainál, továbbá a tisztikaszinó (Váci-utca 38.) második emeletén és a Kossuth Lajos-utca 20. szám alatt lévő persely-osztályban, vidéken

akkor a legénységnek kiadta a parancsot, hogy figyelőállásba helyezkedjenek, épen úgy, mintha rendszeres harchoz fognak, mintha megfigyelő előírás szolgálót teljesítenének. A terv, amely „füstös Rudi” és „kis Samu” kivételével mindenki előtt ismeretes volt, sokkal fényesebben sikerült, mintsem az a szakaszparancsnok remélte volna. A két fiók természetesen mitsem tudott arról, hogy három bajtársuk hiányzik.

A fiúk tekintete a cserjésre szegződött. Néhány kinos perc telt már el feszelen figyelemben, amikor felugrik fekvőhelyéről a „füstös” s vele egy időben a „kis Samu” nesztelenül a szakaszparancsnokhoz surannak s remegő ábrázattal jelentik mindkettő: „szakaszparancsnok ur alázatosan jelentem, mozog... a... bokor, a bokor... a bokor... mozog... a bokor. A temperamentumos parancsnokló őrmester figyelni kezd a két remegő alakot, majd úgy tesz, mintha a cserjést figyelné, s aztán hátrahozott, de ajkán kitörni készülő kacajt elnyomva, emelkedett hangon mondja: „szamarak, hiszen nem mozog ott semmi, nem tudom, ugyan mitől mozogna a bokor, hiszen nincs a közelünkbe senki és semmi.” De a két fiók hajthatatlan marad és bizonygatja, hogy „de bizony mozog a bokor.”

No ha csakugyan mozog, mondja félvállról az őrmester szakaszparancsnok, akkor elrendelem, hogy az egész terep azonnal átkutatandó, s ennek végrehajtásával magukat bírom meg, s elvárom, hogy el-

pedig a hadsegélyező hölgy-bizottságoknál s azok tagjainál is kaphatók.

A Magyar Nők Korona-Alapjának usgy választmányában felső körünk hölgyiállaga viszi a főszerepet.

Riadalom a vásárban.

A felsült keucepek.

A sok visszaélés, a keucepek hallatlan szemtelensége városunk hatóságát nem hagyhatta tétlenül, sőt arra az elhatározó lépésre kösztette, hogy tőlök városunk piacát végre megtisztítsa.

Kedden délután Fűredi János, Benedek József Kiskanisznáj Hájós Ferenc repülőbiztos a rendőrség assistenciájával mellet pedig a belvárosban ellettek a utca végeket, hogy a szokott elővásárló keucepeket elesípjék, ami sikerült is, mert egy egész sereg le tartóztatás történt, akik iparigazolvány nélkül ütek a keucepedést s hajtották a hallatlan szemtelenség a marhák és disznók árát.

De még nagyobb volt a meglepetés a heti vásárban, ahol minden olyan levél átírása megett tagadva, mely a vásártéri bélyegzővel el nem volt látva s minden keuce ki lett üve, ki nem tudott iparigazolványt felmutatni.

Ez helyén való. Gratulálunk városunk hatóságának. — Tesseik iparigazolványt váltani s utána adót fizetni. Nem pedig itt a kereskedők, bentesek és mestársok elől a disznót, marhát elkapkodni, annak árát a hallatlan magas fokig felarófolni s a község béreire ezeket zsebreöngni.

Ismerlek pl. egy keucepet, kit miut földművest felmentettek a bevonalás elől, de a ki kapát kezébe soha nem vesz, azonban a háborús kampány alatt a keucepedésből 9000 forintokat vágott zsebré.

Hyeneket kell galléron ragadni s a vásárokról kitűlni. Sőt, ha a hatóságunk jogában állana s ami

pedig jóformán semmi tekintetben sem különbözött Fárás ivadékból származó kollégájától. Lusta volt mindkettő, de bátor, mint a nyúl...? A dolog eddig rendjén volna.

... Már hat nap óta hevert a zárlóal az időközben kiszélesített és lövészárokká átalakított fedészekben, de ellenség még nem mutatkozott; pedig a csillogó szemű fiukat, az Alföld rónáiról idetérve tagbaszakadt legényeket már ugyancsak furdalta a vágy, kíváncsiságukat fokozta a harci kedv, már szerettek volna „rusnyjakot” látni, kiest birokra kelni, megkonegetni a muszkák oldalborjáját. Majd kiugrottak a börtökből. Daloltak, füttyöztek, várva az ellenséget, amely oly soká késik. A „füstös Rudi” és a „kis Samu” szőlának, némák voltak, tudj isten merre, hol kalandozott a gondolatuk? A fiúk szerettek volna a felkélre látni ennek a két dődelgettnek, szerettek volna megútni az oket, ami buskomorrá, szőlanná tette őket. Faggatták, firtatták őket, de csak nem tudták dőlőre vinni a dolgot. — Elhatározták, hogy cselhez folyamodnak, de a tervük is csodót mondott, mert a két „bátor” megajjtette, hogy kelepőbe akarják őket csalni.

Mánap aztán sikerült minden. A szakaszparancsnok kiválasztott három ügyes fiút, megmondta, hogy mit akar, s amikor magyarázatával készen volt, óvatosságra intve a fiukat, felkükre kötötte, hogy észrevétlenül kerüljenek a bokrok mögé és egy adott jelre mozgassák a cserjést állandóan. Ugyan-

jársuk eredményéről pontos és kimerítő jelentést tegyenek, mint jó katonához illik, ha pedig ellenség ges szándékkal közeledik valaki, úgy fegyveressék le és kiserjék be. Vigyázz, hátra arc! Indulj!

A két fiók leforgaszott förel indul neki az utnak, de néhány pillanat múlva visszafordulnak s remegve, könnyezve állnak meg a szakaszparancsnok előtt. Nos miért nem teljesítik a parancsot, szólt rájuk kemény hangon.

„Őrmester ur alázatosan jelentem, mondja a cigány, rosszul láttam, nem is mozog az a bokor, csak úgy képzelttem, minthogya mozogna.” Két óra vas, mars tovább ebadda cigány.

„Őrmester ur alázatosan jelentem, folytatja a „kis Samu” én senkinek sem üzentem háborút, én senkinek sem vagyok ellenség, alázatosan jelentem a bokor... nem... a bokor... a bokor... nem is mozgott. Két órai kikötés, mars, hátra arc, indulj. Használtaim népe, seumirivaló fráter. Gyáva! Gyáva!

Az önértéken melyen sértett „kis Samu” a fejét fölveti, ruganyosan megfordul a saját tengelye körül, s harsány hangon vágja oda a szakaszparancsnoknak:

„Éz nem merde az őrmester ur a szemembe megmondani”...

Fikó Sándor.

még helyesebb volna, úgy a majorság, mint a diazón és marha árát is, elősúlyra igrammonkint megállapítani s ezzel a földművesek hallatlan szemtelenségig vitt árkövetésüket megakasztani.

— **A hadikölcsön.** Az a várakozás, melyet a második hadi kölcsönjegyzéséhez fűztünk semmikép sem marad hátra az elsőnél. A magyar sziv megmutatja, hogy nemcsak vértől, de pénzrel is tud segíteni édes hazája sorsára. Városunk közönsége most sem marad hátra, bár vannak, akik senda szemmel másokat lesnek s nem tehetségek szerint jegylik a kölcsönt; pedig éppen a tohétosebbek közül valók, de ezek mindig a renitenek közé tartoztak, kik szíjjal s mell veregetéssel tüntettek mindenkor.

— **Özv. Vidos Jánosné,** kinek fia a hazáért halt s aki városunknak 12 éven át hű hivatalnokja volt az éhalálal küzd.

Városunk képviselőtestülete a legközelebbi közgyűlésén fog a kérdéssel foglalkozni, — amennyiben jószívú barátai kegydíj iránti kérésnyét illetékes helyen benyújtják.

Hiszék, hogy nem akad képviselő, ki megtagadná, hogy a 75 éves nyomorék némi segélyben részesüljön.

— **Elmentek a 48-asok.** Zalai, somogyi magyar gyerekek, a mi véreink. Fájó szívvvel vetünk buszart tőlük s rosszul esik megválna tudni, hogy hosszú ideig nem fogjuk őket látni.

Polgármesterünk szép buszaszóval vált meg tőlük, a város közönsége pedig impozáns számban jelent meg a pályaudvaron, hogy isenhuzádot mondjon kedves háziorednüknek a derék 48-asoknak.

— **Évzáró vizsgák a felsőkerekedelmi és iur. elemi iskolában.** A nagykanizsai iur. htközégg által fenntartott két tanitót, egy mint a felsőkerekedelmi iskola és az iur. elemi iskola évzáró vizsgái május 25-től június 6-ig és június 14-től 17-ig terjedő napokon lesznek. A felsőkerekedelmi iskola I. és II. osztályainak évzáró vizsgái az igazgatóság értesítése szerint pünkösdi után, kedden és szerdán, vagyis május 26. és 26-án tartják, a III. osztályi vizsgáikat pedig 28, 30, és 31-én az érettségi vizsgálatokat pedig június 1—6 napján. A felsőkerekedelmi iskola vizsgákon iskolaszéki kiküldöttek gyanút csapi Szommer Ignác, Pongor Henrik, Szommer Nánán, dr. Weisz Lajos, Zerkovics Lajos, Halpen Mór, újnepi Elek Lipót, dr. Neumaun Ede és Grünhut Henrik lesznek jelen. A nagykanizsai iur. elemi iskolában június 14—17. napján lesznek a vizsgák.

— **Triestben már sorozzák a negyvenkettő—ötven éveseket.** Az orstrák honvédelmi miniszter rendelete értelmében Triestben megkezdtek az 1865—1879-ik évfolyambeli népfelkelők bemutatás szemléjét. Május 14-én kezdtek meg a szemlé. Délelőtti szokat sorozták, akik már szolgáltak, délután asokat, akik nem szolgáltak. Az alkalmasak kötelesek a hadkiegészítő csapathoz bevonulni, ahol még egyszer quados orrosi vizsgálatnak vetik őket alá.

— **Hadvonuló diákok.** Székesfehérvárról írják: Lelőkelmőli ünnepség keretében buszaszította a székesfehérvári cisztercié főgimnázium tanári kara és ifjusága az intézet tizenhárom növendékét, a kiket

a haza szőlított el az iskola padjaitól a katonasorba. Az ökoronázó város háborus mozzanatainak egyik legragyogóbb aktusa volt ez az ünnepség, a mely méltó a főgimnázium hazafias szelleméhez. Délelőtti tíz óraker a rendház templomán ünnepi mise volt az egész tanári-kar és ifjuság részvételével. Utána a templom Nádor-utcai főkapuja előtt állt föl a főgimnázium háromszáz növendéke, élőkük a hadvönuló tizenhárom ifjával. A templom lépcsőzetén helyezkedett el a tanári kar, Domby Márk igazgató vezetésével és nagyszámu díszes közönség. A lépcsőzetről Domby igazgató lelkes beszédet intézett az ifjakhoz.

Kedves fiaim, jó tanítványaim! Fejzete be beszédet, nektek is mennek kell! Nincs idő a habozásra, áldozatot kell hozni nektek is s talán fialt életeketek is föl kell áldozni a haza oltárára. De sohase feledjétek, a mire nyolc évig tanítottunk benneteket: Dulce et decorum est pro patria mori!

Aztán odalépet a tizenhárom ifju elő és sorban megölelte és megcsókolta őket. A megható aktus könyökig megindította a jelenvöltoakat. Majd a főgimnázium ifjusága fuvós-zenekara rázenített a Himnuszra, a melyet a diákséggal együtt a közönség is énekelte. Végül a zenekar indulónak hangjai mellett a főgimnázium zászlója alatt elkisértek a hadvönuló ifjakat a kaszárnyába, hármat a honvédekhez, tízet pedig a Hindenburg-bakákhoz.

— **A derék község.** Nincsen szebb élet a magyar falu életénél. A mikor kidugja fejét a lótkatár alól a hóvirág a mikor kijödellet a fű és rügybe fakadnak a fák, elkezdődik munkájja a földnek, elkezdődik a birkózás a földdel s a harapósfogú eke marcanolja a telvény testét. Munkába állnak a magyarok s a duzzadó karu füstalek napbeszátol járnák az avart s lépegetnek az eke mögött. Ezidőn puskát szorit a sok magyar kéz, a föld elhagyott. A lovakon huszárgyerekek ülnek és mi títés tagadás, sok tarló kopárkodik a földelő buszátok között. Van egy magyar falu, Kisvaszar, a hol egyformán hajt a kalász minden darab szántás, a hol az eke vasa fölhasogatott minden földet. Pedig a falunak száz munkabíró fia küzd az orosz veszedelmmel. De mégsem pipacsot, szét hajt a földjük, mert az itthomaratottak megmunkálták egyenült erővel. A faluban nincs ehető, mert a többi megosztja vele kenyérét, nincs elhagyott, mert magyar testvéreik fölkeresik szeretetükkel. Nincs adóhátralek sem, mert kell a pénz a hazának, királynak, eke a kenyér meg a töltés a katonának. A minta-közsegről meg kellett emlékeznünk, mert a hol egy ilyen falu akad, ott a többiben is ilyen az élet. A szépséges, igazságos, békességes, meleg magyar falusi élet, melynek párcja nincsen a világon sehol a világon, sehol.

— **Miért nincs finom liszt?** Nem a malom ellen, nem a Franz részvénytársaság sem annak derék igazgatója Pongor Henrikre akarunk panaszszal élni, hanem azokra a nagyobb kereskedő cégekre, kiknek tárdelre kell könyörögnünk, hogy egy kgr. finom liszthez hozzájuthassunk s akik a helyett, hogy dícséretesen munkálkodnak malomuk által kiszolgáltatt finom lisztet a legközönség rendelkezésére beosztának, nagyobb súp reményében a hatóság ki játszásával idogembe szállítják.

zary rendőr és társa ma csipte el egyik kereskedőket, ki két nagy társzeker lisztet felpakolva Horvátországba akart szállításat.

Hogy ez volt érdemel nem taghadjuk, de hogy rendőrségünk méltó büntetést fog nekü mérni, azt feltétlenül elvárjuk. — Mert az mégis csak disznóság, hogy mi az efféle spekulánsok miatt nem jut-hatnak finom liszthez s a malom szidjuk, holott ha e szédeigők a kiutalt liszteteket a helybeli közönség kenyhába juttatnák, bőven jutna még kalácsnak is. Egyébként erre még visszatérünk, amikor az illető cégeket is megfogjuk nevezni. — Egyelőre várjuk a szigorú büntetést, bűnhődjenek a családok.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen férjem halála alkalmával megnyilvánult ószinte kartársi részvéteért fogadják a nagykanizsai ügyvédi kar halás köszönetemet. — Továbbá mindazon tisztelt ismerőseim, akik fájdalimat a végtiszteségen, valamint azok, akik keservemet enyhítő soralkak íszteltek meg, szintén ezuton fogadják hálámat és ószinte köszönetemet.

Özv. Trojók Lajosné

Nagykanizsa, május hó.

— **Még sem tréfa.** A mikor a németek bejelentették februar elején, hogy Angliát blokáli alá veszik, az angol hajótársaságok, államférfiak, nemzetgazdák kijelentették, hogy Business az usual vagyis az üzlet szokásos mederben folyik tovább, mert a német fenyegetést nem érdemes komolyan venni. A Lusitánia elslyedése előtt való napokban az angol agostók még úgy buszán hirdették, hogy a miniszteri kijelentés, hogy Business az usual teljes mértékben fönáll. De a mikor az uszó város torpedó elslyeztette, megváltozott a miniszteri kijelentés szilárdasága velett bizalom, a mi úgy stékpórti ege levele bizonyít, melyet svéd üzletfelelők küldtek. A levél így szólt: Tisztelt uram! Sajnálattal vagyunk kénytoenek önnel tudatni hogy a háboru miatt be kellett zárni üzemünket, miúta árunkat szerződéshez mérten szállítottuk. Milyholyt a helyzet megengedi, ismét megindítjuk üzemünket, e miről nyomban értesítjük. Biztosíthatjuk, hogy ez a lépést a legnagyobb kényzerőség nyomás alatt tettük meg... Tehát még sem folyik olyan simán az üzlet és mégis változott a megszokott rend. Úgy látszik, még sem tréfa a német blokáli

**A NÉPTKARÉKÉPENTZÁR
RÉSZEVTYÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN**

*mint hivatalos áldírásai hely
elfogad jegyzéseket az*

**1915. évi 6%—03 és 5 1/2%—03 állami
járdarék kölcsönre
eredeti feltételek mellett.**

Elsőrendű részgálic

azonnali szállításra kapható **Simon Károly** (fűszerkereskedőnél) **Kaposvár.** Gy a p j ut veszek minden mennyiségben, kérek ajánlatokat.

Képes Ujság

cimmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmaring néni”, „Ludas Matyi” és egyéb nagy-sikerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legkétfélettebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és eunélfogva képei minden fotográfianál szebbek, és festményszerben valósággal keretbe kívánczoknak. Hétszáz képei a világháború egész törté-
téről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek: De az új lapnak fennkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regé-
nyek, hanem ötletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbel-
sélytelenül szolgálhat fog tenni a drágaság miatt bánkódó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügy és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovi-
debb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, amíg is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelmű és tartalmának gaz-
dagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 filléért kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára ne-
gyedévre 250 korona, félfévre 5 korona,
egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti heti-
lapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalma, ér-
dekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot
melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 16/c. —
Előfizetési ár félfévre 10 kor. Mutatványzámmal kész-
séggel küld a kiadóhivatal.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi
képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkeszti
Tutsek Anik. Megjelenik minden vasárnap. Minden
egykes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a
legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési
ára: Egész évre 12 korona, félfévre 6 korona, ne-
gyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI. Andrassy-ut 16. szám. Mutatványzámmal
küld a kiadóhivatal. — E ki-
tűnően szerkesztött képes hetilapot mindenkinek
melegen ajánljuk.

NYILTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felntöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlötték nem vállal felelős-
séget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az ölelmisség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALANIZSNA!

Jó anyák gondoskodnak
arról, hogy gyermekeik
tápláló izletes és édesítettákt,
képiának vacsorára. Kérés fáradt-
sággal, olesón, kitűnő édesítettá-
tákat készíthetünk dr. Oster-féle
pudding-porokkal, melyek külön-
bözők mint pl.: vanília, málna
citrom és csokoládé ízekben kap-
hatók a kieszinyek által uljongó
fogadtatásban részesülnek. Egy 15
filléres pudding-por csomagból 1/2
liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor
hozzáadásával kitűnő vacsora ké-
szíthető 5-6 gyermek részére.
Minthogy pedig a puddingokat
gyümölcsizzal, tejjel nélkül ké-
szítjük, ezen szerek fokozták a
jóit valamint a tápértéket. II.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszer 10 korona, félre 5 korona. Negyedévi 2 korona 50 fill., — Egyszeri ár 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjazásba szerint.

Olaszország.

Írta: Lukács József dr.

Napokon át ráfogesztették tekintetünket s úgy vártuk, mi győz oda át, az elvakult szenvedély politikája s alattomos játéka vagy pedig az igaz szövetségi becsületérzet s a józan ész. Számoltuk a napot, a percet, hogy mikor dönt Olaszország felelős közege. Nem régebben döntött. A döntés leszámolt minden igaz okfejtéssel, le a szövetségi hűséggel s megtagadta egységének erejét. Lét-rehozóját — a német és osztrák-magyar szövetséget s kalandos utra tért. Most már tehát nyíltan írhatunk róla. Öszinte szavak kimondásában nem köt a tartózkodás, a labozás, a hátha jobb utra tér feltétele. Olaszország megtagadott minket, sőt mi több, ellenségeink sorába állt — mi tehát fel vagyunk oldva a palástolás kötelessége alól s írhatunk róla a történelmi világánál. Mert a mult ebben az álnok eljárásban sok mindent megmagyaráz.

Olaszországban nem történt most semmi más, mint a mivel e keverék nemzet története telve van. Kitért belőle a régi római kapzsiság, az etruszk ravaszság, a longobard kalandos természet s még egy más csomó

jellegetes tulajdonság, amely a különböző népekből összállott ország történelmet kegyetlenségben véressé, hűségben alatomossá s megbizhatatlanná, mohó kapzsiságában pedig csaknem egyedülállóvá teszi a világ történetében.

Nagy vonásban az ez ő történetük.

A kereszténység nem szelidített öröklött tulajdonságaikon. Míg a néprándorlás nyugati nemzetet az egyház szellemében fejlődnek kultúrelémekké — Olaszország mai napig azonos maradt százados bűneihez. Mind alakul, nem változik át nemesebbé soha, bár az egyház tűzhelyénél foglal helyet, megmaradott ősi, pogány tulajdonságai mellett kitarotán — talán akaratlanul is, természet-szerűleg — a mai napig.

Bármerre menjünk kék ege alatt, Lombardia, a Campagna üde síkjain, az Appenninek sziklás helyein ugyanezt tapasztaljuk. Az olasz minden korban mindenre kapható volt.

Alattomosága par excellence nemzeti tulajdonsága. Ebből magyarázható megbizhatatlansága. Amikor mosolyog, a legerősebb gyűlölet üszke ég lelkében nem ritkán s a hűségese esküszik, biztosra vehető, hogy lelkében az esküszegés szándéka már ott el,

Veronában a Via Mazzantini lesekedő borus árnyak rémes dologról mesélnek az utasnak. Mastino della Scala meggyilkoltatása e helyhez kötött szomorú emlék. A testvérgyilkos Scaligerek kora itt egy epizódot mond el az olasz lélek rejtelmeiből.

S csaknem minden olyan városnak megvan a saját sötét Volto Barbare-ja.

A könnyelmű utas talán nem is sejtí, hogy amikor a renaissance csodás kivirágzásán önfeláldozó gyönyörködik, a műemlékek forma, tartalom és szín gazdagságából eredő benyomások hamarosan eltűnnek lelkéből, ha az olasz városok tereihez, utcáihoz, sőt műemlékeihez is tapadó véres emlékek előtte élre támadnának.

A grációk városában, amint Berzeviczynek Firenzét nevezi — nemcsak a művészet örökös hajnala dereng a város felett, hanem a rémes gyilkosságok árnya is ott kísért. Az itt gazdagon buzógó művészi élet vidámságát akárhányszor tuharsogják a szomorú történetek tragikumai, amelyek egyes helyeihez tapadnak.

A világhírű Duomo felhalmalyos tere sem ment a szomorú emlékek rajától. A Pazzi gyilkos tőre alatt itt vérezett el Medici

Pater Ozorai Izidor. †

Angyali jó szive csütörtökön este dobbant utolsót. Nem is gondoltuk, hogy ilyen tragikusan végezőik be földi pályafutását pater Ozorai, a ferences atyák nagykanizsai rendházának sokat emlegetett főnöke. Igaz, még ma is emlegetjük, de már csak szeméremre. Szó nélkül szomorú sorsa miatt Elváltát még alig tudjuk mérlegelni. Pedig halála nagy veszteség rendjére, városunkra egyaránt. Szavára még sokan várnak, akiknek lelkébe beszédével, tanácsával békét és megnyugvást teremtett. Mert pater Ozorai a lelkeknek igaz orvosa volt.

Minden szívhez megtalálta szavaival az utat, s ezen az úton, oda a lelki béke boldogsága költözött. Nem tudom; hány felajzott lélek nyugalmát állította helyre pater Ozorai, a gyónató.

A gyónások bíródnalán kívül a szókész is hódító területe volt. Szavai lelkéből jöttek s a meggyőződése erejével hatoltak. Elfeledett ódom, nélkülözött lelki béke termelt szavai nyomán, s a lelki vigasztalás és tanításra váró lelkek erejét még soká fogják érezni a ferencesok rendező és ékességének elmulását. S épen most történt halála, amikor a dúló zavarok idejében megrendült lelkek nagy seregének a legelőtérre szükségük van az ilyen szarifikus lel-

kek biztató, vigasztaló s megnyugtató tanítására. A lelki élet irányításának egyik nagy mestere halt el Ozorai. A hol szava csodálót, ott a lélekéből javulás fakadt a jövőre nézve. Mert szavai mindig szívből jöttek, szívhez is találtak azok. Lelki életben évszázados árvaságunkat Ozorai szellemé alakította át mely s öntudatos vallásosságá.

Hét évvel előbb egyenlőségével új élet is költözött az alsótemplomba, a ferences zárda és onnan városunk katolikus társadalomába. Minden szava a szereplése egy egy ér volt s azon át az igaz élet vértékesítését indult el pályafutására a nagykanizsai katolikus hívek között.

Évtizedek s nagy állások hibáját, évszázados mulasztást pótolta, javította s tette észrevehetővé Ozorai működése.

A milyenk is lett teljesen, a miénk kánizsaiaké! Mintha ő is érezte volna, hogy ez a lelkekben szegény város rászorult az ő támogatására, lelki gazdagságának tartalmára. Ez annak a magyarázata, hogy rendfőnöki tisztének letétele után — amelyre ismételtlen helyezte őt rendtársainak bizalma s tisztelése — 1912-ben ismét a nagykanizsai ferences rendház élére állott.

S működése a lelki élet renaissance-át teremtette meg, mert munkatársai mint megannyi relikváltként tünnek fel az ő terveinek

S minduntalan alkotott. Tevékeny szellemű folyton eszelekre sarkalta. Át is alakult környezete teljesen. Az előbb gazdátlanul látszó alsó-templom hívogatóbb alakot nyert, belsőjében pedig az Isten házához illő rend, tisztaság vert tanyát. Lassan bővülni is kezdett. A lelkek fájalmának enyhítésére külön hajlék nőtt a templom szentélyéhez a gyónató helyiségben. S maga a zárda — mennyi bensőséges vonással lett gazdagabb! A szabályszerűség bevezetése külön önkre lett a ferences atyák lelki harmóniájának. S ez a harmónia átragadt a hitközség lelki szegényekére az ezreire. Ha meg nem es a város szépségét szempontból is fontos tervét át nem húzzák a jelen történetből ziratara, városunk hamarosan külön modern rússal s műemlékbeesett templommal lett volna gazdagabb S ehhez már csak a megvalósulás hiányzott.

Ozorai lelke folyton alkotott. S ezek az alkotások fenségese eszmékkel telt lelkeknek voltak a virágai.

Ma azonban az az ideális és apostoli lelki férfur már örök nyugvóra tért. Szomorú véggel ismerjük már ezt a szomorú véget a napi élet ismerőjének szavaiból.

Fejét, mely anyni nemes gondolat és terv foglalta volt, mozdonyok kereké szakította s vágta le. S ezek jóságos szívét is össetörték.

Giuliano. S hogy ejtették el? Jellemző az olasz lelki életre!

A templomba jövet a gyilkosok egyike még szeretettel meg is ölelte. De ez az ölelés csak arra való volt, hogy megtudja, nincs-e páncél kiszemelt áldozatának ruhája alatt. A többi már is ismert dolog.

Nem idevág-e a bolog Cosimo mondása, amellyel követét utnak indította: — Öltözöl jól s beszélj keveset!

De ne folytassuk! Hiszen mindezt csak azért irtam ide, hogy hű szövetségesünk mostani modorán ne igen átközzünk meg.

Nem történt odaát most semmi új. Csak a történelem ismétlődött meg, az olasz természetel annyira összefonott tulajdonság — a hátbatámadás, szőszeges, atomoság. Nem hiába jellegzetes fegyverük az olaszoknak a tör. Ez az alatosos támadások fegyvere. A történelem orgyilkosságának javarészt olaszok végezték. A különböző titkos bandák és bűnszervezetek, melyeknek működése az alakuló Itália unita történetét megtömi eseményekkel s megalapozza, — nem nyílt támadások, bátor fellépések hőselkü véghezvívói.

Amikor a hármasszövetségbe befogadták az olaszokat, a történelem szellemétől nem szerették információit a szövetség hűségéről s jelleméről. Most megmutatta magát igaz színében. Az ortvátadások eszköze, az olasz fegyver — a tör megint előkerül rejték helyéből.

Az olasz kamara ülésén megtörtént a nyilvános mosakodás, — de azért a karbónári korom továbbra is rajta maradt az olasz politikán, amelynek elméleti kódexa Maebianvelli munkája.

S ha valamikor Isten segítségével tuleszünk a jelen zivatáran. lesz-e olyan balga

Mindez csütörtökön este történt. Akkor, amikor meghitt jó barátjának, a rend generális főnöke megbizottjának, Tamás Alajosnak fogadására indult. De Ozorai barátja fogadására csak a Kazinczi-utcai újtárog jutott. Itt érte utól a szörnyű halál a gondatlan s lelkiismeretlen eszelekedet áldozataként. — Szomorú vég. A hivatalos eljárás már megindította vizsgálát annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség. De ez már eskély kárpótlás lesz Ozorai haláláért. Őt örökre elvesztettük a csak temetőnk őri majd azt a porhüvelyt, amelynek erényben gazdag ültető tartalma annak közölkében van, akinek útját, igazságát s életét oly nagy lelkesedéssel tanította az életben, a szőszéken s a bűnbocsátás trófián Ozorai Izidor.

Pater Ozorai 1851-ben született Érsekújváron. Szent Ferenc rendjébe 1864-ben lépett. Pályáját mint gimnáziumi tanár kezdte meg a ferencesek érsekújvári gimnáziumában. Csaknem egy évtizedet töltött itt a tanári katedrán. Később a rend esztergomi szemináriumában tanár. Itt tekintélye mindinkább nő s a Szent Máriáról elnevezett magyarországi ferences tartomány három ízben választotta meg tartomány főnöké. Utóljára 1909—1912-ben töltötte be e tisztséget. Ez idő alatt ugyan Pozsonyban

nemzet Európában, amely Olaszország szövetségi jobbján fog nyulni? Alig hiszem!

Olaszország kék égére ez a szövetség-törés örökös borotvát von.

HIREK.

Néma bánat.

*Nem sírok többet. Panaszszó többé
Nem hagyja el ajkam.
Vannak, kiken a balsors átvágott
Inkább, mint rajtam.*

*Akik sötét gyászfátyollal vonnak
Be egy drága képet,
Kiknek szívében kihallak mind az
Éltető remények.*

*Nekem van helyem, egy drága hantlon,
Hová sírni járok.
Ahol Ő róla beszélnek nekem
Könnyáztalt virágok.*

*De hányan vannak, kiknek szerette
Idegenben porlad,
Kik csak fekete fátyollal takart
Kép előtt zokognak.*

*Nem sírok többet. Panaszszó többé
Nem hagyja el ajkam.
Én tudom, mily nagy vigaszt találok
Abban a sirhanban.*

ÖZV. TÁRNAI GYULÁNE.

lakott, de Nagykanizsára ekkor is igen sokszor látogatott. A lelkevel időforrt az elhanyagolt hitélet városához. Amint rendfőnökségének ideje lejárt, ismét a nagykanizsai rendház élére állott s vezette annak ügyeit lelkiismeretes pontossággal, apostoli buzgalommal. A zárda és a templom volt egész élete. Hivatásának útjával itt sугarazta be mindazok lelkeit, akik hozzámentek s lelki útmutatására biztak magukat. Halála híre a városunk tal is igaz részvétet keltett, mert Ozorai a törvényes posztoráció egyik igaz vezéralakja volt.

Temetése szombaton délelőtt ment végbe a ferencesek templomából. S ezen ott volt az egész város. Az elhunyt fölött Lukács József dr. piatista tanár tartotta a gyászbeszédet a temetésnél.

Azután megindult a menet az Eperjesi család sírboltja felé. ahová ideiglenesen helyezték el Ozorai holttestét. míg a ferencesek új sírboltja elkészül.

Lezárták a szétderabolt testet magában foglalt sírboltot. S az a sírbolt gazdagabb lett annyival, amennyivel mi kanizsaiak szegényebbek lettünk — pater Ozorai össetelőri szívét s elméjét ajkát zárja magában

l. j. dr.

Sypniewszky György ezredes újabb kitüntetés.

(l. j. dr.) A 20. honvéd gyalogezredet nagy kitüntetés érte Glóriás története, hősiességének országos, csodás híre a felsőház hadur figyelmét a napokban ismét az ezredre fordította. S az ezred hőselkü parancsnokában, olyan kitüntetést kapott a legfelső helyen, hogy az pártját ritkítja nemcsak hazánkban örök időkre ragyogó történetének lapján. Az ezred kitüntetése az, hogy parancsnokát dicsőleg május 15-én, legfelsőbb elismeréssel az ellenség előtt tanusított bátor és eredményteljes serény működéséért a hadikiérményes *Lipótrend* lovagjává tette. Még eddig e magas kitüntetés híre nem jutott nyilvánosságra. A rendeleti közlöny a napokban közli ezt az újabb babérocsmót, a melyet a felsőház ur az ezredparancsnokhozmonkora köré fűt az ezred dicsőségének működésének a bátorságának érdemteljes elismerése és dícséretéért. Örömmel írjuk azt ide, mert hőselkü honvédek bátorsága a kiváló ezredparancsnok személyisége, halálmegvető bátorságának és vitézségének az eredménye. S mert a hős parancsnok mindig elől mutatja az utat, a honvéd várand vezére után bátran s onfeláldozóan tör a dicsőség biztos útján mindig előre. Kevés ezrednek jutott az a kitüntetés, hogy parancsnokának mellőtt két hadikiérményes nagy lovagrendkeresztje esaillog. És Sypniewszky ezredesben ez a ritka kitüntetés érte a mi 20. honvéd ezredünköt. A hadikiérményes Vaskoronarend után most a hadikiérményes Lipótrend lovagkeresztje ékesíti tülk mellét, amelyet annyi átköztés tüzének gyilkos zolyója került el De kétszeres örömmel azért is, hogy a járatan és rosszakaratú mondák köréből Sypniewszky ezred-s nevű a legfelsőbb elismerés királyi püesztállítására jut.

Mint annyi nagyot és dicsőt, Sypniewszky ezredes személyét is különféle sugdosással környékelték. Krényeit s elljárói lelkiismeretességét ferdén itélték meg. S a kislelknek — akik minden közbüsbirt, a szellemi naivság és rosszakart a keresztülött tolt édes eszmeként fogadnak el — a ferdő ítéletek terjesztésének már szolgálatába is állottak s a vitéz ezredes hírnevén, jövőjén, mint 'az eléjlett királyi radon a hitvány marialocok úgy ragódnak. S most a kitüntetés magasa legjobban mutatja ezredesünk nagyágának és vitézi kiválóságának igaz értéket. De ezzel a legfelsőbb helyen hitelesített érték szemben eltörpül a felelősség nélkül dolgozó rágalom, melyet bontó eskény gyánant akaszt a legzestább jellemek, a legbátrabb elljárók jallomába, a gonosz serege. A minap már bővebben írtunk arról, amikor városunk jótékonyágának iucarnatóját, gróf Billott tisztességtelen munkatörőbe vonta s nálunk posztortérben hűzt rágalmaszt. Most másodszor stégnyentelnek meg a közhír gyártók. Gonosz szavak mindap értékét ünő ködökint üzi szét az igazság napjának erőfőnyés, izzó ereje. A hétköznapi beszédek enélműlt tömögéből ódai fonséggal harsog ki az a dicséret, amely a legfelsőbb elhatározás elismerésül Sypniewszky ezredes érdemét kellően méltányolva a 20. honvéd ezred parancsnokát, vitéz ezredesöt a parancsnokában az ezredet az elnyert és kiérdemelt kitüntetésben részesítette. Beműljük, Sypniewszky ezredes kitüntetésé igaz öröme talál mindazoknál, akik igaz hazafias lelkesedéssel nézik a nemzeti létünk és fennmaradásunkért vívott küzdelem nagyágát s az ott küzdők bátorságát!

— Frank Henrik Fial pótkövégárosok (a uagykanizsai „Patria” pótkövégár tulajdonosa), az újabb hadiköfösőre ismét 1 millió koronát jengyettek.

Eperjessy Gábor ajándéka a felső templomnak.

A felszerelésben kezdetleges és értéktárgyaiban szegény felsőtemplomot pünkösdi tunéjére szép ajándékokban részesítette Eperjessy Gábor. Értékes ezüst fesszűlelei adományozott a főoltáron levő tabernakulumra, amely ezüst díszével mintegy koronával ékes most s az egész szentélynek a magasban ragyogó keresztrel díszesb ki fejezték. Ad. Eperjessy Gábor vallásos lelke nek es az oblatiója nem szorul magasztalásra, de érdemes, hogy sok lélekben a szép példa követésére buzdítólóg hasson. Hiszen vannak, akikől joggal várhatnánk efféle megemlékezést szegény templomunkkal szemben, amelyből nem egy helyen kiált felénk az adományozás szükségse. Eperjessy Gábor példájának követése.

A Hadsegélyzóből.

Megint visszatérünk Dobrovics Milán működésének az szép teréhez. Farkas Vilma lelkes, fáradhatatlan munkájának eredményébe. Kiszámloluk pedig avval, hogy egy negyedmillió cigareta megint keszen várja a megemlékezés jeleket a mi harcoló katonáinkat. Nagy szám ez ismét, amely, ha azt az eddigi statisztikai adatokhoz csatoljuk, a Hadsegélyző olyan eredményéről beszél és kitartó munkásságáról, amelyhez fogható az országban alig akad.

— A főgimnázium Te Deum-a. Szombaton tartották meg a helybeli kath. főgimnáziumban az évszázó istentiszteletet. Még a magánvizsgák és érettségi vas hátra a tanév munkájából.

— Vigasztaló. Sok család lelkét óli a kétségbeesés, hogy katonáikról hónapok óta nem kapnak hírt. Elisirják, gyászolják őket, azt hívén, hogy megháltak. Ilyenek vizsgálására írjuk, hogy egy kaposvári születésű katona hét hónapon át nem adott hírt magáról s csak ennyi idő telte után tudatta, hogy orosz fogságban van. Bizonyára több magyar fiú is van ott, akik már innen hazulról elfutottak, ott pedig — hála Istennek — még életben van, de egy vagy több ok miatt még nem írhatott.

— Városi közgyűlés. Ma delután 3 órakor Nagykanizsa város képviselő testülete közgyűlést tartott különböző tárgysorozatral.

Ezen az újabb 6%-os zárolt államkötecséből a városi tanács határozata alapján többszörös felosztás után 300,000 K.-i jegyzet Nagykanizsa városa. Elfogatta az új kaszárnya építésére vonatkozó tanács javaslatot.

— Kaan Irma gyászsa. A ker. jótékony nőegylet egyik tehény tagját, Kaan Irmat nagy gyász érte. Fivére Kaan Nep. János halt el gyógyíthatatlan vese és szívbetegsége. A megboldogult hsonatársi körében városunk társadalmának közkevdvett és szeretté tagja volt a így halála igaz részvételt kelt városunk társadalmunk széles körében.

— Kétkoronás bankjegyhamisítványok. Az Osztrák-Magyar Bank 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegysinék újabb hamisítványa került forgalomba, a mely hamisítványok legútkább szem e-

tűnő ismertető jeleit a pénzügyminiszter a következőben foglalja össze: A hamisítvány mindkét oldala halavány és elmosódott. A hamisítvány összes vonalai eredetileg kék színdek, míg azok a valódi bankjegy szövegoldalán háromszínt, a hátlapon pedig zöldszínt nyomonlással vannak készítve. A szövegoldal kétféle színnel festettek át, még pedig a keret sárga, a benne levő kóp pedig vöröses színnel, a hátlap őszszajza halavány sárgás, az értékmegjelölés, a sorozat és szám pedig sárgásbarna fedőszínnel festettek. Az osztrák magyar bank új 2 koronás bankköt hoz forgalomba.

— Cseh és magyar barátkozás. Pünkösdi estéjén a Polgári Egytel körében cseh és magyar katonák külön-külön asztaloknál mulatoztak, néztárogatnak. Távozásakor a magyar honvédek szalutálva odaszóltak:

— „Szörvus Krigs Kamerád”.

Ez oly jólvő érzéssel töltötte el a cseh bakakat hogy régión folgráltak, honvédeinket összeviszsa csókolták s maguk közé huza a rogyásig itatták őket s leszervertszotak velök mindannyian.

— Elhalasztott befizetések. A nagykanizsai takarékpénztár által alapított Önségélyző Szövetkezetnél a f. hó 24-ére (hétlóre) eső befizetések, az önn p miatt f. hó 28-án, az az: pénteken d. e. tartatnak meg.

— A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Önségélyző Szövetkezetnél a folyó hó 24-re eső befizetések az önnep miatt 28-án vagyis pénteken délelőt tartatnak meg.

— Segély díjak iparosok özvegyei és árvái részére. A kereskedelmi miniszter pályázatot hirdet a Goldberger-féle alapítvány 2400 K. évi kamataiból alakított nyolc 300—koronás segélydíjra. E segélydíjak szakmájukban kivált. jözen elnök, de fiatalon elhunyt és képesítéshez kötött ipari örök magyar honos iparosmesterek özvegyeinek, vagy szegéysorsu és 18. életévét még be nem töltött fiú-, esetleg leány-árváknak fog adhatlenn. Özvegyek, kik atyjuk iparát választották életpályájuk (segédek, tanuocok, vagy szakiskolai tanulóok) előnyben részesülnek. Utóbbiak kiképzésük érdekében a segélydíjat esetleg több éven át megkaphatják. Rezsiosos fölvilágosítás az ipartestületeknél, vagy a szoproni iparkamaránál nyerhetők. A folyamodványoknak június 10-éig kell a kamarához beérkezniük.

— Nis, a halál városa. Az angol Vörös Kereszt egyesület jelentése szerint naponta háromszáz ember hal meg Nisben tiszbebetegségben. A temető földje már nem tud több halottal befogadni. Ökörtönv halottaskocsik járnak napozhatat Nis csendes utcáin. Egy francia újságíró megörösziti ezt a szomorú jelentést és olyan tudósítást ír a fekete zászlók városáról, hogy az embernek, bár legáltalósabb ellenségeiről van szó, megoszik a szíve.

Megörkeztem egy városba, mondotta a tudósító, a hol csalágonk a házak és zászlók, fekete lobogók hatják fel a csüggedten szomorú postájukat. A háborús halálainál sokkal borzalmasabb, sokkal rettenetesebb pusztító hatalom jár itt lábujjhegyen és érintésére elbuzulnak az emberek. Ez a tifusz, a retentó kórásig, a mely hatalmasabb, mint a legmesebbördő tarack, mert éjjel álomban, nappal nevetés közben teszi torkára a kést áldozatának. És amerre jártam-keltem, ugymond fekete drapéria gnyugolta a tavaszt a kosi

a pályavarról szomoruan baktatott be a szállóba. Szürke, szintelen katonák, csendes, halkszavu emberek járuak, arcukon rajta a halál fölénye. A szállón, mely előtt megállott a kocs, mondja Albert Londres, szintén kint leng a fekete zászló, a mellette levő hátsón is. Mindenütt. A szállóban nem adtak enni. Nam szabad. Csak tizenegy órától egy óráig és este hét órától kilencig. Az asztalok mégis van szerrizozás. Fekete szeszélyű gyászjelentések, melyek arról beszélnék, hogy a halál sordója rendeket vágott az éjjel. Éhes vagyok. Azt mondják, szembem a pák-boltban képek személyt kenyeret. Átmegyek, képek kenyeret, de a kenyeres kosáron gyászjelentés, a kiszolgáló-asztalon gyászjelentés, kérdem, így van ez mindenütt, az egész városban?

— Így mondják csüggedten, szomoruan.

Mellékutecák vágok. Ott is minden házból kinyul a halál fekete lobogó-nyelve.

Tizenegy órakor kezdődött a vendéglőben az evés. Körülnézek és megértem, mért terjednek annyira a halálos bacillusok. Az asztalon asztalterítő melyeket két generáción által nem mostak. Főlemelem a terítőt s elszörnyedek, milyen a lapja. Piszok, szenny mindenütt. A vendégek spirituslámpáskákat vesznek elő és meggyújtják. A lángra tartják a késeket, villákat, tányérokat, a láng föl az ételt, a kenyeret a sajtot, a valóságos fertőtlenítő intézette alakul át a terem. Megértem a főszolgálat. Vissza-hökkenek. Azt hiszem, a desinficiálást a pinacér ruháján kellene kezdeni. Az éjjeli szállás megfolyott az ebédnek Búz, piszok, szenny mindenütt. Másnap megfolyogtam egy kórházra, a mit láttam, Leirhatatlan. A tometközö vállalat boljában fenyésre, lifára, kékre, aranyra fessett koporok. Ezek a gadagoké. A szegények koporsójának nincs födele, mert hiány van fából. Eleinte naponta kétszázan haltak meg. Most már kevesebben. Háromszáz szer orvos közül, a kik a kórházban teljesítették szolgálatot, százhusz meghalt. Most francia orvosok működnek. A kórház-terembe hat tífuszbeteg hoztak. Csak egy tres ágy van. A betegeket egymás mellé fektették kórászba. A halál udvarias és gyors. Megszabadítja a betegeket, kényelmetlen helyzetükből. Ledobják a földre holttesteket és új betegeket jönnek... Ez márciusban volt. Áprilisban alábbhagyott a kórásig. De csak Nisben. A vidéken hullanak, pusztulnak az emberek. Oroszország miatt, az orosz politika miatt...

— Huszszor vaggon tengeri kől meg még a kormány részére. A földmivelési miniszter tudvalevően 25 tengeri termelői vármegyéhez felhívást intézett, — köztük Zalamegyéhez is, miszerint a gazdas. bizottságuk felajánlott tengeriön kívül még vagy két millió méterezés emberi táplálkozásra alkalmas kukoricára van szükségse. Azok a kik az általuk felajánlott tengeriön többlet szállítanak, a kormány által meghatározott legmagasabb árón, közönséges tengeri 26 koronával, s csikvántu 28 koronával meg, m. kint less kifutott. A megyei törvényhatóságok pedig felhatalmaztatnak, hogy e megye lakóinak, saját életmezésükre szükséges tengerit a megye lakossága részére rekvirálják.

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSÁG NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket az
1915. évi 6%-os és 5 1/2%-os állami
járadék kölcsönre
eredeti feltételek mellett.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félvre 6 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. - Egyszeri szám ára 10 fill.

Vezetőszerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadói hivatalunk címe:

Telefon: 182. - Hirdetések díjazásában szerinti.

A háboru híenái városunkban.

A háborus laz terjeng, terjed szét, mint ragadós betegség az egész világon. - Csodálatosképpen ott is, ahol eddig a háborút csak az újságokból ismerték.

Az emberek milliói zökkentek ki rendes kerékvágásukból s mint eszeveszett vadállatok rontanak a civilizáció 20. századában egymásra, hogy mindazt, amit az emberiség századokon alkotott lerombolják, semmivé tegyék.

A nemzeti becsület védelmezői tőlünk is a csatamezőkre szálltak, hogy vérrel, életükkel éretünk áldozzanak, nyugalmunkat, békességünket áldoz ellenségeinkkel szemben bizottságok.

S amíg hős fiaink ott véreket ontják értünk, minden szenvedést túrva s a halált is szívesen szenvedik, addig akik a bőrüket itthon biztosíthatják a leggaládabb, eléggé el nem itelhető módon utaznak az ország s az itthon levők zsrjárja, zsebére, hogy mocskos tarisznyájukat megtölthessék s a háboru tejfölt maguknak lekanalazzák.

Vendégülösök, kik a háborus kampany kezdetén, amikor potom penzen vásárolták az élő állatot, hörbilis áron adták a bevontult hadfiaknak a legsilányabb ételmenüket s kezeiket dörzsölve dicsekedtek, hogy boruk és sörük fele víz volt, amit a nyomorult, éretünk immár élvezett hősöknek annak idején kiszolgáltatták s megduzzadt tárcájukra úgy dúslakodnak mindenben míg mások, kiknek vérei ott a csatamezőn véreztek el, naponta betevő falathoz is alig kerülnek.

Kereskedőink egyik másik felhasználna a háborus árszökkenéseket, salak élmei s egyébb legsilányabb cikkeiket a lehető legmagasabb áron dobták oda lelketlenül a kétségbeesett közönségnek, kizsarolva azokat ugyszólva teljesen S most a mikor a háboru 16-ik hónapjában a nemzet teljesen kiszípolozva hüsrá alig gondolhat, térszítáhos, főzölekekhez a legnagyobb megerőltetés árán kerülhet csak, akad vendégülös ki a hadba készülő véreinket, romlott, bűdös hussal akarja traktálni s akad kereskedő, ki a helybeli közönség elmezésére szánt lisztet társzkérszám idegenbe szállítja s rajtérés

esetön a tettenérő rendfőt is képes lett volna szemérmellenül megvesztegetni, hogy eléggé el nem itelhető bűdös cselekedetét palástolhassa.

Tudjuk, ismerjük e jeles hazafiakat, neveiket hűségesen feljegyezzük s ha majd a korszoru teljes lesz, közreadjuk, feltárjuk, a helybeli közönség előtt, hadd lássák hadd ismerjék meg e szemérmellen ózerkedőket, hogy vegyék el majdan s szenvedjék méltó megvetésöket.

Hatóságunktól pedig, elvárjuk, hogy e lelketlen, immár tele zsebt urakkal szemben a legmesszebb menő büntetést foganatosítsa, példát statuálván, nehogy vérszemét kapjanak mások is hasonló cselekedetekre, kik erre nagy hajlandósággal bírnak s akiket a tejfél szedegetésben mindenkor és mindig ott találunk, de akik sem véreikkel nem iparkodnak áldozni, sem a jótékonyaságot tevők sem a hadikölcsönt jegyzők névsorában neveikkel nem találkozunk. Különbén majd résen leszünk, nehogy bőrüket olcsón megmentsék, büntetésük mikéntjét is figyelemmel fogjuk kíserni.

ch.

Mese a „Csendes Ország“-ról.

Egy furcsa országról, egy csendes országról
Zengő hangú mesét mondok el ti néktek,
Jertek ide mellém, hogy jobban halljátok.
Hogy másoknak ti is hírül vihessétek.
Mert hát ez az ország ritkítja a pártját,
Csend ülte meg, mint a viharverte erdőt,
Pedig valamikor zajos élet járt,
S mozgalmakban élt át egy ezer esztendő.
De idők változtak, ... ezer okok jöttek ...
S néma, hangtalan lett ez a pici ország,
Összezsugorodva haldoklásra készen,
Mint fa, melynek tövén pusztulás férgé rág.
Szomorú lesz dalom, tárogató hangja,
Csak még gondüzömet jó égőre töltem,
Mert ha rágyújtottam, a felszálló füstben,
Röpke szárnyat öltnék gondolatim rögtön.
S bejárják a rónát, a hegyet, a völgyet —
S fáradsan betérnek egy árnyas ligetbe,
S ott a csalogányunk panaszos dalától,
Knyhe álom terül lassankint szememre.
Színes álomképek ... rőzsás látományok,
Ellentétét adják a rideg valónak.

Kéz lesz a kárpótlás, ez löszben jutalma.

Az öreg regősnek, a bús dalolónak,

Figyelfetek tehát zűmmögő dalomra,

Mennyi bűt keservert hoznak egy halomra.

Hát — hol volt, hol nem volt tengereken innen

Van egy pici ország —

Szorgos, munkás népet, valamikor, ósok,

Messze földről hozták —

Négy tolyam locsolta ennek az országnak

Dúsán termő földjét, ...

Rengőket erdői a vadat s folyói

A hatat egy önték ...

Hegyei mélyében arany, ezüst bőven —

Kánaánnak hívták ...

A költők, lantosok, lelkes hevitőlben,

Sokszor megdalolták.

Azt is írták róla, hogy Isten kalapjára

Lehetne bokrétá ...

Ismerték szépségét, meg is irigyelték,

De hányan! ... Kitudja? ...

Sok viháros század süjtő szárnya érte

Ezt a kis országot,

De szírvós, hős népe igának, járomnak

Mindig ellen állott — —

Végre sok küzdással kivirta magának

A legdrágább kincset,

Kicsiny kis hónapban, bilincsét lerázva

Bábul szabaddá lett.

Ezredik évének utolsó lépésdi

Boldognak lálták ...

S most a tevékenység s hafadás jelzavát.

Lászlóikra írták — —

Városokat emelt ... templomot épített ...

S a gyárak kéménye,

Népek jöletének eme hirdője

Füstjét verte Egre ...

Zöld mezők hullámos kalásza ott ringott.

Az alföldi rónán ...

Megindult az élet sok ezer színekben,

Loirni se tudnám ...

Egyenlőség elve egy asztalhoz hivta

Parasztot az urral,

S hogyha jól végeztek, áldomását ítták

Jó tokaji borral ...

Bők, bajok ha érték népet, és szokásuként,

Ugy sirták el nóttan? ...

HIREK.

— Milliók hadikölcsön. Bár Hornig Károly bíbornok meggyesepök ur Ó Eminenciája a második hadikölcsönre is egy millió koronát jegyzett.

A Hadseregélyző fémgyűjtése.

Ira: Lukács József dr

Dobrovics Milán a Hadseregélyző lelke a nála már megszokott ügybuzgósággal karolta föl a hadsereg számára a fémgyűjtést. Nyomatványok röplétek szét a város csaknem minden lakójához s azok hazafias hangon szóltak a magyar szivekhez, hogy minden nélkülözhető fémot összehordjanak vitéz hadseregünk számára. Mert a fém a háborus világban mindig kevés. S Nagykiszán a kiadott jelszót megértették. Kiki ajándékozott azt, amije volt a fémek különféle neméből. Napról-napra jobban gyűlt s jobban dagadt a fém mennyiség a Hadseregélyző Csengery-uton levő egyik helyiségében s özv. Markó Nándorné és Ajkás Malvin, ennek a helyiségnek ügybuzgó lelki vezetői. Alig győzték a nyugta kiállítását, az összeírták, a leltározást.

A gyűjtés határidőjének elteltével egyszer beállítottam a Kreisler-házban levő helyiségbe, hogy összeírjam az adományozott fémot, hogy készítsék róla egy kis riportot.

Jóságos mosollyal, magyaros szívesseggel fogadtak a nevezett urhölgyek. Ajkukon szíves, jó beszéd, kezükben cigarettátólól, mely egy pillanatra

sem szünetelt — folyton gyarapítva Farkas Vilma cigarettá millióit a hadban levőknek.

Megmondom, miért jöttem. Csodálkozva néznek rám, amikor szándékom hallják. De én sem soká maradok meg elhatározásom mellett, mert csakhamar meggyőződom, hogy lehetetlenre vállalkoztam. Egy garabanda mindenféle fémot látok magam előtt. Az egész helyiség pedig ugyancsak fémzságu.

Imit-amott egy talpalattnyi hely, de másfélben minden tömött. Néhány polcon a kincszámba menő finom liszt s más egyéb duzzad és díszelög, mely a népségielt gyűjtéséből, mint drága folsóleg megmaradt — a jövőre. De azután inkább múzeum a helyiségképe. Régi vasalók száz száma lúzdonak egymás mellett szép sorjában, sárga rézből megannyi a melyekkel dédapánk gavalléros viseletét vasalgták ideális lelki öregeink új korukban. S most ezekből ágyúeső, patronésak, srappell esőes — meg mit tudom én, mi lesz! Az ősi tárgyak az ősi rög megvédésnek eszközeibe olvadnak. Azután a magyar gazdaasszony búzkeszei, a rézmoszarak, réztepsik, a csillógó, nagyanyaról unokára szálló családi relikviák, amelyek a konyha birtokosának rendszeretéről beszélték Most mind ott simulnak egymás mellett. S körülöttek, órák, permetezők, üstök, mindenfélé fűzők, amelyeknek nevét nem tudom, használati módjukat nem ismerem.

Gyorsan írok. Régi krajcokok kopott kőfílléresnek, uralmukat vesztett régi bronzpezsek s megannyi más régiségek, amelyek muzeumba volnának érdemesek örök megbecsülésre, folytonos csodálatra. Még egy csomó névtelen fém ...

Kifogyott az időm és türelmem egyaránt, amikor láttam, hogy erőn telni álló munkára vállalkoz-

tam. Kissé szőgyeltem is magam, amikor Markóné Öngyűjtése előtt abba hagytam a riporter leltározást. Arcomra azonban a restelkedés pirja helyett csakhamar a búzkeszeg pirossága őt, hogy a nagykiszánok ennyit s ily pazar bőkezűséggel szőrták meg családai kincseiket is oda a hadsereg számára fémot gyűjtő kosikba ... Szép bőkezűség, dícsérnő adakozás! De meg is érdemli a mi derék hadseregünk, — mert az meg vért éldezza.

— **Megjötték a hadiérmekek** Olánsége, a király által a gyorsseggel Augustus alapnak adományozott s a krasnik diadalának esatában hős katonáink által szákmányolt orosz ágyu anyagának felhasználásával készült hadiérmekek a Hadseregélyzőbe megérkeztek. Az érmekekből szép kiállítás rendezett a Hadseregélyző a Csengery-uton levő helyiségének kirakásában. Van közöttük női fűggelék, óralanc, nyakcentő tő, sima fűggelék, brass, fűggelék koronás díszel. Megannyi különböző kivitelben. műrészi értékben kapható. A foglatok illéses az szolid kivitelűek és 13 laltos ezüztől, illetve 14 karatos aranyból készülnek. A szép emlékelemek már kaphatók a Hadseregélyzőben. Reméljük, hogy a hazafias oelt tevéken. minden igaz magyar hölgy és férfi hadi emlékelemmel ökesen jár csakhamar.

— **A hadikölcsön és az országos rabbi egyesület elnöksége.** Az országos rabbi egyület elnökségének nevében dr. Neumann Ede köztisztelőben álló főrabbiuk, ügyvezető alelnök szép és hazafias szelleműl áthatott felhívást intézett a karterakhoz, hogy minél eredményesebb tegyék a hadikölcsönt. Reméljük, hogy dr. Neumann Ede szónoki lendülettel kiadott felhívása s szép szavai nem maradtak eredmény-

Dertis kedvének is ott volt ringatója
A huron, a kótán — —

Szóval: peszög élet kerekén haladtak,
Mikor a szomszédban,
Hangos vad népek üzenetét küldtek
Hangos ágyuszóban ...
Háboru lett végé... A férfiak meutek
Bátor, hősi kedvvel,
Hogy leszámoljanak egykötőre, gyorsan
A bősé ellenséggel ...

S megdörrent az ágyu, mit magukkal vittek,
S ennek a hangjára,
Uj ellenség támadt s mint a méhraj törték,
A kicsiny országra ...
Nagyobb erő kellett. Az ifjak után már,
Az idősbek mentek.
S győztek lépten, nyomou, de a golyók szálltak,
S egyenkint éledtek.
Uj haderőt kívánt a nagy ellenállás.
S a hogy sorja hozta:
A királyi parancs az ősz apákat is,
A harcba sodorta ...
Nem maradt más otthon a kicsiny országban,
Csak az asszonynepe.
S a sok apró árva; mert a kik elmentek,
Nem jöttek meg élvé ...
Megálltak a gyárak ... Az eke szarvához,
Asszonykezek nyultak ...

Nem épül már város ... templomi harangok,
Csak elrétve zognak ...
Akkor szólnak, ha egy bús özvegyet visnek
Ki, a temetőre. —
Csupa szomorúság meg csak kinézni is,
Az űres mezőkre ...
A ritka kalász közt nem szót a pacsiirta
S a fűrtek dalára,
Nem csattan az ostor ... moszse idegenben,
Pihon a gazdája ...
Tor ... lakzi ... áldomás elmaradtak rendre,
Szűretel sem várnak ...
Nem játsznak cicésdít a templom udvarán ...
Fonókba se járnak ...
Nóta, muzsikaszó elhaltak öreke ...
Csendesek a falvak ...
Düledező házak rozsaút kapujában,
Bús asszonyok állnak ...
Mintha mindegyike egy „valakit” várna,
A távolba néznek ...
S az éhes gyermekek síró szőzatára,
Lakásukba törnek. —
Holdvilágos estén, lenn a patak mentén,
Furulyaszó sínes már ...
Tengeri fosztóba, egymáshoz a szomszéd —
Mint hajdan, most nem jár ...
Araó leányok harsogó dalától,
Nem hangzik az utca ...

Jókedvű legénynek nem meennek rajongva
Ki, a kőros kutra ...
Husvétii öntözést csak híreből tudják ...
Névpapoknak vége ...
Virágzintó ruhák kimentek divatból,
Járnak feketébe ...

Csönd van mindenféle, mintha nagy gyám lenne,
Csak egy éjszakákon,
Bagolyásítás halliszak s ebek vonitása,
Némoly utca tájon ...
S benn a leffüggönyözött házak belsejében,
Hangja zokogásnak,
Űres az egyik ágy, hiányzik valaki,
Kit hiába várnak ...
Ez a csendes ország, mint egy beteg ember,
Most van elhalóban,
Ott dől el a sorsa vad népek kezében,
Egy-két ágyuszóban ...
A mely házból kihalt, ahol ninosen férfi,
Gyászuk van tanyájá,
Mint a puszta kertben, hol néhány hervatag,
Virág áll magában ...
Asszony s gyermekekönnyek nem tesznek világot,
Haldoklás a sorsuk,
Kietlen temetők burjános földjében,
Van megásva sírjuk ...
Majd zug már a harang; sírván, részketve,
Végig hogyan, rónán ...
Csendes ország sorsán, feltört zokogásom,
S befejezem nótám.

Zombory Gyula.

velül abban a körben, amelynek dr. Neumann hazafias lelke szánta.

— **Dr. Hegedűs György kitüntetése.** Vitéz, hőselők katoná dr. Hegedűs György ügyvéd. Most másodszor jött súlyos sebbel haza a harcokról, a hol hősi magatartásával annyira kitüntette magát, hogy az ellenség előtt tanúsított bátorságáért a hadi-éremtényes katonai érdemkeresztet nyerte kitüntetésül.

— **Analfabéta tanfolyam a Lábadozó osztágban.** Tíll alezredes, a 20. honvéderred lábadozó osztágának parancsnoka ideális, nemeslelkű katoná. Erre vall az a körülmény, hogy május 1-én analfabéta tanfolyamot szervezett a Lábadozó osztágban. A tanfolyam vizsgálja ma délután 2 órakor volt több meghívott vendég jelenlétében, akik a legnagyobb csodálattal és elismeréssel adózták Tíll alezredes nemes lelkiségéről. Erről bővebben jövő számunkban. Valóban megható jelenség volt amikor a gyógyuló katonák szerzett ismereteikről beszámoltak s a jelenlévő vendégeket könyvekig meghitták a honvédi lábadozók derék feleletei s általános ismeretei. Nagyon megható jelenet volt az, amikor a kiválóbb szorgalmú öreg tanítványok között a jutalmat kiosztották.

— **Nagykanizsa hadtápközpont lesz.** Mint illetékes helyről értesülhünk az olaszhadiszínter hadtápközpontja városunkban lesz s e célból a napokban már néhány ezer tiszt érkezik hozzánk, hogy az az élelmiszeranyagot összpontosítsák s vele az olasz hadiszínterben harcoló derék katonaságot ellássák.

— **Hadikölcsön városunkban.** Bár nagyon sokan vannak városunkban, kik erejükben mértékben nem a legcsinosabb gavalirók voltak a hadikölcsön jegyzésben, mégis közel 4 és fél millió jegyzés történt a helyi pénzüzeteknél.

— **Megérkeztek a foglyok.** A város által, az ingatlanok megmunkálására kért 60 orosz hadifogoly ma megérkezett. Ellátásáról a városi hatóság fog gondoskodni. Fűredi János rendőrtisztvel volt alkalmunk a részükre készített étlapot megnézni, valóban irigységgel olvastuk, hogy ők jobb ellátásban részesülnek, mint ma a legtöbb laticser ember.

— **Zemlye szállítók.** D-rék és fáradhatatlan rendőrségünk nyomára jutott, hogy egyes kereskedők a városban a személyt száz számba szedik össze s azt dobozokban, B-osban s más városokba küldik szét. Ezeket előállították s meg is büntették. Csak azt nem tartjuk egészen helyén valónak, hogy nem a kellő szigorral sújtják az efféle házi tolvajokat.

— **Régálci kiosztás volt ma ismét a rendőrkapitány hivatalnál.** Amennyiben a rendelkezésre álló készlet még nem fogyott ki, akik még esetleg venni óhajtanának, a holnapi nap folyamán a rendőrhatalósági hivatalnál Fűredi János rendőr tisztnél jelentkezzenek.

— **Sorozás.** A katonai ügyosztály közzétette, miszerint mindazon B) osztályú népfőlkölk, kik annak idején a munkácsi besztercebányai, igloi, trencsényi, kolozsvári, dévai és orsietki járásokban lettek összehívták és bemutatott szemlére állítva, újra leendő sorozás céljából a jövő hó 7-én a „Polgári Könyvt” nagytörményben jelentkezzenek.

— **A márkás átzásmiót kulcsa.** A kereskedelmiügyi miniszter további intézkedésig a Német-

birodalommal való postautalványforgalomban (közönséges, távirati utalványt és postai megbízási utalványt) a befizető, átzásmiót kulcsot 100 márká 137 korona, vagyis 100 korona 72 márká 99 pengőigben állapította meg.

— **Turistaut** A hadacseregy turistautat ja viükj. Erre a célra Zalavármegye törvényhatósága 600 koronát engedélyezett.

— **Váltásdíj a tanítóért.** Megható históriát jelentenek Zólyomból: A hegyes-völgyes vármegyében is kiszáradzott a tavasz, kiszáradtak a fák, de mi törés tagadás, hiányzik ott sok minden, a mi más tavaszokban bővíben volt. A legjobban hiányzik a férfi, a önzadó izmu, erős férfi, a ki barázdálja, mint a földet. De hát ez idén korábban esett a esélés, tört a szántás-vetés s a nagy esélésben, a muszka-kergetésnél ott vannak a zólyomi gyerekek is. Végleshatárolt is elment a falu elje, csak az öregek maradtak otthon. Hiányzik mind, de a legjobban Barabás Józsefnak, a falu tanítójának érzik a hiánya. Mert az is elment oroszra, szerbre s verokedek, vitézkedek északon, délen, mint hív és igaz magyar-örök illik. Utóljára orosz földről kaptak hírt róla: mint a rózsaszín pillangók, úgy szállottak hazafelé a tábori levelező lapok. Egyszer csak kinaradtak, a faluban már az a hír járta, hogy elveszett, holnau vagódott el a muszka göröngyön. Sajnálják, siratják, mert egész ember volt és igaz magyar s elparantálták nagy illendőséggel, mint a hogy illik s csak azt sajnálták, hogy nem a véglesli temetőben domborodik a sírja, hogy rózsát fakaszthatna rajt a tavasz. Már holtnak hitte mindenki, a mikor megjött az igazabb hír, hogy fogságba jutott a tanító s ott van valahol széles Nagy-Oroszországban, néhez rátságbán, hadifogságban. Valamit hallottak apóktól a régiek, az öregek, hogy néhez orosz van a fogoly katonának. Rabláncban tartják, szikorbácsi hajtkák s a cifrarubás urak velük vontatják a szekereket. De van ám erre is orvosság a ki fogoly, annak ára is van. Közömben 100 korona, tiszt meg ezer. A tanult ember az ezerkétszáz korona s ha meghűzik, hazaszegedik a néhez rátságból. Valamikor így adóztak az elrabolt vásárosokból a zólyomiak a losonei törő basának. Pedig az is volt akkor ur, mint egy muszka generális. Diktum-faktum össze-dobolták a falu népet s összegyűjtötték az ezerkétszáz koronát. A pénzt leszámtolták a jegyzőnek, hogy küldőné el váltásúgal az oroszoknak, hadd engedje haza a tanitót. Nagy lett azonban szívüknek az ő szomorúsága, a mikor meghallották, hogy nem lehet. Rab marad a tanító a háború idejére. Ott tartják az oroszok maguknak, a mi nem is esoda, mert tudós, okos, akkurátus ember...

— **Fémváltópénz.** A legfőbb állami számvevőszéknek a hivatalos lapban megjelent közlése szerint az 1915. év I. negyedében 4,149 182 darab egykoronás ezüstérmét és 1,248 781 darab kétfilléres bronzérmét vettek 4 174.157 korona 62 fillér értékben. A többi pénzverés a forgalomra már nem alkalmas mindennemű érem átveretésére vonatkozott: az 1915. év I. negyede végéig összesen 309.314 korona 92 fillér értékben. Ebben az évnegyedben forgalomba bocsátott 4,300 231 darab egykoronás ezüstérmét ugyanannyi korona értékben, továbbá

3000 drb husz és 2000 drb tízfilléres nikkélmérmet 1800 kor. értékben a végül 1,149.070 drb kétfilléres bronzérmét 22.981 kor. 40 fillér értékben. A főkénlőhivatalknak kémlőre átadott 976 darab, 01-koronás, 488 darab kétkoronás és 5632 darab egykoronás, összesen 11.488 korona értékben. A pénzverében készletben maradt az 1915. év. I. negyedév végével 11.285 darab egykoronás, továbbá 789.716 darab huszfilléres, 12.000 darab tízfilléres és 348.125 darab kétfilléres; összesen 177.990 korona 70 fillér értében.

Köszönetnyilvánítás.

Fájdalmas gyászestünk alkalmából, úgy helyből, mint vidékről, szóval és írásban nyilvánított és vigasztalólag hatott részvétnyilatkozatokért fogadják mindnyájan legahálásabb köszönetüket.

Nagykanizsa zárda.

— **Hu'lahagek a gorlicei lövészárkokban** A gorlicei harcokban elfogott oroszok egyike a következők beszélt el a gorlicei esetről, melynél rettenetesebb atatok még nem intéztek az orosz állások ellen.

— **A háború kitörése óta** — mondta a fogoly — állandóan részt vettem a harcokban, de ilyen szörnyű esatát még elköpzelnem sem tudtam. Főlelemes volt az osztrák-magyar tüzérség munkája. Én Gorlice mellett álltam zászlóaljammal, mint tartalék a harmadik védelmi vonalban. A midőn az első és a második lövészárkokat az osztrák-magyar ágyúk elsöpörték a föld színéről s a mikor hekatombák emelkedtek az elesett orosz katonák testéből, megkaptuk mi is a parancsot a rohamra. A parancsot háromszor megismételték, de az orosz katonák mint kőbárványok állottak meg.

Ebben a pillanatban rettenetes ágyúdörgés reszkettette meg a levegőt. Kis távolságból az ellenség katonák „hurra”-t kiáltottak. Alig ocsudtunk fel, az osztrák-magyar katonák már megtámadtak bennünket. Feltöltött szörnyen, mint az ördögök, tombolva törték rák. S a hatalmas lövegzavarból élesen kiüvöltött zászlóaljunk tisztjének, egy kiserősnak a vezényszava: **Podajtes! „Adjátok meg magatokat!”**

— **Megszűnt a postaforgalom Oroszországgal.** A kereskedelmiügyi miniszter az Oroszországgal való posta-és táviratforgalmat felfüggesztette. További intézkedésig tehát a magyar posta Oroszországgal szőlő vagy onnan érkező barmzinai postaküldeményt és táviratot nem közvetít.

— **„BERLIN”** nagyszemű színházban szombaton és vasárnap fényes előadás tartatik. A „Berlin” színház agilis igazgatója legújabb, legszebb és legérdekesebb képekkel állította össze a műsort. Ilyen műsor még Nagykanizsán sem volt látható. A műsor szenzációs érdekessége, a képek tisztasága méltán megérdemlik, hogy a két napon mindenki megtekintesse azokat. — Kedden, szerdán és csütörtökön pompás elsőrendű új műsor.

Képes Ujság

címmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmarin néni”; „Ludas Matyi” és egyéb nagyszerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legképezesebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és ennél fogva képei minden fotografianál szebbek, és festményszerűen valósággal keretbe kívánkoznak. Háborús képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem öletes, változatos és gazdag rovatrönszettel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikonyha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bankodó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérért kapható.

A **Képes Ujság** előfizetési ára negydedévre 250 korona, felévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A **Képes Ujság** szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos oszár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Aador József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitéző lapot mellegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/c. — Előfizetési ár felévre 10 kor. Mutatványszámot késszettel küld a kiadóhival.

— A **„MAGYAR LÁNYOK”** szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkeszti Tutsek Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, felévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhival! — E kitézőn szerkesztett képes hetilapot mindenkinek mellegen ajánljuk.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik tápláló izletes és édestésztákat, kápijának vacsorára. Kevés fáradsággal, olcsón, kitéző édestésztákat készíthetünk dr. Oster-féle pudding-porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé izekben kaphatók s a kiesinyek által ujjongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filleres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitéző vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsizzal, tejföllel nélkül készíthetjük, ezeken szerek fokozzák a jóit valamint a tápértéket. II.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felntöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben
Nyomatványok izelés kivételben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára.
Jegyzői és egyéb közgazgatási nyomatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési Árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám: 20 fill.

Felíró szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjnévára szerint.

Fohász.

Tavaszi van. A nap fénylő sugarai jótékony meleglet árasztanak a földre. Az atomok új összetételből fakasztott új élet csodás kifejlődésnek indult. Ünnepi hang száll a levegőben, a madarak ezreinek bájos énekhangja cseng s száll az Ur elé.

A tavasz ünnepi hangjai közé azonban mélységes fájdalom vegyül, mert az ember a gonoszság által stédult romok felett kesereg és sehol nincs egy biztató sugár, mely hirdetné, hogy az irratatos nyomor alól közel a szabadulás.

Azért hozzád fordulunk Uram! Ne hagyd el az embert! Térj vissza hozzá, mert világságsra, vigasztalásra, erősítésre van szükség! Térj vissza gyermekeidhez! Őszi beljők erőt, hogy visszatérhessenek arra az útra, melyet számukra kijelöltél. Mert tanításod áldásaihoz csak ez vezet.

Kegedd, hogy békésebb csillagok járjanak az égen! Ihlisd meg a nygok és kiválasztottak lelkeit! Gyújtsd meg lelkükben azt a szikrát, melyből a nemzetek közösségéből táplálkozó, ember szerető béke ismét életrekel!

Ne hagyd kérelmünket meghallgatás nélkül!

Hallgasd meg az özvegyek, az árvák segítségkérését, siralmát! Töröld le könnyeiket, melyeket a hűvök ezreinek kiontott piros vére szentelt meg!

Add, hogy ne csak csillhatatlan szellemű műve a természet kebelében fakadjon új élet, hanem fiad, leányaid lelkéből is előtörjön a mosoly, a kacaj és ismét besugározza a világot a sugtani meg-szűnt, felemelő kezeiből jövő áldott napugár!

Virágfakadásakor.

— Z. G. G. urnőnek —

Emlékszik-e Nagyságos asszony?
Rügyfakasztó szép tavasz vala —
Virágszedni az erdőn bolyongtunk.
Lábainkál ezer ibolya

Nagyságod az ifjúság eszménye,
Széke haján „Pamella” kalap.
Én a szegény pedagógus akkor,
Csomó könyvvel a hónom alatt.

A véletlen hozott össze minket,
Mindketten egy célból indulánk,
Szadni ünnöt apró ibolyákat —
A magányban így találkoztunk.

Ma is látom tengerzöld ruháját,
3 órá az arca sem feledtem el...
Éhbotam, mint „ideált” szivemben.
Édes vágygal ott rejtettem el.

Féltékenyen, vágyóktól ólva
Élt sokáig bő szivem felé.

Szebb, fényesebb, boldogabb jövő!

Mennyi szin, mennyi tartalom, mennyi megvalósulásra váró ódes remény zsong Magyarorszag miniszterelnökének felelőségteljes helyéről elhangzott önértetes, egyszerű szavaiból.

Egy színekben gazdag, arányaiban óriási melségben, erőben fonséges panorámáról hullt le a lepel.

Az új, modern kornak a képe ez. Az életképes, erőteljesebb alapokra felépített egységes Magyarország gyönyörű perspektívájá bontakozott ki azokból a hanghullámokból, a melyeknek rendíthetetlen nyugalmas kisugárzó ereje a hazaszereteten egységes néplelre csak gyujtólag, felemelőleg, erősítőleg hathat.

Az önfeláldozásnak, a kitartásnak, a teljesítőképességnek a nemzetirészből táplálkozó és közös testvéríseretéből fakadó, együttes, harmonikus munka erejéből előcsillanó tartalmas értékre támaszkodó önbizalom apoteozisa volt az a beszéd, melyel a nemzet erőfejlesztésben megnyilvánult hatalmas egységet oly találó szavakkal apoztrofálták, melyel e hatalmas érzés szent vértanúi hősi emlékének áldozott.

S ki-kinjúl ibolya nyiláskor.
Mindig így a tavasz idusán.

Negyven évi lappangó parásznak.
Tűzszikrája most is lángra vál,
A dertörtű „nagymana” szivemnek,
Még maig is mindig ideál.

Mit tagadnám, sóhajba tul sokszor
Agg szivemben egy bús érzemény:
Nem szedünk már többé ibolyákat
A pázsitos erdő peremén.

De az emlék szent varázsa él még,
S aranyos színt ölt öle a mult,
Es én áldom, megörzöm örökre,
Ha minden más sommiszige mult.

Hatvan évem kietlen telének,
Ez az emlék örök tavasza,
S boldogsággal merengem a multon,
Valahányszor nyíl az ibolya.

Zombory Gyula.

A miniszterelnök szavaiból kisugárzó törhetetlen erő és önbizalom öde szelleje suhogva száll, utjában lelkesedést teremt, megacélozza a kart a végső nagy küdelmre, melyből máris előcsillan a szebb, boldogabb, fényesebb jövő!

A nagy koncepciójú elme által keretiben megrajzolt és jövő termékenyítő hatásaiban odavetett kép háttére azonban az egymáshoz fűződő események okozati összefüggését kereső elme előtt, a kérdések agros láncolatát veti a felszínre és vár azokra feleletet.

Honnan vette a magyar nép gyermeke azt a lángoló, páratlan honszerelmet, mely lelkében él, buzog, tetteiben életrekel?

Ki plántálta be a nép egyszerű fiába a teljesítőképességnek azt a hihetetlen erejét, az önfeláldozásnak, a hősiességnek megindító eseteit, az élet értékélesének a haza érdekei alá rendelését?

Ki fejlesztette ki a lélekben a testvéri-közösségen alapuló igazságszeretetet, mely ily csodálatos erőfejlesztésre képesít?

Ki ruházta fel a föld fiat azzal az erkölcsierővel, melyen összeomlik a számbeli túlsulyra támaszkodó robusztus nyerselő?

Ki az, akinek zajtalan, csendes munkája a magyar néplöket felruházta azokkal a

A dóci bor.

Ez az esztendő árvíz esztendő volt Alföldön. Akkor még gátak és lötlések nem szoritották rabságba a Tiszát. Olyik tavaszon hatalmasat nyújtózkodott a folyó. Buja testével lombán megfektét a buzaföldeken. A víz alá merült buzafejeket jászilag kapdoszták a halak. Még kiasszony napján is kompon is lehetett bejutni Décba, Gilliczó Flórián és Jójárt Rókus lautházi d-búnykörtészek ilyen visífuvarral igyekostek a dóci busyra. A nap sugárnyilakat lödöszt a langyos kövér víztömegre.

— Hej, boh jó is volna egy kis savanyu nyakolaj. — sóhajtozta sóvárgón Jójárt.

— Hissen Biczők sognornál majd megöndtözzük a garatot, — felelte Gilliczó, egy foltos nadrágu, sunyi veres magyar, — egyköt garasom né'em is kerül.

— Ami azt illeti, egy-köt garas az én lábimban is lötyög.

— Akkor mit busong kend, összetesztük. Egy-köt itóég csak kifutja.

— Attól nem megyünk a falnak, — mondta kökdautu Jójárt, mert az 5 időkben még kongós

tulajdonokkal, melyek segítségével a népek nagy erőmérésében, élethalálarcában mint ragyogó gyémánt tündököl?

Ki az, aki kopott ruhában, szerényen róttá az élet útját és így álmadozott egy szebb, fényesebb, boldogabb jövőről; akinek gyermeke napjában talán egyszer ha jólakott; akinek szeméből nem egyszer sajtot keserű könnyeket a nyomoruság és a gyermek bizonytalan jövőjeért támadt féltő remegés?

Ki az, aki tüzben lángoló szemekkel, a honszerelomból lángoló, rózsapiros arocal regélt e sokat szenvedett, csodálatos nemzet régi nagyságáról, a nemzet évszázados küzdelmeiről és e küzdelmekben megszületett, megedzett hősi erényeiről?

Ki az, akinek szenvedés — és küzdelemes életén csak akkor vonult át egy-egy mosolygó fénysugár, ha az ifjú lelkek lángoló lelkesedését tükröző szemekben ott fényelt a szebb, fényesebb, boldogabb jövőnek vakító fénye s aki boldog álmadozással, boldog reménykedéssel várta a reményteljesebb jövő hajnalhasadását?

Azt hisszük, fölölesgek kimonandanunk, hiszen mindenki tudja, érzi, hogy e nemzeti egyszerű, igénytelen napszámosa, a magyar tanító az, aki a népeket felrázta, felruházta azzal az erővel, mely ma a gránícson alapozza a nemzet szebb, fényesebb, boldogabb jövőjét.

A magyar tanító csendes, zajtalan munkájából alakul ki az egység, hatalmas erőfal, melyen megtörik a szarnokok nyers ereje, melynek védelme alatt a szebb, fényesebb, boldogabb jövőnek napról-napra több-több sugára szabadul fel, hogy azok közös

eredője hintse majd e nemzetre áldást hozó melegét.

És a magyar tanító, aki a bökében lakadallan kitartással dolgozott, hogy a végső, nagy leszámolásnál nemzete megfelelő erőkontingenenciát rendelkezék, ma elhagyott szülő, testvér, feleséget, jegyest, gyermeket és ott küzd hős tanítványai között mint az elsők elcséje. A többi pedig zajtalanul dolgozik tovább... vizagszal, megnyugtató, lelkesít, irányít, hogy a hősök munkáját méltóképen egészítse ki a társadalmitevékenység.

A piaci atomok szerves kapcsolataiból alakul a test, az élő szervezet.

A tanító feltűnése: nem költő, oszdes munkája is ilyen atom és ennek lesz eredménye az a szebb, fényesebb, boldogabb jövő, melyről a nemzet már századok óta álmodik.

H I R E K.

A nemzeti kölcsön.

Nem áldozat, hanem haszon.

Ma, amikor a magyar és német vitézség ellenállhatatlan ereje végre összeroppantotta az orosz tulerőt és ellelállhatatlan lendülettel veri, úzi maga előtt a muszka óriás megvert seregeit, óriási fontosság, hogy a háború viteléhez befejezéséhez szükséges anyagi eszközök bőséggel álljanak a hadügyi kormány rendelkezésére.

A „vitam et sanguinem, sed avenam non” régi jelszó abban a régi időben sem birt belső igazoltsággal, ma meg éppen tarthatatlan állapotokat teremtené. A tőkeérés ragyogásoknak nemcsak erkölcsi kötelessége, hanem tisztosági feladata, hogy rendelkezésre álló tőkét még áldozatok árán is a nemzet nagy erőkiéjtésének támogatására bocsássa, de igazában

a támogatás valódi erőforrásában, a széles nép rétegeiben kell a kérdés nagy fontosságátuk meggyőző tudatát felkeltetnünk. Nemcsak a kisebb pénzintézeteknek a hazafias feladata, hogy előmozdítsák és nap-szerűen tegyék a tőkeelhelyezéseket az a nagy átalakulást, amelyet ma nemcsak közgazdasági, hanem kiváló politikai érdekei tesznek sürgetően szükségesé.

A második nemzeti kölcsönnél — épp úgy, mint az elsővel — az állam nem áldozatot követel, hanem előnyös és biztos viszontszolgáltatással illeti meg azt a készséget, mellyel nemcsak az állami érdeket szolgálja, hanem általános közgazdasági helyzetünknek és saját tőkénének biztonságát is növeli az aki a kölcsön sikerét előmozdítja.

Ha ezt a járadékközlőket a pénzügyminiszter — az alábbi felhívásban biztosított jogánál fogva — legkorábban 1925. május 1-re felmondja és névértékben visszafizeti, úgy a kölcsönt jegyzők 9-13%-os tőkenyerességhoz jutnak hozzá, amely tíz éven át egyenletesen élvezeti évi járadékra átsámítva és a 6-05%-os hamathoz hozzáadva az 5-5%-os járadékkötvények hamathoz évi 6-75%-ra emeli fel.

Bemeltet a nagy jövedelmezőség mellett a hadikölcsön kötvény — nagy kelendősségére való tekintettel — könnyen pénzé lehet, avagy arra olesó kamattal mellett nagy összegű — a névérték 75%-a erejéig terjedő — zálogkölcsön (lombard-kölcsön) vehető fel.

Hazájának és önmagának tesz úgy szolgálatot az, aki megtakarított pénzét a hadikölcsön jegyzésére fordítja.

Analfabéták vizsgája a honvéd lábadozó osztagban.

A napokban egy szűkszerű kis meghívót kaptam, melyben az állt, hogy a honvéd lábadozó osztag analfabétáinak vizsgájára vagyok hivatalos. Elővessék után (útsónt feltámadt lekömben a kíváncsiság, szerettem volna már többet tudni és hallani a mi vitéz honvédekéről, kikről mint hős harcosokról már oly sok szépet és dicsőt hallottam.

A vizsga napján, 27-én délután tehát siettem ki a baraktelepre, hogy kíváncsiságomat kielégíthes-

— Ez meg máu miféle bolond beszéd sőgor?

— Nem szoktam bolondozni! Nézzé kend ezt az italt!

Biezők az asztalhoz hajított. A talpas pohár savanykás illata, vörhenyes levében két izomnyi hal csapkolódott a pohárhoz. Biezők borában felelevenedtek a halacsák.]

— Az áldóját neki! — Biezők félhalk káromlásra gerjedt s véletlenül lentette a poharat. Alighanem ludas volt, mert ugya mondta: — Ne komédiázzanak kendtek! Most mán én leszek a gazda, igyatok, amennyi belétek fér!

A hegyes orru, véres fejtű Giliczó az asztal alatt megrugta Jójjárt cimborája oszmáját, miközben borét leveztó Biezők koremsáros; egymásra vigyorodott a két dolányos dolányos Az 1830-dik esztendőben történt ez az eszt. Az Állóidőu akkor volt az a nagyvizes esztendő, midőu a kiöntésekűl kalappal is halat merítették az emberek.

— A „Vasárnap Ujság” mindu-n száma gazdag tartalomán jelenik meg. A „Vasárnap Ujság” előfizetési ára negydedrődt ő korona, „Ujság-kronika”-val együtt hal korona. Megrendelhető a „Vasárnap Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyannyit megrendelhető a „Képes Néplap”, a legutóbbi ujság a magyar nép számára, főlövve 2 korona 40 fillér.

részeges volt a váltópézu, az italt is rézitével mértek.

— Ha nincs pénz, igyál vizet! — elmdokádedt Giliczó és zsiros kalapja karimáját bemeztette a zavarosan sürt áradásvisbe. A pusztai ember gymra nem kényes Akárhányozor ökörnymóbl kizsák a vizet. Giliczó torkán is jó itáun szaladt le az áradás vize. Elégülten törölve kétféle a vastag bajuszt. Mosolygva mutatja Jójjártnak a vitézlő csepegő karimás kalapját. A kalapkarimán belől két piciny keszeg halacska vergődött. Giliczó kisuja környéki alig voltak nagyobbak ezek a halporonyok. Giliczó a vizet együtt merteite ki a piaci jószágokat. Borzas szemöldöke alól ravaszul sandított Jójjátra.

— Tán bogár csapódott a szemébe, sőgor? — vigyorintotta a nehéz fejtű Jójjárt.

— Nem a! Ezeket a kis halakat nevetem.

— Megörül nekik a gyerek.

— Hm, persze! — Giliczó a lajzibzebb csuszattá a két keszegot, de már a komp is partot ért. A két dolánykértész is parira szállott a többi bucsussal. Minckintuán beszagoltak a dóci templom tömjénfűstös levegőjébe, a koremsa felé vették utjokat. Décon Biezők sőgor volt az első koremsáros. A sok jó vendégőt zajgott a koremsaháza, mindamellétt egy sőtét sarokbau Giliczóéknak is jutott hely. Ki-

parancsolták az itce bort, majd a második, harmadik, negyedik itcével is rendeltek. Az ötödik rendelésnél Jójjárt az asztal alatt meglökte a Giliczó oszmáját:

— Sőgor! Oszt nem lesz baj a fizetésnél?

— Mán hogy lenne!

— Mert nekem négy garas az össten vagyonom!

— Sebaj! A fizetést csak bizza rám sőgor. — Giliczó hetyken nyúlt a lajzibzebe; majd dönlt az itcés üvegűl. De ni! Összerándult a szemöldöke. Feljebb emelte a poharat — hm! kőszörni a torkén Büttyök hüvelykujjával intett a koremsárosnak. A kövér Biezők leereszkedőleg fordult a dolányosokhoz:

— No, mi feleslt, sőgor?

Giliczó szigoruan mérte végig Biezőköt

— Sőgorom még mindig itcével mérí az italt?

Biezők meghökkenet a különös kérdéstől. Némitleg zavarodotlan pilantott a szigorú nézőst emberre.

— Hát ugyan mi a frányával móránm.

— Pediglen bizony inkább szűrővel mérhető kend! — Giliczó hegyes fehér fogá kuygylentűl Biezőkra viszorította, — mert amint látom, a Tisza vize bucsapott a kend picúdjébe is?

sem. Odaérve a kíváncsiság meglepetéssé vált, mert megtudtam, hogy a dérek parancsnok. Tíli alezredes mindössze 4 héttel ezelőtt válogatta csak ki a lábadózók közül azokat, akik előtt az írásvolvasás mesterisége az ismeretlenség homályába burkolódott. Azt akarta a dérek alezredes, hogy ha már hazájuk háza védelmétől egy időre távol kell lenniük még a sebesülteknek, legalább azt az időt, mint osztágnál el-töltönek, használják fel a leghasznosabban. Tanuljanak meg írni-olvasni, akik még nem tudnak. — Mint amikor a jó apa fiaival a legjobbat akarja, úgy ma-gyarázták meg ő is hősöknek, — ahogy a lábadózókat nevezni szokta — hogy mily hasznos lenne, ha csak a legelsőkésebbeket is megtanulnák. Előbük tárta, hogy legszentebb polgári jogaikat is csak ezen alapon gyakorolhatják; megértette velük, hogy ha ma-jdan a hősök utjára visszatérnek s tán sebek követ-keztében a nehéz polgári munkára keptelenek lesz-nak, mily óriási jelentőséggel bír rájuk nézve, ha tudnak írni s ezáltal a kenyérkereset forrásai arány-talau mértékben gyarapodnak előttük.

Amilyen szép és uemes maga az eszme, éppen oly nehéznek és lehetetlennek látják a kivitele: körgecs lenyűnő, összehacsarodott, nehézkert embereket kellett megtanítani aránytalantlan eseküly idő, mindössze négy hét alatt. De Tíli alezredes erős elhatározása mégis megvalósult, vasakaruta legyőzött mindon nehézséget, mert a uemes munkára legeszebb jutalma a várakozáson felüli eredmény lett. Négy hét alatt megtanultak a mi harcaink irni, olvasni, szá-molni és még egy igen hasznos, fontos ismeretnek: az egészségügyi szolgálat tudásának is birtokába ju-tottak

A rövid életű iskola vezetője Márkó t. hády, fővárosi tanár volt, ki az oktatást a lábadózók közli mellé beosztott szakintázó segítségével oly szép eredménnyel végezte, míg az egészségügyi szolgálat-nak, mint a leghasznosabbnak oktatásában dr. Gyár-fás főorvosé az orozslárusé.

A vizsga befejeztével értékes ajándékok: órák, finom pipák, íma- és egyéb hasznos könyvek kiosztására került a sor. Végül azért, de főképpen a jó-akarat, atyai szeretettel jól szívű alezredes önzetlen fáradozásáért mondott köszönetet egyszeren, keresetlen, de annál közvetlenebb szavakkal a tanfolyam hall-gatóinak egyike.

Beszámolóm még nem lehet teljes, mert nem-csak a vizsgán vettem részt, hanem az egész barak-telopot is alkalmasul volt megtekinteni. Erről legkö-zelebb bővebben, de egyelőre csak annyit, hogy a meglepetéseknek itt sem kisebb sorozata tárult szem-em elé, mint a vizsgán az egész baraktelepen minden csak azt látszik igazolni, hogy a esandesen tevékeny embernek töle telhetőség a legjobbat akarja nyujtani parancsnok s hogy a példás rend és fegye-lem fenntartására alkotott szabályokat mindekor a szív törvényeivel együtt alkalmazza.

Meddig tart a helyi kofák s ku-fárok féktelen garázdálkodása?

Kérelem a helyi hatóságokhoz!

Amnyit nyuztok, huztok, vontok, gyúrtok, mar-tak már e témát, hogy magunk is szinte esomlóreuli kezdünk öle. S ha bár azt is tudjuk, hogy a háborus idővel bizonyos mértékig a drágaság karöltre jár, melyet szabolzani, féken tartani a hatóságok vannak hivatala, mégis meganni volna depéra is sajnos vissza-vissza kell hozza társunk s kénytelenek vagyunk roá mutatni azokra a visszaélősekre, melyeket esord-

számaru hemzsegő s határtalan szemtelenséggel kapzsiszkodó kofáink a közönség rovására immár nem csak a piacón, de az utcavégeken is elkövetnek, — úgy hogy városunk publikoma ugyiszlóra teljesen ki van szolgáltatva az ő határt nem ismerő vakmerősé-güknek, kik képesek a magán vevő felekk szembe-szállni, sőt azokat a legszemtelenebb, legdurvább haugon inzultálni is. ha erőszakokodásáik előtt szem-tel nem hunynak. —

Majorság, tojás, tejfel, vaj, túró sőt a zöldség és főzolek féle is ma már e kufárok kezün keresztül körül csak a közönség kezébe, melynek árait piaci kartellét köve, keünyök, kedőre, önkényesen, saját szájuk íze szeriut szabják meg s mosolygva nyuzzák a vásárlóni készleten, éhes közönséget, mely velök szemben teljesen tehetetlenül áll.

Nem hiszünk, hogy a helyi hatóság erélyes fellépése és szigorú intézkedése ennek elejét, ne tudná venni. Máltóztassék csak kora reggel az utca végekre kíséltáni, az illetőket ott tettenérve példásan s oly súlyosan büntetni, hogy az kedőket végye az elővárlástól.

De velök egyetemben mas városok módjára példásan büntetésenek azok is, akik romlott huzt hoznak forgalomba, nemkülönbön azon kereskedők akik a heti fogyasztásra szánt lisztet s egyéb ételmi cikkeket idegenbe csempésznek a mi orrunk elől.

Azon kupecsek és kofák, kik a közönség rová-sára az elővárlásból folyton az árak árait már — az elviselhetlenség felhajták, köteleztessenek ipar-igazolványt váltani s ha vásáron kívül, az utcavégeken túl harasztolták össze áruikat, ne csak példásan s e legszigorubbán büntetésenek, de ismétlődés esetén igazolványuk megvonásának s a helyi piacról egyzer és mindenkorra kitiltásának.

Ezt kívánja s kéri helyi hatóságunktól a nagy közönség és hiszünk is, hogy e kéro felszólítások lesz eredményes fogvata s városunk jutásá oiy szigorú rendszabályokat fog elöbe léptetni, melyek s természetesen fokozódó s nagy mértékben indokolatlan drágaságot lokalizálni fogják, amely miatt különösen a közép és fizetésből élö hivatalnok osztály nemcsak legjobbat szenved, de mir nélkülöz, sőt határozottan koplal is.

Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki ünnep miatt pénteken jelenik meg.

— A 18 éves osztrák népfelkelők szem-léje Bésből jelentik: A népfelkelő kötelezetéget tudvalyosa a 18 évesekre és a 43—50 évesekre is kiterjesztették. Az 1878—1890. évfolyambeliok, azután 1892., 1893., 1894. évfolyambeliok ujjb osztrák szemléje folytán lehetségos volt az új népfelkelési kategóriák bevonását későbbi időpontra el-halasztani, mint a hogy terveztek mig a hátrszöle-ken a behívásnak korábban költött megtörténnie a külügyi helyzet folytán. C-nak az ujjb szemle kö-zvetítérete után fordulnak az ujjb népfelkelő évfolyamokhoz; vagyis a 18 éveseket vetik szemlének alá. Ez évfolyam szemléje Ausztriában június 16-ától július 1-éig tart.

— Kik uralják a kanizsai piacot? Első-sorban a munkakerülő kofák, kik haljában már roá-felküznek minden beérkező falusi áru. másodsorban pedig a szombathelyi, székességhérvári, stb. helyről korán beérkező vasutak, kik tejet, tejfolt, kanna-szám, főzolek és zöldség fölét zsákaszámra szedék ma is össze piacunkon s az ott diskurálgató rendőr szemeláltára vitték az állomásra s mire a legkoráb-ban kellő helyi közönség a piacra ért, már vagy

hült helyét találta mindennek vagy másod közből két-háromszoros áron volt kénytelen magát kielégi-tetni. — S miért???

— Elhalasztott befejtés. A nagykanizsai takarékpénztár által alapított Önségelőző Szövetkezet-nél a f. hó 3-ára (csütörtökre) eső befejtések az ünnep miatt f. hó 4-én azé pénteken d. e. lesznek megtartva.

— Az állomáson. Bucsuzik egy legény az édesanyjától.

— Osztán hazagyűsz-e Jancsikám? — sirja a jó asszony.

— Kedves édesanyám, hogy haza-e, az nem tudom; de azt tudom, hogy nem vagy az se haza, aki engem nem eraszt...

Nem lesznek tankönyv változások.

A különböző iskolák tantervetelei minden év május havában kötelező megállapítani a jövő tanévre szölv tankönyv változásokat. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter most elrendelte, hogy a tantervetelek az idöu ne tartassék meg erre vonatkozó értekezlettelk és további intézkedésig a tankönyvekben semmi változtatást ne tegyenek. Ennek oka részben az, hogy meg akarják kimölni a családok az új könyvek be-szerzésével járó kiadástól, részben pedig az, hogy a háboru okozta változások a jövő tankönyvekben nagy fontossággal fognak szerepelni.

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN

mint hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket az 1915. évi 6/10-os és 5/12/10-os állami járadékközlösönrre eredeti feltételek mellett.

Hadi menetrend.

- Nagykanizsa—Pragerhofi vonal:**
 Indul Nagykanizsáról:
 A postavonat I., II., III. oszt. d. u. 5-19.
 Érke. Csáktornyára 8 16 este.
 * Pragerhofba 12 06
 Az élelmezési vonat: III. oszt. 11 16 este.
 Érke. Csáktornyára 2 16 éjjel
 * Pragerhofra 6 06 reggel
 Érkezik: Nagykanizsára
 A postavonat I., II., III. oszt. 3 16 reggel
 Indul Pragerhofról 8 31 este
 * Csáktornyáról 12 15
 Az élelmezési vonat III. oszt.: Érke. 12 52 délelben
 Indul Pragerhofról 6 27 reggel
 * Csáktornyáról 9 51
- Nagykanizsa—Bárcsi vonal:**
 Indul Nagykanizsáról:
 Az élelmezési vonat III oszt. 9 53 este
 Érkezik: Gyékényesre este 11 53
 Bárcsra éjjel 3 25
 A posta vonat I—III. oszt. indul 5 53 reggel
 Érkezik Gyékényesre este 11 53
 Bárcsra éjjel 3 25
 A posta vonat I—III. oszt. indul 5 53 reggel
 Érke. Gyékényesre 7 53 reggel
 * Bárcsra 10 25
 Nagykanizsára érkezik:
 A postavonat I—III. oszt. 11 50 éjjel
 Indul Bárcsról 6 13 este
 * Gyékényesről 9 41
 Az élelmezési vonat érkezik 7 50 reggel
 Indul Bárcsról 5 13 éjjel
 * Gyékényesről 2 13 reggel.

Képes Ujság

cimmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmarin néni”, „Ludas Matyi” és egyéb nagy-sikerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legteljesebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és ennél fogva képei minden fotográfiánál szebbek, és festményszerűen valósággal keretbe kívánkoznak. Háborús képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem ötletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bánkódó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányként csak 20 fillért kapható.

A **Képes Ujság** előfizetési ára negyedévre 2 50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A **Képes Ujság** szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos oszár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot készsággal küld a kiadóhivatal.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal leányok számára. — Szerkeszti Tutsek Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. — E kitüntetőn szerkesztett képes hetilapot mindenki melegen ajánljuk.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik tápláló izletes és édesítettákat, kaspjának vacsorára. Kevés fáradsággal, olcsón, kitűnő édesítettákat készíthetünk dr. Oetker-féle pudding porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé izekben kaphatók s a kiesinyek által újjongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filléres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcstázzal, lejjel nélkül készíthjük, ezen szerek fokozzák a jóit valamint a tápértéket. II.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatórium- és vizgyógyintézet
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közöltékert nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

IFJ. WAJDI TS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból

és névjegyekben

Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban

gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek

dús raktára.

Jegyzői és egyéb közgazgatási nyomtatványok

nagy raktára.